

onderwijs en
peuteropvang

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

JAARVERSLAG 2022

INCLUSIEF BESTUURSVERSLAG EN JAARREKENING

WOORD VOORAF

Met het coronavirus wat meer op de achtergrond, keerde in 2022 op dat vlak de rust in het onderwijs terug. De leerlingen konden op kamp, de musicals werden weer gespeeld voor volle zalen. Er waren weer kerstvieringen, studiedagen en borrels als vanouds. En in september kwamen we met alle medewerkers van SCOH en SPCP bij elkaar op de Inspiratiedag: een feestelijke dag met diverse workshops en sprekers. Sommige workshops stonden al in het teken van de nieuwe strategische koers die we in 2022 nader hebben uitgewerkt en in 2023 officieel van start gaat.

Het was echter geen rustig jaar, want inmiddels is het personeelstekort nu echt op al onze scholen voelbaar. Het tekort en de consequenties daarvan zijn een rode draad in de nieuwe strategische koers. SCOH is op allerlei vlakken bezig om personeel te binden, te boeien, op te leiden en aan te trekken en we steken veel energie in het nadenken over andere organisatievormen van het onderwijs. Dat doen we gezamenlijk, want bij zo'n grote opgave willen we de (denk)kracht van heel SCOH inzetten. Bovendien hopen we, door het samen op te pakken, de last van individuele scholen dragelijker te maken. Want het leidt bij velen van ons tot zorgen, tot werkdruk en tot minder werkplezier.

Een andere, onvoorziene, ontwikkeling was het uitbreken van de oorlog tussen Oekraïne en Rusland. Dat leidde tot veel extra vluchtelingen. Er is heel veel werk verzet om alle Oekraïense leerlingen, maar ook alle nieuwkomers uit andere landen zo snel mogelijk een onderwijsplek te bieden. Daartoe zijn extra nieuwkomersgroepen gestart.

We kunnen een boek volschrijven over alle successen van 2022, alle initiatieven die in gang gezet zijn en alle uitdagingen die we het hoofd hebben geboden. Maar dit bestuursverslag is juist korter dan voorgaande jaren. We verwijzen u vaker naar plekken waar u uitgebreid verder kunt lezen over de genoemde onderwerpen. Maar één ding is duidelijk: alles staat in het teken van een kansrijke toekomst voor onze leerlingen.

Joke Snippe & René Tromp
College van Bestuur

INHOUDSOPGAVE

<u>Woord vooraf</u>	2
<u>Bestuursverslag</u>	4
<u>1. Het schoolbestuur</u>	4
1.1 Profiel	4
1.2 Organisatie	6
<u>2. Verantwoording van beleid</u>	10
2.1 Onderwijs, Onderwijskwaliteit & ICT	10
2.2 Personeel & Professionalisering	19
2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken	23
2.4 Haagse Educatieve agenda	25
2.5 Financieel beleid	27
2.6 Continuïteitsparagraaf	31
<u>3. Verantwoording van de financiën</u>	34
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	34
3.2 Staat van baten en lasten en balans	36
3.3 Financiële positie	43
3.4 Financiële paragraaf passend onderwijs	45
<u>4. Verslag intern toezicht</u>	46
4.1 Verslag Raad van Toezicht	46
4.2 Hoofd- en nevenfuncties leden Raad van Toezicht	50
4.3 Rooster van aftreden Raad van Toezicht	51
<u>Jaarrekening</u>	52
Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling	53
Geconsolideerde balans per 31-12-2022, vergelijkende cijfers per 31-12-2021	63
Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022, vergelijkende cijfers 2021	64
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022, vergelijkende cijfers 2021	65
Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans	67
Toelichting op de onderscheiden posten van de gecons. staat van baten en lasten	74
Segmentatie	79
Niet uit de balans blijkende verplichtingen geconsolideerd	80
Enkelvoudige balans per 31-12-2022, vergelijkende cijfers per 31-12-2021	81
Enkelvoudige staat van baten en lasten 2022, vergelijkende cijfers 2021	82
Enkelvoudig kasstroomoverzicht 2022, vergelijkende cijfers 2021	83
Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans	85
Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelv. staat van baten en lasten	94
Verbonden partijen	98
Gebeurtenissen na balansdatum	98
Niet uit de balans blijkende verplichtingen enkelvoudig	99
WNT-verantwoording 2022	100
Ondertekening	108
<u>Overige gegevens</u>	109
Voorstel bestemming van het geconsolideerde resultaat	110
Voorstel bestemming van het enkelvoudige resultaat	111
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	112
<u>Bijlagen</u>	117
Gegevens over de rechtspersoon	118
D4 Reserves per kostenplaats	119
Model Verantwoording van gemeentelijke subsidies met verrekeningsclausule	122

1. HET SCHOOLBESTUUR

1.1 PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

SCOH wil het beste onderwijs bieden aan ieder kind voor een kansrijke toekomst. Dat is en blijft onze missie, ook in tijden van een personeelstekort. SCOH heeft een divers palet aan scholen in Den Haag en Rijswijk, dus altijd in een grootstedelijke context. De basisvaardigheden (taal, rekenen en burgerschap) moeten op orde zijn en daarnaast willen we onze leerlingen een brede vorming bieden, zodat de jonge generatie straks in staat is om weerbaar en autonoom haar plek in de samenleving te kunnen innemen. Dankzij onze peuterscholen begint dat voor veel kinderen al als ze 2,5 jaar oud zijn. Onze waarden en identiteit zijn op iedere school herkenbaar aan de open houding waarmee wij iedereen tegemoet treden en de respectvolle wijze waarop we met elkaar omgaan. De kansrijke toekomst die wij nastreven voor onze leerlingen, streven we ook na voor de medewerkers. We bieden ruimte om talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Strategisch Beleidsplan

Eind 2021 is gestart met de ontwikkeling van de nieuwe strategische koers. Om ook al bij de start zo veel mogelijk medewerkers bekend te maken met de ideeën en de richting van de strategische koers, heeft het College van Bestuur in 2022 de contouren van de strategische koers op elke school aan elk schoolteam gepresenteerd. Daar is veel tijd voor genomen en daarom is besloten om de Strategische Agenda 2018-2022 met een jaar te verlengen naar augustus 2023.

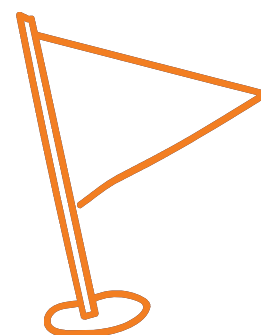
Vanaf augustus 2023 zal dus de nieuwe strategische koers ingaan. Deze borduurt voort op de ambities uit de huidige Strategische Agenda. Echter, we ondervinden nu nog veel prominenter de consequenties van het personeelstekort dan in 2018. Het is dan ook het centrale vraagstuk van de komende jaren, dat ook ons ambitieniveau zal bepalen.

Er zijn 6 thema's benoemd:

- **Kansrijk organiseren:** organiseren doen we samen;
- **Onderwijskwaliteit:** het vakmanschap van onze medewerkers en hoge onderwijskwaliteit staan centraal;
- **Lerende organisatie:** onze medewerkers krijgen de mogelijkheid om zichzelf breed te ontwikkelen;
- **Duurzaamheid & Natuur:** als goede rentmeesters van de aarde dragen wij bij aan meer respect voor – en kennis van – de natuur;
- **Technologie:** technologie is een bindmiddel voor de verrijking van onze leef- en leeromgeving;
- **Inclusief & Divers:** wij heten binnen SCOH iedereen welkom en zien deze diversiteit als onze kracht.

Toegankelijkheid & toelating

SCOH-scholen zijn open scholen en zijn toegankelijk voor leerlingen van alle gezindten. In het kader van passend onderwijs streeft SCOH ernaar om zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs aan te bieden. De scholen werken vanuit een schoolondersteuningsplan. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt samengewerkt in het samenwerkingsverband SPPOH. Het toelatingsbeleid, waarin ook de regels voor schorsing en verwijdering zijn opgenomen, wordt opnieuw bekeken en vastgesteld in 2023.

1.2 ORGANISATIE

Contactgegevens

Naam: Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden

Bestuursnummer: 70176

Adres: Burgemeester Patijnlaan 19, 2585 BE, Den Haag

Telefoonnummer: 070 311 8787

E-mail: info@scoh.nl

Website: www.scoh.nl

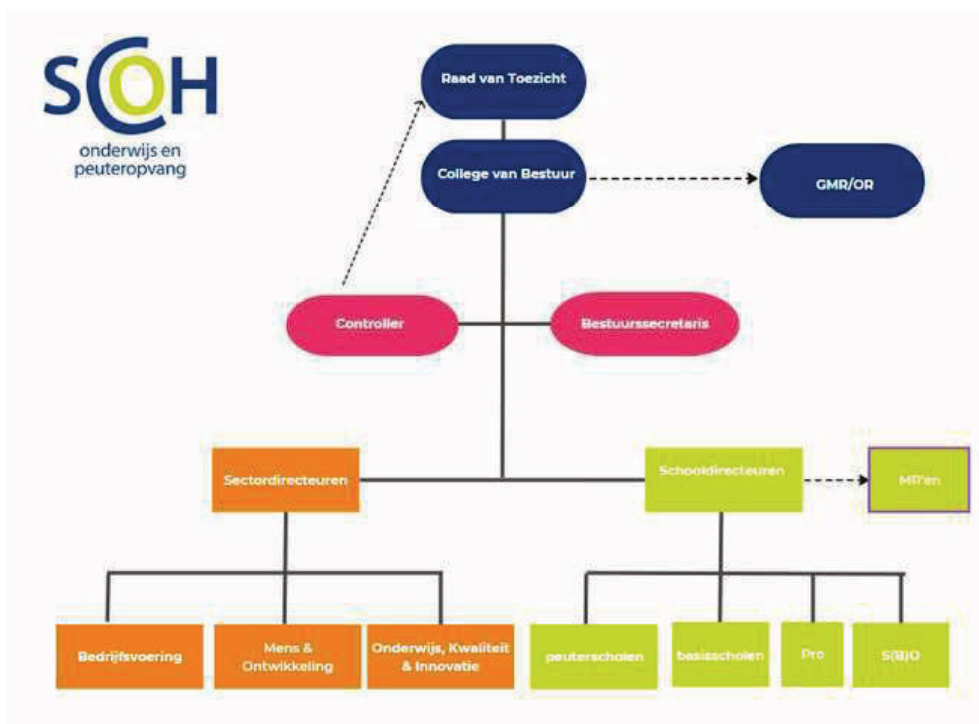
Bestuur

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald / onbetaald	Aandachtsgebied en / of commissies
René Tromp	Voorzitter	Lid van het bestuur van de Vereniging van Onderwijsbestuurders	Mens&Ontwikkeling, Huisvesting, Communicatie, ICT
Joke Snippe	Lid	Lid van de Raad van Toezicht van vereniging Ons middelbaar onderwijs Voorzitter van de NRO Kennisbenuttingsraad	Onderwijskwaliteit, financiën

Scholen

Voor een overzicht van alle SCOH-scholen kunt op onze [website](#) terecht.

Organisatiestructuur

Met als aanleiding de overstap van een eenhoofdig naar een tweehoofdig College van Bestuur in 2021, heeft adviesbureau Leeuwendaal onderzocht of de rollen en verantwoordelijkheden binnen de verschillende onderdelen van de organisatie voldoende helder belegd zijn en hoe de samenwerking het beste vormgegeven kan worden. Naar aanleiding van het advies heeft het College van Bestuur per 1 november een aantal wijzigingen in de structuur aangebracht. Deze zijn ook terug te vinden in het organogram hierboven. Een deel van de taken van de voormalig sectordirecteur Financiën is belegd bij de nieuw gecreëerde functie van sectordirecteur Bedrijfsvoering. In plaats van een sectordirecteur Financiën, is de functie van controller gecreëerd. De sector Personeel en Organisatie draagt de nieuwe naam Mens en Ontwikkeling.

De gemeenschappelijke medezeggenschap

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) vertegenwoordigt op bestuursniveau alle personeelsleden en ouders van de SCOH-scholen, met uitzondering van praktijkschool De Poort. De Poort heeft als vo-school een eigen medezeggenschapsraad.

De 12 leden van de GMR zijn onderverdeeld in zes kieskringen. Vanuit elke kieskring is er één zetel voor een personeelslid en één zetel voor een ouder beschikbaar in de GMR. De kieskringen zijn als volgt ingedeeld:

- Centrum & Haagse Hout
- Escamp & Wateringen
- Laak, Moerwijk & Schilderswijk
- Loosduinen & Segbroek
- Scheveningen
- Speciaal onderwijs (inclusief sbo)

In 2022 heeft de GMR vijf keer overleg gehad met het CvB. Tijdens de vergaderingen zijn de volgende advies- en instemmingsaanvragen besproken:

- Advies GMR over de meerjarenbegroting 2023-2026
- Advies GMR inzake de vereenvoudiging van bekostiging SCOH
- Advies GMR evaluatie salaris- en beloningsbeleid
- Instemming PGMR met het aangepast Arbobeleidsplan 2022
- Instemming PGMR met het bestuursformatieplan 2022-2023
- Instemming PGMR met de Arbeidsmarkttoelage 2022-2023
- Instemming GMR met de integriteitscode SCOH.

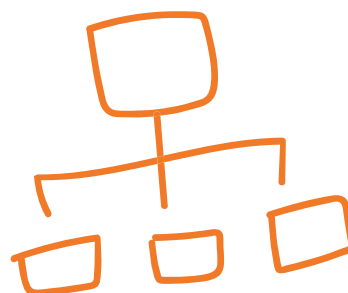
De GMR heeft in 2022 in mei en in november met de Raad van Toezicht gesproken.

Per 1 augustus 2022 is er een nieuwe ambtelijk secretaris gestart om de GMR te ondersteunen.

Meer informatie over de GMR staat op [onze website](#).

Klachtenbehandeling

In 2022 heeft SCOH 12 formele klachten ontvangen en in behandeling genomen. In het geval dat ouders een klacht indienen, probeert het bestuur in eerste instantie de communicatie tussen ouders en school weer op gang te helpen. Vaak lukt het hiermee een klacht op te lossen. In 2022 zijn er twee klachten voorgelegd aan de Landelijke Geschillencommissie, maar deze zijn intern opgelost, waardoor behandeling niet meer nodig was. Het klachtenbeleid van SCOH is te vinden op: [Melding of klacht | Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden \(scoh.nl\)](#). Naast de algemene klachtenregeling zijn daar ook onze integriteitscode en klokkenluidersregeling te vinden.

Juridische structuur

De Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden is opgericht in 1843 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Haag onder dossiernummer 41149716. SCOH heeft een ANBI status (RSIN 823550114). Het bevoegd gezag Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden heeft bestuursnummer 70176 en omvat per 31 december 2022 36 scholen (34 brinnummers) voor primair onderwijs en een school voor voortgezet onderwijs (Praktijkschool de Poort). De primair onderwijsscholen bestaan uit: 32 basisscholen (30 brinnummers), 3 scholen voor speciaal basisonderwijs en 1 school voor speciaal onderwijs (cluster 3). De scholen staan in Den Haag (36) en Rijswijk (1).

Aan SCOH is ook verbonden een stichting met peuterscholen, de Stichting Protestants Christelijke Peuterscholen te den Haag (SPCP). Het bestuur van SCOH vormt ook het bestuur van SPCP en de Raad van Toezicht van SCOH vormt ook de Raad van Toezicht van SPCP. Daarnaast is er een steunstichting met privaat vermogen: de Stichting tot Behartiging van de Belangen van het Christelijk Onderwijs (SBBCO). De Raad van Toezicht van SCOH vormt het bestuur van SBBCO. In dit bestuursverslag is alleen de informatie van de scholenstichting opgenomen. In het jaarrekeninggedeelte is zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening opgenomen.

Governance en Code Goed Bestuur

SCOH onderschrijft de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. De stichting leeft de Code grotendeels na. In 2022 is de integriteitscode vastgesteld en gepubliceerd. In 2022 is ook een start gemaakt met de actualisatie van het toezichtkader. Dit kader wordt in 2023 voltooid. De Raad van Toezicht heeft een interne zelfevaluatie gedaan.

De bevoegdheidsverdeling tussen de voorzitter en het lid van het College van Bestuur is vastgesteld door de Raad van Toezicht, maar vergt nog verwerking in het Reglement College van Bestuur. Dat Reglement wordt in 2023 geactualiseerd.

ABC

2. VERANTWOORDING VAN HET BELEID

2.1. ONDERWIJS, ONDERWIJSKwaliteit & ICT

Wij definiëren kwaliteit als de mate waarin een school erin slaagt de gestelde doelen met betrekking tot de leerresultaten en de processen te realiseren naar tevredenheid van de afnemers van het onderwijs, zichzelf, het bestuur en de inspectie. We zorgen voor een balans tussen meetbare opbrengsten én merkbare opbrengsten van onderwijs. En voor een balans tussen cijfers en data én ontwikkelingen en verhalen. Het SCOH Kwaliteitsbeleid draagt bij aan het realiseren van onze strategische agenda. Het bestaat uit 3 onderdelen:

1. de kijkrichting van ons kwaliteitsbeleid. Vijf principes:

- positief
- dialoog
- weet wat werkt
- samen
- groei

2. de SCOH-kwaliteitsstandaarden voor scholen:

- Visie op goed onderwijs
- Doelgericht en planmatig
- Zicht op ontwikkeling
- Pedagogisch-didactisch handelen
- Veilig schoolklimaat
- Professionele schoolcultuur
- Verbinding met de omgeving
- Goede onderwijsresultaten

3. de routines en instrumenten waarmee we zicht hebben op kwaliteit en werken aan ontwikkeling.

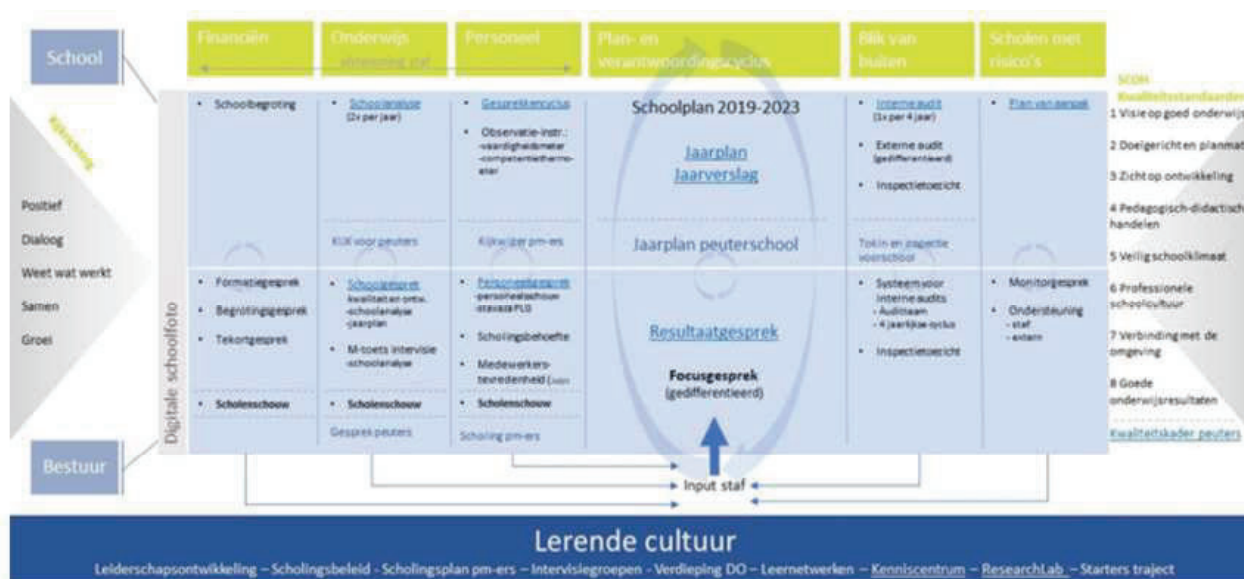

Aan de basis van ons kwaliteitsbeleid ligt een cultuur van leren en ontwikkelen. Op alle niveaus in onze organisatie werken we aan een omgeving die ondersteunend is aan leren: leren als individu, leren als team en leren als organisatie.

Het SCOH kwaliteitsbeleid is ingericht volgens principes van cyclisch, integraal en systematisch werken:

- **cyclisch**: zowel binnen de school als op bestuurlijk niveau werken we met de plan-do-study-act cyclus.
- **integraal**: we bezien onderwijs, personeel en financiën in samenhang met elkaar.
- **systematisch**: we werken gestructureerd aan kwaliteit en ontwikkeling, volgens de stappen zoals zichtbaar in het kwaliteitsbeleid.

Het onderstaande schema geeft een samenvatting van ons kwaliteitsbeleid

Het auditteam van SCOH heeft in 2022 weer op diverse scholen een interne audit kunnen uitvoeren. In 2022 hebben het College van Bestuur, de sectoren Onderwijs, Personeel & Organisatie en Financiën twee keer een scholenschouw gehouden op basis van de schoolgesprekken die gevoerd zijn met alle scholen. Het doel van de scholenschouw is meervoudig:

- inzicht krijgen in gedeelde beelden over scholen van onderwijs, P&O en financiën;
- zorgpunten specifieke scholen naar boven halen;
- verbinding op ontwikkeling mogelijk maken tussen scholen.

ICT

De ontwikkeling van het nieuwe ICT-beleidsplan is niet in 2022 gestart, maar wordt opgepakt nadat de nieuwe strategische koers in 2023 is vastgesteld.

De sector ICT heeft in 2022 verder gewerkt aan het jaarplan ICT 2022-2023. Tevens zijn ter voorbereiding op het ICT-beleidsplan diverse onderwerpen omtrent digitale geletterdheid binnen het Leernetwerk ICT behandeld, zodat hier snel op kan worden doorgesproken na de concretisering van de strategische koers.

In het kader van security is gestart met de uitrol van Multi-factor authenticatie (MFA) bij het Huis van SCOH. De uitrol over de gehele organisatie zal gefaseerd worden doorgevoerd om de veiligheid van de accounts (en bijbehorende data) verder te verbeteren en zal naar verwachting halverwege 2023 zijn afgerond.

Tevens zijn diverse mogelijkheden onderzocht voor het invoeren van een online back-up voor de cruciale data binnen SCOH. Dit is in december 2022 gerealiseerd.

Binnen de sector ICT hebben we de vraag onderzocht hoe we voor SCOH het gebruik van de telefonie kunnen verbeteren waarbij we tevens het werken met Microsoft Teams verder kunnen versterken. Onderzoek heeft ertoe geleid dat het implementeren van de telefoonmodule in Microsoft Teams de meest complete oplossing is. De implementatie start in 2023 bij het Huis van SCOH en wordt daarna gefaseerd in de hele organisatie ingevoerd. Het huidige contract voor de printers binnen SCOH zal in juli 2023 aflopen. Er is daarom in 2022 gestart met de nieuwe aanbesteding multifunctionals. De definitieve gunning van deze opdracht zal in het tweede kwartaal 2023 plaatsvinden, waarna de nieuwe printers rondom de zomervakantie 2023 worden geïnstalleerd.

Er zijn in 2022 twee datalekken geweest waarbij er één is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit betrof een e-mail met gevoelige informatie waarbij een foutief e-mailadres is gebruikt bij het verzenden. Deze vergissing was snel geconstateerd en na overleg met de functionaris gegevensbescherming zijn de gewenste vervolgstappen uitgevoerd. Het lek is uiteindelijk zonder gevolgen gebleven.

Gezondheid en vitaliteit

De verwachte ontwikkelingen in de toekomst hebben een plek gekregen in de nieuwe strategische koers tot het jaar 2030. Zie hiervoor de toelichting in hoofdstuk 1.1. De risico's en risicobeheersing komen in 2.6 aan bod.

Onderwijsresultaten

Met de eindtoets toetsen basisscholen of de leerlingen aan het einde van groep acht de vereiste referentieniveaus behaald hebben. Deze referentieniveaus zijn vanaf 2020-2021 de manier waarop de Inspectie van het Onderwijs de basisvaardigheden van leerlingen op het gebied van taal en rekenen beoordeelt. De inspectie kijkt in de beoordeling specifiek naar:

- Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs een minimumniveau voor taal en rekenen behaalt. Dit wordt het fundamentele niveau of 1F genoemd. Iedere leerling zou dit niveau aan het einde van de basisschool moeten behalen;
- Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau voor taal en rekenen behaalt. Dit wordt het streefniveau of 2F (taal) en 1S (rekenen) genoemd. Het streven is dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau aan het einde van de basisschool behalen.

Hieruit volgen voor de school dus twee percentages. Eén percentage leerlingen dat het fundamentele niveau voor taal en rekenen heeft behaald en één percentage leerlingen dat daarnaast ook het streefniveau voor taal en rekenen heeft behaald. Om een stabiel beeld te krijgen gaat de inspectie uit van de resultaten van de laatste drie schooljaren samen.

De inspectie bepaalt welke percentages (fundamenteel niveau 1F en streefniveau 1S/2F) de leerlingen op een school zouden moeten behalen. Deze vooraf bepaalde waarden worden signaleringswaarden genoemd. De signaleringswaarde voor 1F is gelijk voor alle scholen en ligt op 85%. Dit houdt in dat 85% van de leerlingen aan het einde van de basisschool het fundamentele niveau moet behalen. De signaleringswaarde voor 1S/2F is afhankelijk van de schoolweging. Heeft de school een hoge schoolweging (en dus een complexe leerlingpopulatie), dan geldt een lagere signaleringswaarde.

Van de 37 SCOH-scholen is op 35 scholen de eindtoets 2021-2022 afgenomen. De VSO en PrO school zijn hierin niet meegenomen. Voor de drie SBO-scholen was dit het tweede jaar dat afname verplicht was. Voor deze scholen zijn (nog) geen referentieniveaus vastgesteld door de Inspectie.

Van de resterende 32 scholen hebben 30 scholen de signaleringswaarde 1F behaald. Hierbij hebben 19 scholen hoger gescoord dan het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie. Op 11 scholen is boven de signaleringswaarde, maar onder het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie gescoord. Twee scholen hebben onder de signaleringswaarde van de inspectie en onder het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie gescoord.

In relatie tot het 1S/2F niveau hebben 30 scholen de signaleringswaarde behaald. Hierbij hebben 16 scholen hoger gescoord dan het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie. 12 scholen hebben boven de signaleringswaarde, maar onder het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie gescoord. Vier scholen scoren onder de signaleringswaarde van de inspectie en onder het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare populatie.

Bij de schoolgesprekken en scholenschouw is dit onderwerp van gesprek geweest en waar nodig is in overleg met het College van Bestuur een plan van aanpak opgesteld. Alle scholen worden verder in de reguliere cyclus van kwaliteitszorg meegenomen.

Op scholenopdekaart.nl zijn de resultaten van al onze scholen te raadplegen.

Toetsing en examinering (alleen VO)

SCOH heeft één school voor voortgezet onderwijs. Dat is praktijkschool de Poort. Op de Poort is de toetsing en examinering voor alle leerlingen maatwerk. Daarbij voldoet de school aan de gestelde eisen, zoals deze in het diplomeringshandboek zijn opgenomen. Alle leerlingen zijn, in principe, in staat het (aangepaste) diploma te halen. De examens vinden in de regel in juni plaats. Soms is er sprake van een versnelling en soms van vertraging. Naast het pro-diploma kunnen leerlingen die daarvoor in aanmerking komen ook het MBO-Entree diploma op de Poort halen. Dat wordt gedaan in samenwerking met ROC Mondriaan. Voor diverse vakgebieden biedt de Poort branche-opleidingen aan. In alle leerjaren maakt de Poort, naast methode-gebonden toetsen, gebruik van methode-onafhankelijke toetsen (Cito VSO-Pro & TOA) om de ontwikkeling van leerlingen te volgen. De toetskalender biedt een overzicht welke methode-onafhankelijke toets wanneer wordt afgenomen.

Onderwijs aan nieuwkomers

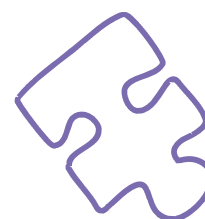
Sinds de uitbraak van de oorlog in Oekraïne in februari 2022 zien we een grote toestroom van Oekraïense kinderen. Daarnaast is ook de toestroom van overige nieuwkomerskinderen binnen de gemeente Den Haag toegenomen. Samen met de gemeente Den Haag en de andere schoolbesturen is alles in het werk gesteld om deze kinderen zo spoedig mogelijk te voorzien van (een vorm van) onderwijs. SCOH heeft hiervoor een kwartiermaker aangesteld. In 2022 zijn op één van onze scholen twee tijdelijke onderwijsvoorzieningen (TOV) gerealiseerd. Op een andere school zijn de eerste twee landingsplaatsen gestart. In 2023 wordt verder gewerkt aan het wegwerken van de wachtlijst. Hiertoe wordt geïnventariseerd in welke wijken SCOH mogelijk nieuwkomersgroepen kan starten en zullen scholen actief benaderd worden.

Academie en Onderzoek

SCOH Academie

In het kader van de doorontwikkeling is in 2022 het Kenniscentrum van naam veranderd naar SCOH Academie. De SCOH Academie is de centrale plek voor professionalisering en ontwikkeling. Er wordt samen geleerd en kennis gedeeld. De SCOH Academie ondersteunt de ontwikkeling van medewerkers. We gaan er daarbij vanuit dat eenieder op zijn eigen wijze leert en verantwoordelijk is voor zijn eigen leerproces. De SCOH Academie groeit nog altijd in het aantal activiteiten en de naamsbekendheid neemt toe. Ook binnen de nieuwe strategische koers zal de SCOH Academie een belangrijke schakel zijn voor het realiseren van de doelstellingen op het thema Lerende Organisatie. Op de website staat alle informatie over de opleidingen, trainingen, workshops en leernetwerken [Samen leren en kennis delen | SCOH Academie](#).

Onderdeel van de SCOH Academie is het ResearchLab: een initiatief van SCOH. Het is hét platform waar de brug tussen de onderwijspraktijk en onderwijsonderzoek wordt geslagen. Door op zoek te gaan naar vragen die leven in de klassen van onze leerkrachten, probeert het ResearchLab de onderwijskwaliteit binnen de organisatie te verbeteren en de onderzoekende houding te stimuleren. Zie voor meer informatie: [ResearchLab | Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden \(scoh.nl\)](#).

Inspectie

In het verslagjaar is er geen inspectiebezoek geweest. Het laatste bezoek was in 2020. SCOH heeft toen het oordeel 'voldoende' behaald. Zie de website voor de resultaten van dat onderzoek.

[Detailpagina van de Toezichtresultaten Onderwijsinspectie website met detail informatie over het element en eventueel bovenliggend bestuur.](#)

Visitatie

In het verslagjaar 2022 heeft geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden. Mogelijk gaat dit in 2023-2024 plaatsvinden als voorbereiding op een nieuw inspectiebezoek.

Passend onderwijs

Het passend onderwijs is erop gericht kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte zo goed mogelijk binnen de reguliere basisschool te ondersteunen. De zorgstructuur binnen de basisschool heeft de functie om deze additionele ondersteuning binnen de school tot stand te brengen. Deze basisondersteuning wordt van elke school verwacht en bestaat uit vier onderdelen:

- De basiskwaliteit is als voldoende beoordeeld door de Onderwijsinspectie;
- De school werkt volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken;
- De onderwijsondersteuning op de school is goed georganiseerd;
- De school biedt preventieve en licht curatieve interventies op voldoende niveau.

In het kader van deze ondersteuning worden extra didactische mogelijkheden gerealiseerd, remediërende activiteiten uitgevoerd en gerichte begeleiding per leerling toegepast. Het realiseren van deze basisondersteuning is een taak van de school zelf en van het bestuur van de school. Vanuit de reguliere bekostiging van de school worden financiële middelen hiervoor ingezet. Daarnaast ontvangt de school ook middelen vanuit het samenwerkingsverband om deze basisondersteuning vorm te geven. Deze financiële ondersteuning bestaat uit een vaste voet per school van €8.500 en een bedrag per leerling van €106,-.

De scholen geven aan dat zij in toenemende mate geconfronteerd worden met een complexere problematiek bij leerlingen, die moeilijk op te vangen is binnen het kader van de basisondersteuning. De scholen kunnen bij het samenwerkingsverband arrangementen aanvragen, waarmee additionele begeleiding en zorg aan kinderen met een complexe zorgvraag aangeboden kunnen worden. Een uitdrukking van deze ontwikkeling is het gegeven dat het aantal aangevraagde arrangementen stijgend is. Het aantal is gestegen van 111 in 2018 naar 178 arrangementen in 2022.

Tezelfdertijd is sprake van een nog aanhoudende groei van het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs. Ook deze groei is een uitdrukking van de groter wordende problematiek die de scholen ervaren. Een doorzettende groei van het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs legt een zware claim op de middelen van het samenwerkingsverband en zou betekenen dat de financiering van de basisondersteuning vanuit het samenwerkingsverband onder druk zou komen te staan. In opdracht van het (Dagelijks) Bestuur van SPPOH zijn er verschillende scenario's ontwikkeld voor de ontwikkeling van het speciaal (basis) onderwijs. Er is met elkaar gekozen voor het scenario "samen werken aan inclusie". Hierbij is de inzet voor de komende jaren het verwijzingspercentage naar het speciaal (basis)onderwijs te verkleinen, zodat meer leerlingen de kans krijgen onderwijs in hun eigen wijk binnen een reguliere setting te volgen. Dit wordt bewerkstelligd door verdere versterking van de basisondersteuning en door vergroting van de inzet op extra ondersteuning. Ook wordt nog sterker ingezet op samenwerking tussen de scholen en daarnaast wordt actief gewerkt aan de overstap van leerlingen uit het sbo naar het reguliere onderwijs.

Naast de groeiende complexe problematiek bij een aantal leerlingen is er nog een andere ontwikkeling die de basisondersteuning binnen de basisscholen onder druk zet. Als gevolg van het lerarentekort hebben scholen het steeds moeilijker om hun formatie op orde te houden, in kwantitatieve zin en in kwalitatieve zin. Er is op veel scholen sprake van veel wisselingen in de teamsamenstelling en diverse scholen zijn bezig om het onderwijs anders te organiseren. Ook dat maakt dat de basisondersteuning onder druk komt te staan. SCOH heeft in het kader van het HRM-beleid verschillende initiatieven ingezet om de tekorten zoveel mogelijk aan te pakken, maar naar het zich laat aanzien zal het nog geruime tijd duren voordat scholen weer kunnen beschikken over voldoende bevoegde en bekwame leerkrachten. Daarmee blijft de druk op het passend onderwijs hoog.

Hierboven staan de doelen van passend onderwijs binnen de regio Haaglanden omschreven. Deze doelen worden opgenomen in een ondersteuningsplan. In dit plan staan de afspraken voor de komende vier jaar over onder meer de basisondersteuning en extra ondersteuning. De ondersteuningsplanraad (OPR) is een speciale medezeggenschapsraad van een samenwerkingsverband en bestaat uit een afvaardiging van ouders en personeel van de aangesloten scholen. De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan. Niet alleen op het niveau van het samenwerkingsverband, maar ook op schoolniveau wordt een ondersteuningsplan gemaakt. Hierin beschrijft de school aan welke schoolspecifieke doelen gewerkt wordt in het kader van passend onderwijs. In paragraaf 3.4 van dit verslag is een financiële paragraaf opgenomen over passend onderwijs.

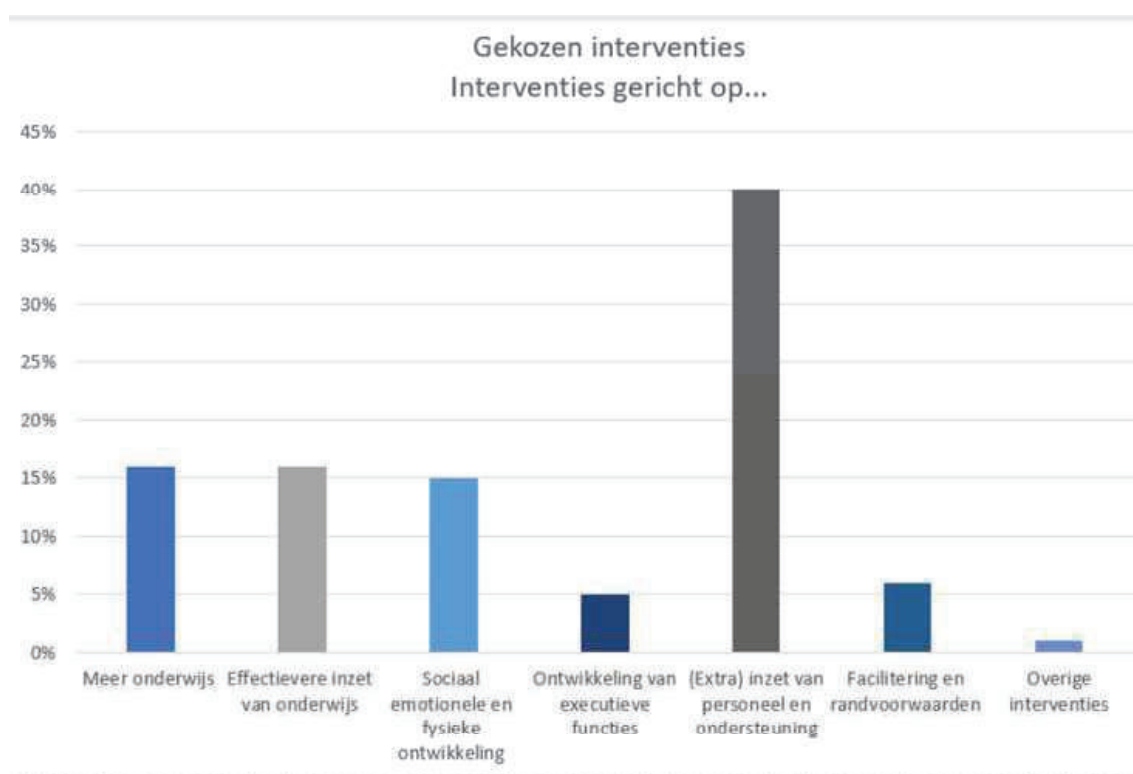
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Totstandkoming schoolprogramma NPO

Het NPO is gericht op het ondersteunen van leerlingen en leerkrachten om coronavertragingen aan te pakken. Alle scholen van SCOH hebben een schoolscan ingevuld en naar aanleiding daarvan een NPO-plan opgesteld. Dit NPO-plan vormt een onderdeel van het jaarplan of is een losstaand plan. In de plannen zijn de doelen en interventies op basis van de landelijke menukaart beschreven. In alle gevallen heeft de medezeggenschapsraad ingestemd.

Ingezette interventies

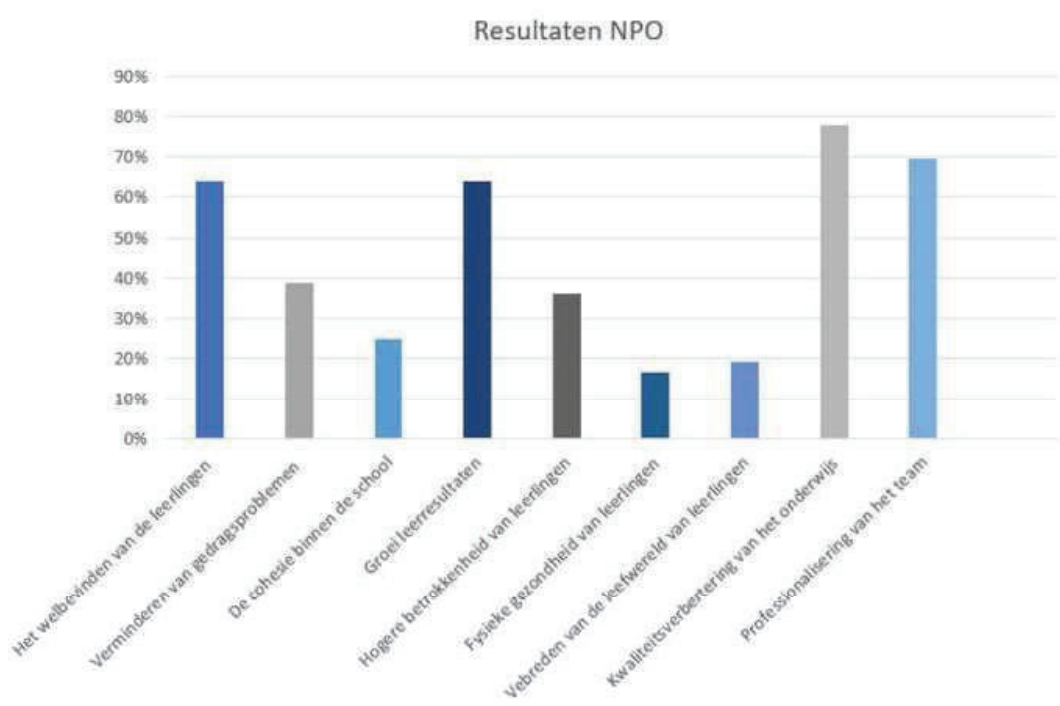
De scholen hebben keuzes gemaakt uit de menukaart. Interventies gericht op (extra) inzet van personeel en ondersteuning zijn gemiddeld voor 40% van het beschikbare bedrag gekozen.

Resultaten

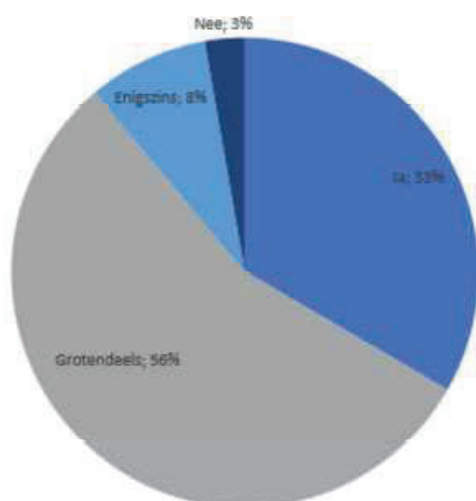
64% van de scholen signaleert dat de inzet van de NPO-middelen heeft bijgedragen aan het welbevinden van de leerlingen. Ook heeft 64% van de scholen een groei op het gebied van de leerresultaten waargenomen. 78% van de scholen constateert dat de NPO-middelen een bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs en 69% van de scholen ziet dat het heeft bijgedragen aan de professionalisering van het team.

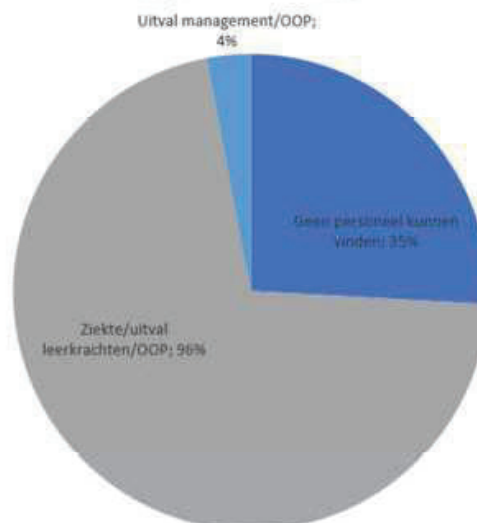
Uitvoering

89% van de scholen heeft het NPO helemaal of grotendeels uitgevoerd, zoals vooraf gepland. De scholen ondervonden daarbij met name uitvoeringsproblemen door ziekte of uitval van leerkrachten of onderwijsondersteunend personeel.

Zijn de interventies ingezet zoals vooraf gepland?

De belangrijkste uitvoeringsproblemen

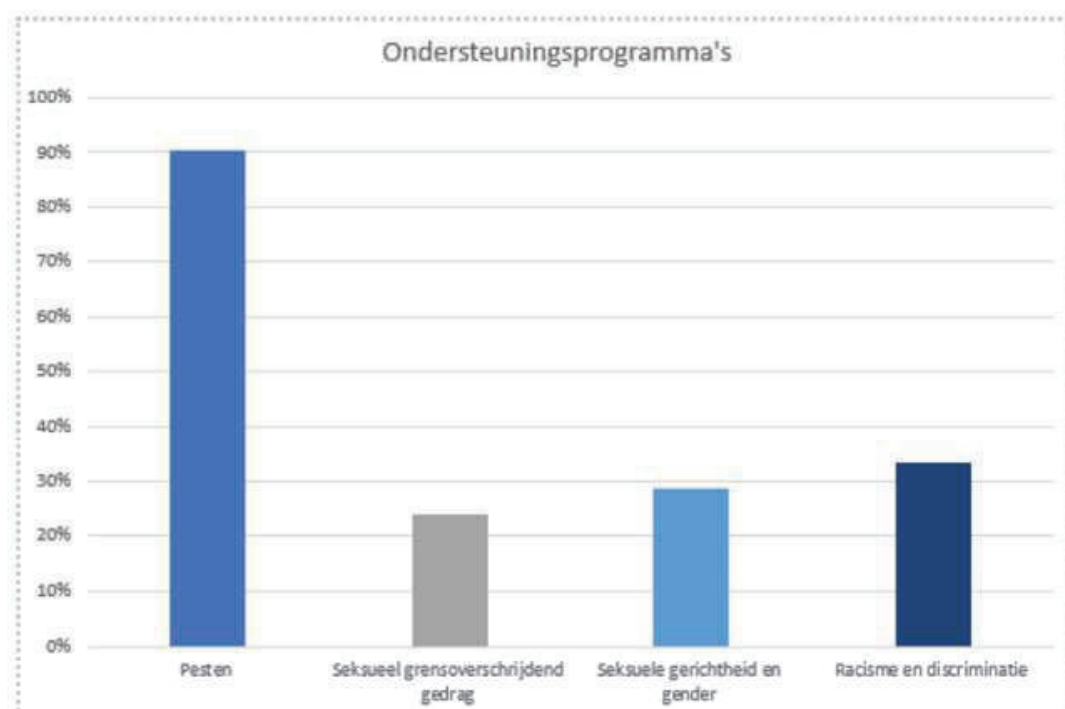
Besteding

De NPO-middelen worden volledig op schoolniveau ingezet. Er vindt geen afroom plaats voor bovenschoolse kosten. Tot en met kalenderjaar 2022 heeft SCOH €14,3 miljoen NPO-subsidie ontvangen. Hiervan is tot en met 2022 €7,7 miljoen besteed. Van het resterende deel van €6,6 miljoen is een bestemmingsreserve gevormd. De meeste scholen nemen wat meer tijd om de NPO-middelen uit te geven. De meeste verwachten de NPO-middelen tot en met cursusjaar 2023-2024 in te zetten. Daarnaast verwacht 31% van de scholen de NPO-middelen te besteden tot en met schooljaar 2022-2023. 19% van de scholen verwacht de middelen tot en met schooljaar 2024-2025 in te zetten. Van de totale NPO-middelen is circa 8% ingezet voor personeel niet in loondienst.

Sociale veiligheid

De scholen van SCOH werken aan een veilig leerklimaat en spannen zich dagelijks in om de leerlingen een veilige omgeving te bieden. De monitor sociale veiligheid vormt een onderdeel van het veiligheidsbeleid. Deze wordt jaarlijks afgenomen op alle scholen en geeft inzicht in de ervaren veiligheid en het welbevinden van de leerlingen. Op basis van de monitor hebben de scholen een representatief en actueel beeld van de sociale veiligheid van leerlingen. Naar aanleiding van de uitkomsten van de monitor plannen de scholen passende interventies.

58% van de scholen maakt gebruik van specifieke ondersteuningsprogramma's ter bevordering van de sociale veiligheid. Deze programma's concentreren zich voornamelijk op het tegengaan van pesten, maar richten zich ook op racisme en discriminatie, seksueel grensoverschrijdend gedrag of seksuele gerichtheid en gender.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Strategisch personeelsbeleid

Ook in 2022 waren het leraren- en schoolleiderstekort een groot vraagstuk. De verwachting is dat de problematiek de komende jaren nog verder zal toenemen. Binnen SCOH bedroeg in 2022 het leerkrachtentekort 12,6% en het schoolleiderstekort 13,3 %. SCOH investeert veel in het opleiden van leerkrachten, onder andere via zij-instroomtrajecten en het intern opleiden van medewerkers tot directeur.

Lerarentekort

Om meer regie te krijgen op de tekortproblematiek, is in 2022 een projectgroep lerarentekort gestart, onder leiding van een interne projectleider. De projectgroep richt zich op drie thema's:

- kansrijk organiseren;
- solidariteit;
- goed werkgeverschap.

De projectgroep ondersteunt scholen die – al dan niet uit noodzaak – het onderwijs anders willen organiseren, zodat het onderwijs gegeven kan worden met minder leerkrachten in meer gedifferentieerdere teams. Ook stimuleert de projectgroep scholen tot kansrijk organiseren, door werkbezoeken te organiseren.

Bestuur en projectgroep stimuleren solidariteit in de organisatie, zodat scholen die te maken hebben met een groot leerkrachtentekort, steun ontvangen van scholen waar de problematiek minder groot is, bijvoorbeeld door tijdelijk een leerkracht beschikbaar te stellen.

Zowel voor het behouden als voor het werven van nieuwe leerkrachten is het van belang dat SCOH een goede, moderne werkgever is. In 2022 zijn voorbereidingen getroffen voor een groot employer branding onderzoek onder alle medewerkers. Dit onderzoek is begin 2023 uitgezet.

In 2022 is de nieuwe strategische koers voor SCOH verder ontwikkeld. Thema's in de nieuwe strategische koers die van belang zijn voor het toekomstig strategisch personeelsbeleid zijn: de lerende organisatie en de mogelijkheid voor alle medewerkers om zich te (blijven) ontwikkelen.

Zowel de uitkomst van het employer branding onderzoek als de thema's uit de strategische koers zijn van belang voor de verdere ontwikkeling van strategisch personeelsbeleid in 2023.

Schoolleiderstekort

In 2022 waren er 9 directeursvacatures. Daarvan konden er in de loop van het jaar 5 worden vervuld. In de niet vervulde vacatures zijn interim-directeuren werkzaam. Deze vacatures worden in de eerste helft van 2023 opnieuw opengesteld. Het schoolleiderstekort en de forse inzet van interim-directeuren baren SCOH al langere tijd zorgen. Uit onderzoek weten we dat het schoolleiderstekort verder gaat toenemen. SCOH heeft zich in 2022 ingezet om via de zij-instroomroute directeuren op te leiden. Er is in 2022 één zij-instromende directeur binnen SCOH opgeleid. In 2023 wil SCOH samen met Laurentiusstichting een incompanytraject voor zij-instromende directeuren starten. Ook wil SCOH onderzoeken of anders organiseren van de schoolleiding ook hier oplossingen kan bieden, bijvoorbeeld door te gaan werken met meerschoolsdirecteuren en duo-directeuren.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

Voor één van de scholen, de Meester Schabergschool, was het lerarentekort in 2022 dusdanig groot, dat dat als consequentie voor het schooljaar 2023-2024 zou hebben dat er groepen geformeerd moesten worden van drie leerjaren bij elkaar. Aangezien daarmee de onderwijskwaliteit niet meer gegarandeerd kan worden, is besloten om het reguliere onderwijs op deze plek vanaf schooljaar 2023-2024 te beëindigen. Voor het personeel is er binnen de stichting een andere plek beschikbaar. Het nieuwkomersonderwijs en de peuterschool op de Meester Schaberg blijven gehandhaafd.

Het is ook de Meester Schabergschool die over enkele jaren verplaatst zal worden naar een ander stadsdeel, waar een nieuw schoolgebouw wordt neergezet.

Uitkeringen na ontslag

SCOH is, net als alle besturen in het primair onderwijs, eigen risicodragers voor de (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkeringen. Per 1 augustus 2022 heeft het Participatiefonds de bekostiging van de werkloosheidsuitkering ingrijpend gewijzigd, waardoor bij een beëindiging via een vaststellingsovereenkomst of bij beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst steeds 50% van de uitkeringslasten voor rekening van SCOH zijn. In specifiek omschreven gevallen kunnen de uitkeringskosten ten laste van SCOH worden teruggebracht tot 10%.

Op grond van berekeningen van het Participatiefonds voor SCOH over de afgelopen 5 jaar, zouden de door SCOH te vergoeden werkloosheidskosten zo'n € 150.000,- per jaar bedragen.

Tegenover deze kostenverhoging staat een kostenverlaging. SCOH betaalt namelijk ook een forse premie aan het Participatiefonds. Over 2021 bedroeg de premie € 1,3 miljoen. Met ingang van 1 januari 2023 bedraagt de premie circa €1,1 miljoen per jaar.

Uiteraard zal SCOH heel alert blijven om de kosten van de WW-uitkeringen zo laag mogelijk te houden. Directeuren overleggen altijd met de sector M&O bij een disfunctioneringsdossier of bij het aangaan van (risicovolle) dienstverbanden, dan wel het niet verlengen van tijdelijke dienstverbanden, zodat tijdig zicht is op het mogelijke WW-risico. Ook werken we aan een signaleringssysteem in de personeelsadministratie, zodat we steeds tijdig weten wanneer een (vervangings)betrekking eindigt, zodat we per casus kunnen nagaan of het nodig, respectievelijk mogelijk is om extra inspanningen te doen om werkloosheidskosten te voorkomen (bijvoorbeeld door een baan elders binnen SCOH aan te bieden) of te verkorten (bijvoorbeeld door een van-werk-naar-werktraject aan te bieden).

Besloten is om eventuele werkloosheidskosten die ten laste van SCOH komen, voor de helft voor rekening van de scholen te laten komen en voor de helft te laten rusten op het Gezamenlijke Fonds Ziektevervangende en Werkloosheidskosten. Dit fonds wordt gevoed door een afdrachtpercentage van de lumpsum van de PO-scholen. Voor 2023 is dit bedrag gesteld op € 1,7 miljoen. De laatste jaren bleven er jaarlijks enkele tonnen over in dit fonds. Op grond van deze ervaring gaan we ervan uit dat de werkloosheidskosten ook uit dit fonds bekostigd kunnen worden.

Werkdrukmiddelen

Vanaf augustus 2018 ontvangen scholen een subsidie voor werkdrukverlaging. Het bedrag per leerling is toegenomen van €155,- per leerling in schooljaar 2018-2019 tot €271,- per leerling in schooljaar 2022-2023. Scholen maken samen met het team een plan over de inzet van de werkdrukgeden. Hierbij betrekken zij de evaluatie van het voorafgaande jaar. Na goedkeuring door het bestuur, wordt dit plan ter instemming aan de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (PMR) van de school voorgelegd. Alle middelen worden op schoolniveau besteed.

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel werkdrukmiddelen SCOH heeft ontvangen in de kalenderjaren 2021 en 2022 en waaraan de middelen zijn uitgegeven.

Categorie	bedrag 2021	bedrag 2022
personeel	2.245.000	2.287.000
professionalisering	67.000	85.000
materieel	128.000	121.000
overige	33.000	71.000
totaal	2.473.000	2.564.000
Budget	2.469.000	2.560.000
nog te besteden	-4.000	-4.000

Naast de inzet van de werkdrukmiddelen voor behoud van personeel (scholen met een negatieve exploitatie hoeven door de inzet van de werkdrukmiddelen geen personeel boventallig te verklaren, waardoor de werkdruk niet verder toeneemt), worden de werkdrukmiddelen voornamelijk ingezet voor:

- extra leerkrachten en de inzet van vakleerkrachten. Dit geeft de leerkrachten meer ruimte voor de andere taken die zij hebben naast het lesgeven;
- inzet onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers: meer handen in de klas werkt drukverlagend en er kan meer tijd aan zorgleerlingen worden besteed;
- ICT-toepassingen die de leerkracht ontzorgen (digitaal verwerken en toetsen in plaats van op papier, digitaal rapport);
- training om te werken met alternatieven voor het groepsplan.

Incidenteel werden de middelen besteed aan:

- inkoop extra zorg voor zorgleerling;
- evenementencoördinator.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Met ingang van 1 augustus 2021 is de subsidie voor de prestatiebox vervallen. De helft van het bedrag is toegevoegd aan het budget voor personeel- en arbeidsmarktbeleid. Voor de andere helft is een nieuwe subsidie beschikbaar gekomen, namelijk de subsidie professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders. Voor deze subsidie geldt dezelfde systematiek als de werkdruggelden (instemming PMR). De scholen hebben een bestedingsplan gemaakt en hiervoor instemming van hun PMR gekregen.

In de onderstaande tabel is opgenomen waaraan de SCOH-scholen deze subsidie besteden.

Tabel 2.2 Inzet professionalisering en begeleiding

Categorie	bedrag 2021	bedrag 2022
personeel	208.000	491.000
professionalisering	148.000	378.000
materieel	4.000	11.000
overige	5.000	9.000
totaal	365.000	889.000
Budget	367.000	892.000
nog te besteden	2.000	3.000

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

In 2022 zijn er veel werken in uitvoering geweest. Een groot deel daarvan was reeds gestart in 2021 en is in 2022 opgeleverd. Dat betrof nieuwbouw, verbouwingen en vervangingswerkzaamheden van technische installaties. Uiteraard is er ook in 2022 weer veel aandacht uitgegaan naar maatregelen in het kader van Covid-19/ventilatieverbetering en energiebesparende maatregelen. Net als in 2021, werd SCOH ook in 2022 geconfronteerd met forse prijsverhogingen van bouwmaterialen en werkzaamheden.

In 2022 is de nieuwbouw van drie scholen opgeleverd. De nieuwbouw voor de Vliermeent en de Waalse Louise de Coligny zijn opgeleverd in de zomervakantie. De nieuwbouw voor IKC Vroondaal is begin oktober opgeleverd. De school groeit echter zo hard, dat ook de werkzaamheden voor de uitbreiding van het gebouw met ruimte voor zes groepen, is gestart.

In 2022 zijn ook enkele opdrachten tot nieuwbouw en/of aanpassing verstrekt.

- Het gebouw van de **dr. M.M. den Hertoghschool (WondersteBoven)** zal in 2023 worden gesloopt en op diezelfde plek volgt nieuwbouw. De school is in de herfstvakantie verhuisd naar een voormalig kantoorgebouw aan de Laurens Reaelstraat.
- Het gebouw van **het Mozaïek** zal worden aangepast en uitgebreid.
- Ook voor het gebouw van de **Jan van Nassauschool (O3)** staan een aanpassing en eventueel een beperkte uitbreiding gepland.
- Voor de verplaatsing van de **Meester Schabergschool** is door de gemeente een locatie voorgesteld in Laakhavens, nabij de 1e Lulofsdwarsstraat. Het betreft qua ligging een locatie met potentie, maar de vorm van de kavel en de nabijheid van de aanwezige appartementen, vormen een uitdaging.
- Aan de plannen voor de vervangende nieuwbouw van de **Van Hoogstratenschool** is in 2022 hard gewerkt, maar dit vergt nog veel overleg van de gemeente met diverse belanghebbenden.
- Voor de school **De Horizon** is de stedenbouwkundige opzet vastgesteld.
- Voor de **Oranje Nassauschool** is toestemming verkregen van de gemeentelijke afdelingen Monumenten en Stedenbouw voor vervangende nieuwbouw.
- Voor **praktijkschool De Poort** is de planvorming gestart voor aanpassing en uitbreiding van het gebouw. Deze zijn noodzakelijk als gevolg van een toenemend leerlingaantal. Daarnaast zou de school graag met een studierichting voor onderhoud van auto's starten.

Net als voorgaande jaren is er weer zoveel mogelijk aandacht geweest voor investeringen in duurzaamheid (energiebesparende maatregelen). Uiteraard is daarbij ook zo mogelijk de combinatie met maatregelen in het kader van Covid 19/ ventilatieverbetering gemaakt.

Vanuit de onderhoudsbegroting is in 2022 in zes gebouwen gestart met substantieel groot onderhoud. In al deze gebouwen wordt het groot onderhoud gecombineerd met duurzaamheidsmaatregelen. Dat betreft:

- De Gantel
- P. Oosterleeschool
- Leyenburg
- Paul Krugerschool
- De Vuurtoren
- De Elout

In 2022 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een strategisch huisvestingsplan 2023-2033.

Het Huis van SCOH, tot slot, is in de zomer van 2022 verhuisd van de Laan van Meerdervoort naar de Burgemeester Patijnlaan.

2.4 HAAGS EDUCATIEVE AGENDA

In 2022 heeft SCOH gemeentelijke subsidies ontvangen in het kader van de Haagse Educatieve Agenda 2018-2022 'Ontwikkel kansen in Den Haag'. In de Haagse Educatieve Agenda (HEA) zijn zeven ambities geformuleerd voor de jaren tot en met 2022. Deze ambities zijn vertaald in doelstellingen waarvan de gemeente, het onderwijsveld en andere partners gezamenlijk hebben vastgesteld dat zij de kern van het Haagse onderwijsbeleid voor de komende periode omvatten. Vier HEA-ambities zijn in het Subsidieoverzicht Onderwijsbeleid 2022 vertaald naar subsidieactiviteiten. Deze ambities passen bij de sectoren waarbinnen SCOH onderwijs biedt (VVE, PO en V(S)O). Voor de bijbehorende doelstellingen is gemeentesubsidie aangevraagd en ingezet. De vier ambities worden hieronder toegelicht.

1. Leren samenleven op school

Scholen, hun maatschappelijke partners en de gemeente bouwen samen verder aan een leeromgeving waarin kinderen en jongeren zich veilig, geaccepteerd en gelijk voelen. Om bij te dragen aan deze ambitie heeft de gemeente een bijdrage beschikbaar gesteld ten behoeve van het structureel maken van een aantal voormalige ID-banen. Tevens zijn voor Haagse basisscholen middelen beschikbaar gesteld om een financiële bijdrage te verlenen aan de loonkosten van conciërges. De brede functie van scholen vraagt om een blijvende inzet van conciërges. SCOH heeft van beide subsidiemogelijkheden in 2022 gebruik gemaakt. Het behoud van ID-banen en conciërges heeft bijgedragen aan een veilige leeromgeving voor de leerkrachten en leerlingen.

2. Voldoende, bekwame en innoverende onderwijsprofessionals

Leerlingen verdienen het allerbeste onderwijs. Daarvoor zijn voldoende en goede leraren cruciaal. De leraar is het fundament voor kwalitatief goed onderwijs. Het lerarentekort is in Den Haag echter van een zodanige omvang dat de kwaliteit van het onderwijs onder druk staat. SCOH heeft in 2022 met subsidie van de gemeente het leernetwerk urban education doorontwikkeld. Het resultaat van dit netwerk is dat leerkrachten en schoolleiders leren van elkaar en innoveren met elkaar rond onderwerpen binnen het thema urban education, met als doel de onderwijskwaliteit te verbeteren. De stedelijke netwerken zijn gericht op kennisdeling, zowel binnen als buiten het netwerk.

3. Een brede leer- en ontwikkelomgeving

Een intensieve samenwerking tussen school, opvang, ouders en omgeving vergroot en verbreedt de onderwijs- en ontwikkelkansen van kinderen en jongeren. Vandaar dat Den Haag inzet op brede buurtscholen en kindcentra waar leerlingen al hun talenten kunnen ontwikkelen. SCOH onderstreept het belang van de vorming van brede buurtscholen en IKC's. Samenwerking met andere organisaties en met name de doorgaande lijn met de voorschool verrijken en versterken de kwaliteit van ons werk en dat is in het belang van ieder kind. Daarnaast biedt SCOH kinderen extra en/of intensieve leertijd, zodat zij achterstanden kunnen inlopen en/of zich breed kunnen ontwikkelen. Activiteiten die daaraan bijdragen zijn: verlengde schooldagactiviteiten, intensivering van lestijd (schakelklasmodel), inzet van schoolsportcoördinatoren, leerkansenprofiel, cultuureducatie, schoolsportclub en zomerscholen. Alle SCOH-scholen hebben binnen deze ambitie met behulp van gemeentesubsidie in 2022 een stap vooruitgezet. De bovengenoemde activiteiten zijn uitgevoerd en daarmee is er daadwerkelijk een brede leer- en ontwikkelomgeving gerealiseerd, zowel tijdens als na schooltijd.

4. Verminderen administratieve lasten en optimaliseren bedrijfsvoering

De opgave is het verminderen van administratieve lasten door de werkprocessen voor het onderwijsveld te vereenvoudigen en te ondersteunen. SCOH is penvoerder voor het PO-platform (overlegorgaan grote schoolbesturen en gemeente Den Haag) en Aanmelden PO (centrale organisatie aanmelding nieuwe leerlingen). Alle in 2022 toegekende subsidies zijn ingezet conform het door het bestuur en/of de school ingediende plan en begroting en er is voldaan aan de specifieke subsidievoorwaarden per activiteit. De inzet van de middelen op de Haagse ambities leidt bij de SCOH-scholen tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in de breedste zin van het woord.

Als bijlage bij de jaarrekening is een overzicht opgenomen van alle gemeentesubsidies.

2.5 FINANCIËEL BELEID

Doelen en resultaten

- Vereenvoudiging bekostiging en gezamenlijke fondsen

Per 1 januari 2023 is de bekostiging in het PO vereenvoudigd. SCOH heeft dat moment aangegrepen om samen met de scholen na te denken over de allocatie van middelen. Financiële middelen zijn een belangrijke randvoorwaarde voor het kunnen geven van goed onderwijs. Daarom willen we de financiële middelen zo inzetten dat alle scholen daar financieel toe in staat zijn. Belangrijke punten hierbij zijn:

- evenwichtige, eerlijke verdeling van de middelen over de scholen;
- ruimte voor scholen om eigen keuzes te maken;
- beperken van grote financiële risico's op de scholen;
- beperking administratieve lasten;

mogelijkheid om financiële speelruimte te hebben om beleidskeuzes te maken op stichtingsniveau;

- Geld inzetten ten behoeve van het onderwijs. Er mag niet te veel geld op de plank blijven liggen.

Naar aanleiding hiervan hebben we bij SCOH een aantal afspraken gemaakt. De belangrijkste zijn:

- SCOH vindt het belangrijk dat alle scholen (groot, klein, veel of weinig achterstandsleerlingen) kwalitatief goed onderwijs kunnen geven. Als stichting hebben wij daar een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor. We vinden solidariteit belangrijk.
- Bij de verdeling van de middelen over de scholen volgen we de berekeningswijze van de overheid.
- Met scholen die niet kunnen uitkomen met de bekostiging worden (meerjarige) maatwerkafspraken gemaakt (bijvoorbeeld over profilering, samenwerking), waarbij een toekenning uit de gezamenlijke middelen aan de orde kan zijn.
- Er komt een maximum aan de reserves per school (eerst 30% van de baten, in 4 jaar aflopend naar 15%).
- De afroom van de reserves wordt toegevoegd aan gezamenlijke bestemmingsreserves voor onderwerpen die we als stichting belangrijk vinden, zoals: uitwerking strategische agenda, anders organiseren, Innovatiefonds en toekenning aan individuele scholen (knelpunten).
- De werkgroep van directeuren wordt betrokken bij begroting/besteding van de gezamenlijke middelen.

Strategische koers 2023-2030

We vinden het belangrijk om middelen vrij te maken om de uitwerking van de nieuwe strategische koers vanaf 2023 te kunnen realiseren. Door het instellen van gezamenlijke fondsen, is dat gelukt.

Verbetering ventilatie en energiebesparing

De coronapandemie heeft laten zien dat goede ventilatie belangrijk is op scholen. Daarnaast vinden we duurzaamheid belangrijk en hebben we te maken met stijgende energiekosten. In 2022 hebben we een investeringsplan gemaakt en financiële dekking gevonden in de meerjarenbegroting voor een bedrag van ruim €11 miljoen voor ventilatieverbetering en energiebesparing. Voor een deel wordt deze investering gefinancierd door de stichting Belangenbehartiging.

Toekomstige ontwikkelingen

We zien de laatste jaren een toename in het aantal incidentele subsidies, zoals de subsidie basisvaardigheden en bekostiging NPO. Dat maakt het heel lastig om meerjarig financieel beleid te voeren. Gezien het grote lerarentekort is het lastig om personeel te vinden om de activiteiten die horen bij deze subsidies, uit te voeren. Hierdoor zijn grote positieve resultaten ontstaan. Als SCOH accepteren we dat de meerjarenbegroting vanaf 2024 fors negatief uitkomt, omdat onze financiële positie dat toelaat en er wellicht ook weer extra subsidies (basisvaardigheden) toegekend gaan worden.

Investeringsbeleid

Vanwege het feit dat SCOH over voldoende liquide middelen beschikt, worden investeringen uit eigen middelen voldaan. Gezien de schaalgrootte van SCOH is sprake van grote spreiding van de investeringsbehoefte, zodat er geen grote verschillen per jaar optreden. Om het effect van de investeringen op de jaarlijkse exploitatie van iedere individuele school te bepalen, wordt voor iedere school een meerjarenbegroting gemaakt voor ICT, lesmethodes en meubilair. Voor gebouwonderhoud is een voorziening gevormd, welke is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplanning. Indien sprake is van gewenste investeringen in huisvestingszaken die niet door SCOH kunnen of mogen worden gedaan, wordt een beroep gedaan op de stichting Belangenbehartiging. Het gaat dan meestal om leningen of garantstellingen voor multifunctionele accommodaties (MFA) of andere bouwprojecten. Deze leningen worden vervolgens terugbetaald door middel van huurinkomsten.

Treasury

Onderwijsbesturen die worden gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) moeten deze subsidies (Rijksvergoedingen) inzetten voor het onderwijs. Door het realiseren van exploitatieresultaten en het verschil tussen het moment van ontvangst van de rijksvergoeding en het doen van uitgaven ontstaan er tijdelijk overtollige middelen of tijdelijke tekorten van middelen. Het proces van beheer van deze geldstromen heet treasury. Onderwijsbesturen zijn verplicht een treasurystatuut op te stellen. SCOH heeft haar treasurystatuut gebaseerd op een model van de PO-Raad. In de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016 heeft het ministerie van OCW de regels vastgelegd rondom treasury van de door haar gefinancierde instellingen. Volgens de regeling mag met publieke middelen alleen risicomijdend belegd worden. Het beleggingsbeleid van SCOH is in overeenstemming met het beleid in deze regeling. SCOH neemt voor de publieke middelen deel aan het Schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. De tijdelijk niet benodigde middelen worden als liquide middelen (rekening courant en deposito's) aangehouden bij het ministerie van Financiën. SCOH heeft geen derivaten.

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de deposito's van SCOH per 31 december 2022.

Deposito's per 31 december 2022

	bedrag	loopt tot	rente	rente per jaar
deposito 1	1.000.000	6-5-2024	1,78%	17.800
deposito 2	1.000.000	6-10-2024	1,71%	17.100
deposito 3	1.000.000	6-10-2026	1,93%	19.300
deposito 4	1.000.000	6-10-2028	2,12%	21.200
deposito 5	1.000.000	6-10-2030	2,17%	21.700
deposito 6	1.000.000	6-10-2032	2,34%	23.400
totaal	6.000.000			120.500

Per 31 december 2021 had SCOH alleen deposito nummer 1. De overige deposito's zijn in 2022 afgesloten. De overige middelen van SCOH worden op spaarrekeningen of betaalrekeningen aangehouden. SCOH belegt niet in aandelen, obligaties of derivaten.

Het private deel van het vermogen van SCOH is ondergebracht bij de ABN-AMRO. Het gaat hier voornamelijk om gelden die afkomstig zijn van ouders. Iedere school heeft enkele bankrekeningen bij de ABN-AMRO. Deze rekeningen worden op stichtingsniveau beheerd. Het grootste deel van de tijdelijk niet benodigde middelen wordt aangehouden op een spaarrekening op stichtingsniveau. De gelden worden uitsluitend op spaarrekeningen en rekeningcourantrekeningen aangehouden.

Allocatie van middelen

Door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is allocatie van middelen aangewezen als thema dat specifiek moet worden toegelicht in het bestuursverslag. SCOH heeft als uitgangspunt dat de middelen worden toegekend aan de scholen op basis van de berekeningswijze van de subsidiegever. Er vindt dus geen herverdeling plaats. Wel dragen scholen een vast percentage van hun jaarlijkse baten af om bovenschoolse/gezamenlijke kosten te betalen. Dat zijn bijvoorbeeld kosten voor: Huis van SCOH (bestuursbureau, administratie, huisvestingszaken, inkoop en ICT), gebouwonderhoud, bovenschoolse scholingskosten en de SCOH Academie. Ook kosten die een groot effect hebben op de exploitatie van een school, zonder dat de school daar iets aan kan doen, worden bovenscholings verrekend. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om: ziektevervangings, duurzame inzetbaarheid (BAPO), groei in aantal leerlingen of interim-management op scholen. Daarnaast is bovenscholings een budget beschikbaar voor knelpunten. Indien scholen om bijzondere redenen hogere lasten hebben dan het beschikbare budget, kan daar aanspraak op gemaakt worden. Deze bijdragen uit de knelpuntenpot worden jaarlijks na de begrotingsbesprekingen door het College van Bestuur vastgesteld.

Scholen mogen een exploitatieoverschot behouden in eigen schoolreserves. Eventuele tekorten moeten ook uit deze reserves gedekt worden. Per 1 januari 2023 is er een maximum gesteld aan de hoogte van de reserves per school. Zie hiervoor de toelichting aan het begin van paragraaf 2.5 onder het kopje ‘vereenvoudiging bekostiging en gezamenlijke fondsen’.

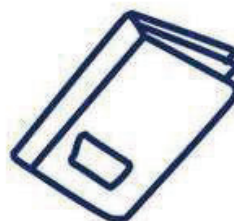
De af te dragen percentages van de baten en de gezamenlijke/bovenschoolse kosten worden jaarlijks opnieuw vastgesteld in overleg met de werkgroep financiën. Deze werkgroep is samengesteld uit schooldirecteuren. Vanuit elke intervisiegroep van schooldirecteuren is een lid vertegenwoordigd in deze werkgroep, zodat alle schooldirecteuren betrokken zijn bij de afspraken over belangrijke financiële onderwerpen. De percentages zijn vastgelegd in de financiële richtlijn. De financiële richtlijn wordt ter advisering voorgelegd aan de schooldirecteuren en aan de GMR. Daarna stelt het College van Bestuur deze richtlijn en daarmee de percentages vast.

Onderwijsachterstandenmiddelen

De achterstandsbekostiging van scholen wordt gebaseerd op achterstandsscores. Deze scores worden door het CBS per school berekend op grond van de volgende kenmerken: het opleidingsniveau en de herkomst van ouders, of ouders die in de schuldsanering zitten, de verblijfsduur van moeders in Nederland en het gemiddelde opleidingsniveau van moeders op school. Deze scores drukken de verwachte onderwijsachterstand op scholen uit. Een school ontvangt circa €700 per achterstandsscore. Dus hoe hoger de score, hoe hoger de subsidie onderwijsachterstandenbeleid. In totaal heeft SCOH €6,2 miljoen uit deze regeling ontvangen in 2022. In 2021 was dat €5,8 miljoen. Het verschil van circa 8% wordt voornamelijk veroorzaakt door indexering van de bekostiging. Hoewel het verschil op SCOH-niveau gering is, zijn de verschillen per school aanzienlijk groter (7 van de 22 scholen hebben een mutatie van meer dan 10%).

SCOH kiest ervoor om de middelen voor onderwijsachterstanden niet te herverdelen over de scholen, maar de berekeningswijze van DUO (CBS) aan te houden. Besluitvorming over de verdeling van onderwijsachterstandsmiddelen maakt onderdeel uit van de besluitvorming in het kader van de financiële richtlijn van SCOH. Zie hierover meer in de paragraaf over allocatie van middelen.

Scholen maken ieder eigen keuzes over de wijze waarop de onderwijsachterstandsmiddelen worden ingezet, op een wijze die past bij het eigen schoolbeleid en de schoolpopulatie. De belangrijkste doelen waarop de middelen voor onderwijsachterstanden worden ingezet zijn: klassenverkleining en meer handen in de klas (veelal onderwijsassistenten).

2.6 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording van het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

Intern risicobeheersingssysteem

SCOH heeft een risicoanalyse opgesteld. Jaarlijks wordt deze risicoanalyse geactualiseerd. Daarbij wordt ook jaarlijks bekeken of de beheersmaatregelen of de financiële buffer aangepast moeten worden. Bij de risicoanalyse heeft SCOH zich laten inspireren door het model dat de RVKO (Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs) heeft gehanteerd.

We definiëren een risico als een onzekere gebeurtenis met negatieve gevolgen voor de organisatie. Het managementteam van SCOH heeft in een verkenning voor alle beleidsterreinen de mogelijke risico's benoemd. Deze verkenning is gebaseerd op de bestaande interne situatie van SCOH, aangevuld met beleidsontwikkelingen op landelijk en gemeentelijk niveau. Uiteindelijk zijn er 67 risico's gedefinieerd. Deze zijn ingedeeld naar endogene risico's (interne oorzaak/factor) en exogene risico's (externe oorzaak/factor). Vervolgens zijn ze ingedeeld naar beleidsterrein.

Vervolgens zijn per risico de volgende stappen gevolgd:

- Op een vijfpuntschaal is aangeduid wat de ingeschatte kans is op het risico en wat de impact van het risico kan zijn.

kansscore				
1	2	3	4	5
treedt waarschijnlijk niet op binnen 5 jaar of minder dan 2% kans van optreden	treedt waarschijnlijk op binnen 3 jaar of minder dan 25% kans van optreden (maar meer dan 2%)			treedt waarschijnlijk op binnen 1 jaar of meer dan 25% kans van optreden
impactscore				
1	2	3	4	5
minder dan 0,05% van de begroting	meer dan 0,05% van de begroting		meer dan 0,1% van de begroting	
bepaalde impact op bereiken van de operationele doelstellingen	grote impact op het bereiken van de operationele doelstellingen; kortstondige onderbreking primair proces; gematigd verlies van onderwijskwaliteit		grote impact op het bereiken van de strategische en operationele doelstellingen; significant verlies van onderwijskwaliteit	
lage politieke of maatschappelijke gevoeligheid	gematigde politieke of maatschappelijke gevoeligheid		hoge politieke of maatschappelijke gevoeligheid; waarschuwing van ministerie of toezichthoudende instanties	

- Op basis van die inschatting (op kans en impact) is steeds aangeduid of het om een laag, gemiddeld of hoog risico gaat. Deze scores gaan uit van de situatie voordat beheersmaatregelen zijn genomen. Een score van minder dan 6 is laag, 6 en 7 is gemiddeld en meer dan 7 is een hoog risico.
- Voor de risico's zijn beheersmaatregelen benoemd. Deze vallen uiteen in de volgende componenten: Voorkomen, Verzekeren, Voorziening, Begroten, Buffervermogen of moeilijk beheersbaar. Naast een indeling in deze componenten zijn de beheersmaatregelen verder uitgewerkt.
- Van de risico's is een inschatting gemaakt van de hoogte van de benodigde buffer.

Bespreking in het managementteam heeft geleid tot actualisatie van de risico's, beheersmaatregelen en de benodigde buffer. Het totale bedrag voor de benodigde buffer is €3,7 miljoen. Daarbovenop is het wenselijk om een buffer te hebben voor calamiteiten die op dit moment niet te voorzien zijn. Deze buffer is geraamd op €0,5 miljoen. Hiermee komt de totale buffer op €4,2 miljoen. Dat is €0,6 miljoen hoger dan de buffer in de vorige risicoanalyse. De onderwijsinspectie gaat voor de bufferfunctie uit van 5% van de totale baten. Voor SCOH zou dat een bedrag van €5,2 miljoen betekenen. Dat sluit goed aan bij het geschatte bedrag uit de uitgevoerde risicoanalyse. De reserves die op de scholen en bovenscholen aanwezig zijn, worden gebruikt voor de bufferfunctie. Er wordt dus geen bedrag apart gezet om de risico's uit de risicoanalyse af te dekken, maar de bestaande reserves worden hiervoor gebruikt. Om na te gaan of SCOH over voldoende kapitaal beschikt wordt de analyse financiële positie gebruikt. Zie hiervoor de paragraaf 3.3 'analyse financiële positie'.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

	Risico's	Maatregelen
1	Als gevolg van niet (tijdig) aangekondigde wetswijzigingen en/of bezuinigingen op landelijk niveau bestaat de kans dat de SCOH minder financiële middelen tot haar beschikking krijgt dan begroot, met als gevolg dat de meerjarenbeleid-doelstellingen niet worden gehaald en/of een negatief resultaat wordt gerealiseerd. Dit risico wordt vergroot door de toename van aantal tijdelijke subsidies, zoals NPO en basisvaardigheden.	Voor zover dit bekend is voordat de begroting is gemaakt, wordt dit verwerkt in de begroting. Voor het overige is buffervermogen nodig. Dit wordt ingeschat op 1% van de Rijksbaten.
2	Als gevolg van bezuinigingen op lokaal niveau bestaat de kans dat SCOH minder financiële middelen tot haar beschikking krijgt, met als gevolg dat de meerjarenbeleiddoelstellingen niet worden gehaald en/of een negatief resultaat wordt gerealiseerd.	Voor zover dit bekend is voordat de begroting is gemaakt, wordt dit verwerkt in de begroting. Voor het overige is buffervermogen nodig. Dit wordt ingeschat op 5% van de baten gemeentesubsidies.
3	Effect van de nasleep van corona op onderwijskwaliteit.	NPO subsidie goed en gericht inzetten en monitoren van de kwaliteit.
4	De kans dat vanwege het lerarentekort een groot aantal onbevoegden in dienst genomen wordt, die uiteindelijk hun bevoegdheid niet zullen halen. De formatie wordt dan belast met onbevoegden, waarvan moeizaam tot niet afscheid genomen kan worden, terwijl de organisatie behoefte heeft aan bevoegde leerkrachten. Als er al afscheid genomen kan worden van deze onbevoegden, dan komen de ww kosten voor 50% voor rekening bestuur.	Monitoren van het aantal onbevoegden dat in opleiding is tot leraar en bij twijfel over haalbaarheid opleiding tijdig ingrijpen en geen vast dienstverband aangaan. Risico op desinvestering. Buffer opgenomen van de kosten van 2 fte.
5	De kans dat vanwege het lerarentekort een groot aantal uitzendkrachten ingehuurd moet worden voor structurele formatieplaatsen.	Voorkomen: scholen stimuleren andere organisatievormen te onderzoeken en implementeren, zodat het onderwijs met minder leerkrachten en meer ondersteunend personeel verzorgd kan worden. In de begroting wordt een bedrag opgenomen. Voor aanvullende risico's is buffervermogen opgenomen. Dit wordt ingeschat op 10% van de verwachte kosten uitzendbureaus.
6	De kans dat de kwaliteit van het onderwijs, de zorg en de bedrijfsvoering in het geding is door onvoldoende of onvoldoende bekwaam personeel.	Er is een veelheid aan maatregelen. Hier worden er een paar genoemd. - Onvoldoende personeel: er is een recruiter aangesteld om de werving van nieuw personeel te bevorderen. Voorts inzetten op extra arbeidsvoorwaarden om nieuw personeel binnen te halen en op maatregelen die zittend personeel weten te boeien en binden. Nieuwe organisatievormen stimuleren en mogelijk maken. - Onvoldoende bekwaam personeel: professionaliseren bevorderen, gesprekkencyclus goed uitvoeren, niet vrijblijvende verbetertrajecten inzetten en soms afscheid nemen.
7	Het risico dat directeursvacatures niet vervuld kunnen worden, omdat er onvoldoende gekwalificeerde directeuren zijn.	Traineeship high potentials voortzetten. Kosten worden opgenomen in de begroting. Voor onvoorziene kosten interim-directeuren wordt een post opgenomen in de begroting. Tevens wordt een buffer gevormd voor 1 fte inhuur per jaar.
8	Het risico dat er onvoldoende financiële middelen zijn om in het onderhoud te voorzien. Dit wordt versterkt door de toenemende eisen en wensen op het gebied van ventilatie en energiebesparing (BENG normen), waardoor de kosten van installaties en het onderhoud toenemen.	Er is een meerjaren onderhoudsplan (MOP) gemaakt en deze wordt periodiek geactualiseerd. Meer centrale sturing op onderhoud en onderhoudscontracten.

VERANTWOORDING FINANCIËN

Naast een toelichting op de realisatiecijfers, worden in dit hoofdstuk verwachtingen met betrekking tot de toekomst weergegeven. Nadrukkelijk wordt vermeld, dat het hier gaat om toekomstverwachtingen en begrotingen. Er is zorg besteed aan het maken van goede begrotingen, maar er kunnen geen garanties gegeven worden dat de werkelijkheid zich zo ontwikkelt als is begroot.

De gegevens in dit hoofdstuk hebben betrekking op SCOH. De stichtingen SPCP en SBBCO zijn buiten beschouwing gelaten. In het jaarrekeninggedeelte is zowel een geconsolideerde jaarrekening (SCOH, SPCP en SBBCO), als enkelvoudige (SCOH) jaarrekening opgenomen. Zie ook de toelichting in hoofdstuk 1 (paragraaf over juridische structuur).

3.1 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Leerlingen en personeel

Tabel 3.1 aantal fte en aantal leerlingen

	2021	2022	2023	2024	2025
<i>peildatum</i>	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
directie	47	49	51	51	51
onderwijsgevend personeel	581	587	573	570	575
onderwijsondersteunend personeel	178	223	266	265	267
FTE totaal	806	859	890	886	893
<i>teldatum</i>	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025
totaal aantal leerlingen	9.806	10.200	10.146	10.236	10.299

Per 1 januari 2020 was er bij SCOH 782 fte in dienst. Dat is toegenomen tot 890 fte per 1 januari 2023. De belangrijkste oorzaak is de NPO-bekostiging, waardoor extra personeel in dienst is genomen. De prognose van het aantal fte van de komende jaren is gebaseerd op de ontwikkeling in het aantal leerlingen. Bij deze hoeveelheid fte ontstaat een fors tekort op de meerjarenbegroting. Zie de toelichting in paragraaf 3.2. De verwachting is dat er subsidies beschikbaar komen voor verbetering basisvaardigheden, zodat de baten gaan stijgen en deze hoeveelheid fte in dienst kan blijven. De reserves van de stichting zijn hoog genoeg om dat aan te kijken.

De toename van het onderwijsondersteunend personeel (OOP) in 2022 met 43 fte is voor een belangrijk deel te verklaren door een toename van leraarondersteuners van 47 naar 63 fte en door toename van het aantal onderwijsassistenten van 78 naar 100 fte. Per 1 januari 2021 was er 25 fte aan leraarondersteuners en 55 fte aan onderwijsassistenten in dienst. Er is dus sprake van een forse toename in het OOP.

Tabel 3.1 is exclusief het aantal medewerkers dat via uitzendbureaus wordt ingehuurd. In 2022 is €3,1 miljoen uitgegeven aan uitzendbureaus (€3,7 miljoen in 2021). Dit is inclusief de inhuur in verband met (ziekte)vervangingen, maar exclusief de inhuur van interim directies (€1,2 miljoen in 2022 en €1,2 miljoen in 2021). Gemiddeld zijn de kosten per fte (OP + OOP) circa €95.000,- per jaar. Dat betekent circa 32 fte gemiddeld aan uitzendkrachten in 2022.

De kosten van een interimdirecteur zijn circa €250.000 per jaar; dat betekent circa 4,8 fte aan interimdirectie in 2021 en 2022.

Met ingang van 1 januari 2023 wordt de bekostiging bepaald op basis van het aantal leerlingen op peildatum 1 februari. De kalenderjaar-2023-bekostiging wordt bepaald op basis van 1 februari 2022. Daarom worden in deze tabel alleen aantallen per 1 februari getoond. Van 2021 en eerdere jaren zijn de aantallen per 1 februari niet bekend.

Bij SCOH wordt er per 1 februari 2023 aan 10.146 leerlingen onderwijs gegeven. Dat is een daling van 54 leerlingen (0,5%) ten opzichte van het jaar ervoor. De prognose is gebaseerd op de prognose van de schooldirecties van onze scholen. Naar verwachting zal het aantal leerlingen per 1 februari 2024 circa 90 hoger zijn dan per 1 februari 2023. Naar verwachting zal ook de jaren daarna sprake zijn van een kleine stijging. De prognose van de gemeente Den Haag laat de komende jaren een lichte stijging in het aantal leerlingen zien.

Het aantal leerlingen vormt de basis voor de bekostiging, maar ook voor de opheffingsnorm is het totaal aantal basisschoolleerlingen van groot belang. Onder de SCOH-basisscholen is door de jaren heen altijd sprake van één of meerdere scholen die zich onder de opheffingsnorm van 200 leerlingen bevinden. In het geval dat een school zich 3 jaar lang op 1 oktober van een jaar onder de opheffingsnorm bevindt, houdt de bekostiging van deze school op en dient de school te worden opgeheven. De wet biedt echter de mogelijkheid aan schoolbesturen om scholen onder de opheffingsnorm in stand te houden in geval het gemiddeld aantal leerlingen van alle scholen van dat bestuur boven een bepaald aantal uitkomt. In het geval van SCOH is dat 290 leerlingen. De marge met de opheffingsnorm is per 1 februari 2023 615 leerlingen. Dit betekent dat als het aantal basisschoolleerlingen met meer dan 615 leerlingen daalt, er een school gesloten moet worden. Per 1 februari 2023 zijn er 8 basisscholen van SCOH die onder de opheffingsnorm van 200 leerlingen zitten.

3.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

In tabel 3.2 zijn de baten en lasten van 2022 en 2021 opgenomen. De begroting van 2022 liet een negatief resultaat zien van €0,8 miljoen. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat van €2,9 miljoen. Het verschil tussen de begroting en realisatie wordt voor circa €3,4 miljoen veroorzaakt door niet uitgegeven NPO-subsidie.

Tabel 3.2 baten en lasten 2022 en 2021

	Realisatie 2022	Begroting 2022	verschil R-B	Realisatie 2021	verschil 2022-2021
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	95.324.004	83.801.000	11.523.004	85.249.663	10.074.341
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	5.632.480	4.717.000	915.480	5.237.092	395.388
3.5 Overige baten	3.636.125	3.195.000	441.125	2.987.483	648.642
totaal baten	104.592.610	91.713.000	12.879.610-	93.474.239	11.118.370
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	82.515.870	76.995.000	5.520.870	71.974.012	10.541.859
4.2 Afschrijvingen	2.572.253	2.650.000	77.747-	2.453.774	118.479
4.3 Huisvestingslasten	7.881.142	5.767.000	2.114.142	5.942.876	1.938.267
4.4 Overige lasten	8.738.626	7.056.000	1.682.626	7.379.578	1.359.048
totaal lasten	101.707.892	92.468.000	9.239.892-	87.750.239	13.957.653
Saldo baten en lasten	2.884.718	755.000-	3.639.718	5.724.000	2.839.282-
5. Financiële baten en lasten					
Saldo financiële baten en lasten	39.790	26.000-	65.790	17.472-	57.262
Resultaat	2.924.508	781.000-	3.705.508	5.706.528	2.782.020-

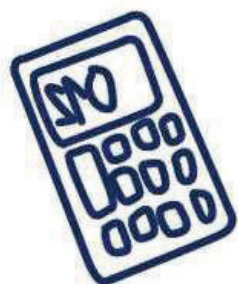
Toelichting op de staat van baten en lasten

Het verschil tussen realisatie en begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door:

1. De Rijksbaten zijn ca €11,5 miljoen hoger dan begroot. Dat komt vooral door:
  - a. De indexering van de lumpsumbekostiging. Enerzijds door de reguliere indexering op grond van de loonontwikkeling in de markt en anderzijds door een extra indexering, omdat per 1 januari 2022 de salarissen in het PO gelijkgetrokken zijn met het VO.
  - b. Daarnaast is de NPO-subsidie hoger dan begroot als gevolg van een hoger bedrag per achterstandscore dan was begroot (€2,2 miljoen).
  - c. De subsidie 1e opvang vreemdelingen is hoger dan begroot (€1,5 miljoen)
  - d. De arrangementen en basisondersteuning van het samenwerkingsverband zijn per saldo circa €0,3 miljoen hoger dan begroot.
2. De gemeentesubsidies zijn circa €0,9 miljoen hoger dan begroot. Dat komt vooral door:
  - a. Extra subsidie voor nieuwkomersgroepen (Oekraïense kinderen).
  - b. Subsidies voor de Poort en Koetsveldschool voor ESF en impuls banenkansen zijn hoger dan begroot.
3. De overige baten zijn circa €0,4 miljoen hoger dan de begroting. De belangrijkste posten hierin zijn:
  - a. Niet begrote donaties (€0,1 miljoen);
  - b. Hogere huuropbrengsten (€0,1 miljoen);
  - c. Niet begrote schadevergoedingen (€0,1 miljoen);
  - d. Hogere vergoeding voor doorbelaste kosten en detacheringen (€0,1 miljoen).

4. De personeelslasten zijn €5,5 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste posten hierin zijn:
- a. De salariskosten zijn €5,1 miljoen hoger dan de begroting;
  - b. In de salariskosten is een loonstijging van 4,75% per 1 juli 2022 verwerkt.
  - c. In de salariskosten is per 1 januari 2022 de gelijktrekking van de salarissen van het PO aan het VO verwerkt.
  - d. Daarnaast heeft SCOH meer personeel in dienst waardoor de loonkosten stijgen (circa 16 fte meer dan begroot). Dit extra personeel wordt vooral ingezet met NPO-subsidie.
  - e. De premie aan het Participatiefonds is lager dan begroot (€0,4 miljoen).
  - f. Hogere kosten voor scholing (€0,5 miljoen).
  - g. Hogere uitzendbureaunkosten, inclusief interimdirecties. In totaal was €3,9 miljoen begroot en €4,3 miljoen gerealiseerd. Tegelijkertijd zijn de reguliere loonkosten om deze reden lager dan begroot, omdat de uitzendkrachten meestal personeel vervangt dat wel was opgenomen in de loonkostenbegroting;
  - h. Hogere kosten voor schoolbegeleiding (€0,3 miljoen).
  - i. Lagere kosten overige personeelslasten (€-1,2 miljoen). Op deze post is bijvoorbeeld de inhuur van externe organisaties begroot, die uit de gemeentesubsidies of NPO betaald worden.
5. De afschrijvingskosten zijn ongeveer gelijk aan de begroting
6. De huisvestingslasten zijn €2,1 miljoen hoger dan begroot. Dat komt vooral door:
- a. Hogere dotatie aan de voorziening groot onderhoud. (€1,4 miljoen begroot, €2,8 miljoen gerealiseerd). Dit hangt samen met overgang naar een nieuwe methode van berekenen van de voorziening per 1 januari 2022. Zie hiervoor de toelichting op de passiva van de balans.
  - b. Hogere kosten voor dagelijks onderhoud (€0,3 miljoen);
  - c. Hogere energiekosten (€0,2 miljoen)
  - d. Hogere schoonmaakkosten (€0,2 miljoen)
7. De grootste posten binnen de overige lasten zijn: lesmateriaal, licenties, jaarlijkse kosten ICT en bijzondere activiteiten, zoals bijvoorbeeld schoolreisjes. De overige lasten zijn in 2022 circa €1,7 miljoen hoger dan begroot. Dat is een saldo van een aantal posten, waarvan de belangrijkste zijn:
- a. Toename verbruiksmateriaal (€0,2 miljoen);
  - b. Toename licentiekosten als gevolg van digitalisering van het onderwijs (€0,2 miljoen);
  - c. Toename kosten culturele vorming (€0,2 miljoen). Daar stond ook een gemeentesubsidie tegenover.
  - d. Toename kosten bijzondere activiteiten, zoals schoolreisjes (€0,3 miljoen);
  - e. Toename ambulante begeleiding als gevolg van meer arrangementen voor passend onderwijs (€0,4 miljoen).
8. De financiële baten en lasten zijn €0,1 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door niet begrote rente-inkomsten.

De verschillen tussen het jaar 2022 en 2021 kennen veelal dezelfde verklaring als hiervoor bij de verschillen tussen begroting en realisatie 2022 zijn genoemd. Enkele aanvullende verklaringen zijn:

1. In de realisatiecijfers van 2022 is verwerkt dat het ministerie in 2022 geen volledige bekostiging heeft verstrekt. Dit zorgt voor een negatief verschil van circa €3,2 miljoen tussen 2022 en 2021. Zonder dit effect zou het verschil tussen 2022 en 2021 in de Rijksbaten geen €10,1 miljoen, maar €13,5 miljoen zijn. Zie verder de toelichting in de volgende paragraaf.
2. Vanaf 1 augustus 2021 ontvangen scholen met een relatief hoge achterstandscore een arbeidsmarkttoelage. SCOH heeft in 2021 hiervoor €1,0 miljoen ontvangen en €2,5 miljoen in 2022.
3. In 2022 heeft SCOH €0,8 miljoen meer subsidie 1e opvang vreemdelingen ontvangen dan in 2021.
4. In 2021 heeft SCOH €3,8 miljoen ontvangen in verband met subsidies extra hulp in de klas en voor inhaalprogramma's in het kader van wegwerken achterstanden. In 2022 waren deze subsidies niet meer beschikbaar.
5. In 2021 heeft SCOH €4,0 miljoen NPO-bekostiging ontvangen. In 2022 een bedrag van €10,3 miljoen.
6. In 2022 heeft SCOH €1,5 miljoen aan ouderbijdragen ontvangen. Dat bestaat voor het grootste deel uit bijdragen voor overblijven. In 2021 was dat €1,2 miljoen.
7. De kosten van scholing zijn circa €0,6 miljoen hoger dan in 2021; Dat komt onder andere doordat in 2022 een inspiratiedag is georganiseerd.
8. De kosten uitzendbureaus zijn circa €0,5 miljoen lager dan in 2021.
9. De advieskosten zijn circa €0,2 miljoen lager dan in 2021.

In de jaarrekening is een verdere specificatie van de exploitatierekening opgenomen.

Juridische procedure in verband met vervallen OCW-vordering

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetwijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022-2023. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor SCOH neer op €3,2 miljoen. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Er is immers een substantieel bedrag ingehouden op de bekostiging. Daarmee zijn de baten van 2022 €3,2 miljoen lager dan wanneer de volledige bekostiging zou zijn toegekend.

Vandaar dat SCOH samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog en is niet bekend wanneer hierin uitspraak volgt.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting geeft een beeld van de verwachte baten en lasten voor de komende jaren. Er is met alle scholen een meerjarenbegroting opgesteld. De schoolbegrotingen vormen samen met de gezamenlijke begrotingen, de totale begroting van SCOH. Deze is opgenomen in tabel 3.3.

Tabel 3.3 baten en lasten 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
3. Baten				
3.1 Rijksbijdragen	95.324.004	96.341.000	88.790.000	87.906.000
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	5.632.480	5.076.000	5.016.000	4.866.000
3.5 Overige baten	3.636.125	3.436.000	3.397.000	3.516.000
totaal baten	104.592.610	104.853.000	97.203.000	96.288.000
4. Lasten				
4.1 Personeelslasten	82.515.870	85.987.000	84.102.000	83.628.000
4.2 Afschrijvingen	2.572.253	3.294.000	3.598.000	3.896.000
4.3 Huisvestingslasten	7.881.142	6.703.000	6.685.000	6.677.000
4.4 Overige lasten	8.738.626	7.584.000	7.466.000	7.415.000
totaal lasten	101.707.892	103.568.000	101.851.000	101.616.000
Saldo baten en lasten	2.884.718	1.285.000	4.648.000-	5.328.000-
Saldo financiële bedrijfsvoering	39.790	200.000	200.000	200.000
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-
Netto resultaat	2.924.508	1.485.000	4.448.000-	5.128.000-

Voor het jaar 2023 is een positief saldo van €1,5 miljoen begroot. In 2024 wordt een tekort verwacht van €4,4 miljoen. In 2025 wordt een tekort van €5,1 miljoen verwacht.

In 2022 is er een positief resultaat van €2,9 miljoen. Het positieve resultaat wordt vooral veroorzaakt door de moeilijkheden om personeel te vinden en door de NPO-bekostiging, die scholen over meerdere jaren uitspreiden. Veel personeel dat aangesteld is in het kader van NPO, is opgenomen in de begroting tot 1 augustus 2024 of zelfs structureel. Dat verklaart voor een groot deel de begrote tekorten in 2024 en latere jaren.

De reserves van SCOH zijn hoog genoeg om de tekorten tot en met het jaar 2025 op te vangen. Zie de toelichting op de balans die hierna volgt. Daarnaast heeft de overheid bekend gemaakt, dat er de komende jaren nog fors extra in het onderwijs geïnvesteerd zal worden. Het is nog onduidelijk hoe dat er precies gaat uitzien, daarom is die extra bekostiging niet meegenomen in de begroting. Om deze redenen is het op dit moment niet nodig om maatregelen te nemen om de tekorten te verlagen. Mocht het onverhoopt toch nodig zijn de lasten te verlagen, dan is er nog voldoende tijd om dat te realiseren en gezien het lerarentekort, is er eerder sprake van te weinig dan te veel personeel.

Veruit de belangrijkste variabele in de bekostiging, is het aantal leerlingen per 1 februari van een jaar. De subsidies van het Rijk en de gemeente zijn voor het grootste deel gebaseerd op het aantal leerlingen. Daarnaast speelt de achterstandscore een rol (door het CBS berekende score die een verwachting geeft van de onderwijsachterstand van de leerlingen van een school) en is er een kleine vaste voet in de bekostiging. Aan gemeentesubsidies worden specifieke eisen gesteld en worden toegekend op aanvraag.

Bij de lasten gaat het vooral om personele lasten. Ongeveer 83% van de lasten, betreffen personele lasten.

De belangrijkste aandachtspunten en variabelen bij de meerjarenbegroting zijn:

- Er is met name in 2021, 2022 en 2023 sprake van veel incidentele subsidies en incidentele lasten. Dat leidt tot een grillig beeld in de exploitatie.
- De ontwikkeling van de loonkosten;
- De indexering van de bekostiging;
- De prognose van de leerlingaantallen;
- De elementen van financieel beleid, die genoemd zijn in paragraaf 2.5 zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

Toelichting van enkele belangrijke posten in de meerjarenbegroting

- De Rijksbijdragen dalen vanaf 2024 door het vervallen van de NPO-bekostiging per 1 augustus 2023. In 2023 is €6,1 miljoen NPO begroot. De realisatie NPO in 2022 is €10,3 miljoen.
- In 2022 was eenmalig sprake van het niet volledig toekennen van de bekostiging, waardoor de Rijksbijdragen €3,2 miljoen lager waren.
- De arbeidsmarkttoelage is structureel begroot (€2,6 miljoen). Een gelijk bedrag is opgenomen in de lasten. De arbeidsmarkttoelage loopt tot 1 augustus 2023, maar is structureel begroot, omdat deze bedragen wel beschikbaar blijven voor het PO. Alleen is nog onduidelijk in welke vorm.
- Een belangrijk onderdeel van de vereenvoudiging van de bekostiging is de aanpassing van de groeiregeling door het ministerie. Hierdoor ontvangt SCOH naar verwachting nauwelijks meer geld uit de groeiregeling, terwijl in 2022 €0,5 miljoen is ontvangen.
- De begrote personele lasten zijn in 2023 hoger dan de personele lasten in 2022. Dat komt vooral door hogere salariskosten door een hoger gemiddeld aantal fte en door de doorwerking van de loonstijgingen van 4,75% per 1 juli 2022.
- SCOH verhuurt lokalen en een aantal woningen. De totale baten zijn in 2022 circa €0,8 miljoen. Voor circa €0,4 miljoen zijn dit private inkomsten (commerciële verhuur) en voor €0,4 miljoen betreft dit een vergoeding voor medegebruik (m.n. vergoeding voor schoonmaak, energie en onderhoud). De komende jaren worden hierin geen grote wijzigingen verwacht.
- SCOH heeft in 2022 €0,6 miljoen aan detacheringssinkkosten. Dit betreft vooral detacheringen aan de SPCP. Hierin worden de komende jaren geen grote wijzigingen verwacht.

Meerjarenbalans

In tabel 3.4 is de balans opgenomen per 31 december van ieder jaar. Voor wat betreft de jaren 2023-2025 is verondersteld dat de vorderingen en schulden gelijk blijven. De vaste activa muteren met de investeringen minus de afschrijvingskosten. De liquide middelen, eigen vermogen en voorzieningen muteren aan de hand van de begrotingsposten en het verwachte resultaat.

Tabel 3.4 Balans in meerjarig perspectief

	2021	2022	2023	2024	2025
1. Activa					
1.2 Materiële vaste activa	11.799.365	14.768.899	18.329.899	20.447.899	22.654.399
1.3 Financiële vaste activa	201.860	153.510	153.510	153.510	153.510
<i>Vaste activa</i>	12.001.225	14.922.409	18.483.409	20.601.409	22.807.909
1.5 Vorderingen	7.343.032	14.273.379	14.273.379	14.273.379	14.273.379
1.7 Liquide middelen	24.969.936	22.769.832	20.698.332	13.969.332	7.266.832
<i>Vlottende activa</i>	32.312.969	37.043.211	34.971.711	28.242.711	21.540.211
Totale Activa	44.314.194	51.965.621	53.455.121	48.844.121	44.348.121
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	28.035.270	24.257.236	25.742.236	21.294.236	16.166.236
<i>waarvan algemene reserves</i>	19.156.524	6.782.305	8.857.291	8.697.512	10.015.552
<i>waarvan bestemmingsreserves</i>	8.832.641	17.433.826	16.848.841	12.565.620	6.124.580
<i>waarvan overige reserves en fondsen</i>	46.104	41.104	36.104	31.104	26.104
2.2 Voorzieningen	4.689.762	12.993.883	12.998.383	12.835.383	13.467.383
2.3 Langlopende schulden	1.078.342	989.273	989.273	989.273	989.273
2.4 Kortlopende schulden	10.510.819	13.725.230	13.725.230	13.725.230	13.725.230
Totale Passiva	44.314.194	51.965.621	53.455.121	48.844.121	44.348.121

Toelichting balans

Activa

De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit gebouwen, inventaris en leermiddelen. De materiele vaste activa zijn met circa €3,0 miljoen toegenomen in 2022. Dat heeft vooral betrekking op:

- **Gebouwen**

De investeringen waren €1,3 miljoen, terwijl de afschrijvingen €0,2 miljoen waren. De investeringen hebben onder andere betrekking op renovatie van twee woningen. Eén woning is geschikt gemaakt voor woonruimte voor startende leerkrachten. De stichting Belangenbehartiging verstrekt SCOH jaarlijks een schenking ter hoogte van de afschrijvingskosten, zodat er voor SCOH geen resultaatseffect is. De andere woning zal verhuurd worden. Voor die woning heeft de stichting Belangenbehartiging een lening verstrekt. Deze wordt afgelost met de huurinkomsten.

- **Meubilair en ICT**

De investeringen waren €4,0 miljoen, terwijl de afschrijvingen €2,0 miljoen waren. Er is dus relatief veel geïnvesteerd in 2022.

Naar verwachting zullen de materiële vaste activa de komende jaren flink toenemen. Dat komt vooral door geplande investeringen in energiebesparende maatregelen en ventilatie.

De financiële vaste activa hebben voornamelijk betrekking op borg voor tablets die de scholen gebruiken.

De vorderingen zijn circa €6,9 miljoen hoger dan vorig jaar. Dit heeft vooral betrekking op vorderingen op de gemeente Den Haag in verband met nieuwbouwprojecten. Deze vordering is gestegen van €2,6 miljoen per 31 december 2021 naar €11,2 miljoen per 31 december 2022. In januari 2023 is €7,5 miljoen van de gemeente ontvangen, zodat de vordering inmiddels sterk is afgenomen. Naar verwachting zal SCOH het gehele bedrag van de vordering op de gemeente ontvangen. De vordering op het ministerie van OCW is gedaald. Zie de toelichting in de paragraaf 'vervallen OCW-vordering'.

Een verdere specificatie is in het jaarrekeninggedeelte te vinden.

De liquide middelen zijn ongeveer €2,2 miljoen lager dan vorig jaar. Dat komt vooral door de hoge vorderingen op 31 december 2022. De liquide middelen nemen de komende jaren af door de geplande investeringen en door de negatieve exploitatieresultaten van 2024.

Passiva

Het eigen vermogen is met circa €3,8 miljoen afgenomen in 2022. Enerzijds is er een toename van €2,9 miljoen door het positieve resultaat van 2022. Anderzijds is er een afname van €6,7 miljoen door de verhoging van de voorziening groot onderhoud ten laste van het eigenvermogen.

Het eigen vermogen van €24,3 miljoen heeft voor €4,8 miljoen betrekking op private reserves/fondsen, voor €12,7 miljoen heeft dit betrekking op publieke bestemmingsreserves en voor €6,8 miljoen betrekking op publieke algemene reserves. Van deze €6,8 miljoen heeft €13,6 miljoen betrekking op reserves van de scholen en +/- €6,8 miljoen betrekking op bovenschoolse reserves. De bovenschoolse reserves zijn negatief geworden door de verhoging van de onderhoudsvoorziening.

De bestemmingsreserves zijn in 2022 toegenomen van €4,6 miljoen tot €12,7 miljoen.

- Hiervan heeft €6,6 miljoen betrekking op NPO.
- Verder is er een bestemmingsreserve van €2,8 miljoen gevormd voor huisvestingsinvesteringen van de school de Poort.
- Daarnaast is een bestemmingsreserve gemaakt van €2,3 miljoen voor gezamenlijke kosten de komende jaren. Dit is inclusief de reserve vanuit het fonds voor onderwijskundige vernieuwingen. Naast de bestaande reserve voor onderwijskundige vernieuwingen, is deze reserve opgebouwd uit overheveling van reserves van scholen die per 31 december 2022 meer dan 30% reserve hadden. Vanuit deze reserve worden de komende jaren onder andere kosten betaald voor: uitvoering van de nieuwe strategische koers, anders (kansrijk) organiseren en kosten voor energiebesparende maatregelen en ventilatie.

Door de geplande kosten zullen deze bestemmingsreserves de komende jaren sterk dalen.

De voorziening jubilea is nagenoeg gelijk gebleven en bedraagt €0,8 miljoen. De voorziening langdurig zieken is ook ongeveer gelijk gebleven en bedraagt €0,3 miljoen per 31 december 2022.

Er is lange tijd overleg gevoerd over de wijze waarop de voorziening gebouwonderhoud gevormd moet worden. Recent is daar een besluit over genomen. SCOH heeft ervoor gekozen de nieuwe werkwijze te verwerken in de jaarrekening 2022. Dit is als stelselwijziging in de jaarrekening verwerkt per 1 januari 2022. In verband hiermee is de voorziening gebouwonderhoud met €6,7 miljoen toegenomen en het eigen vermogen van SCOH met hetzelfde bedrag afgenomen per 1 januari 2022. De dotatie van 2022 is al volgens de nieuwe methode verwerkt. Dit heeft in 2022 geleid tot een verhoging van de dotatie van €1,4 miljoen naar €2,8 miljoen. De onderhoudsvoorziening is €11,8 miljoen per 31 december 2022.

De oude methode hield in dat de voorziening berekend werd volgens de kostenegalisiemethode. Dat betekent dat slechts op het moment dat bepaald onderhoud moest plaatsvinden er genoeg in de voorziening moest zitten. Deze methode mag niet meer toegepast worden, vanaf het jaar 2024. Bij de nieuwe methode wordt de voorziening opgebouwd volgens de componentenmethode. Dat betekent bijvoorbeeld dat als een dak 300.000 euro kost, 30 jaar meegaat en per 31 december 2022 15 jaar oud is, dat er dan op 31 december 2022 al 150.000 euro voor deze component in de voorziening moet zitten. De nieuwe methode leidt tot een veel hogere voorziening, dan de oude methode. De benodigde liquide middelen wijzigen niet.

De kortlopende schulden zijn met € 3,2 miljoen toegenomen tot €13,7 miljoen. De grootste posten zijn: crediteuren, loonheffing, vakantiegeld en vooruit ontvangen subsidies. Onder punt 2.4 in de jaarrekening is een verdere specificatie van de kortlopende schulden opgenomen.

3.3 FINANCIËLE POSITIE

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de financiële positie van SCOH. Als eerste wordt beoordeeld of SCOH mogelijk een zwakke financiële positie heeft, waardoor er een risico is ten aanzien van de continuïteit. Vervolgens wordt gekeken of SCOH mogelijk bovenmatig vermogen heeft. De conclusie is dat SCOH een goede financiële positie heeft en geen bovenmatig vermogen heeft.

Kengetallen

In tabel 3.5 is een aantal kengetallen opgenomen die iets zeggen over de financiële positie van een organisatie. Als de kengetallen onder een signaleringswaarde liggen, zou er sprake kunnen zijn van een continuïteitsrisico. De signaleringswaarden zijn opgesteld door de onderwijsinspectie.

Tabel 3.5 Kengetallen

<i>Is er sprake van een mogelijk risico ten aanzien van de financiële continuïteit/ weerbaarheid? (ondergrens)</i>					
Kengetallen en signaalwaarden	2021	2022	2023	2024	2025
Solvabiliteit 2: (EV+voorz) / TV; ondergrens 30%	74%	72%	72%	70%	67%
Rentabiliteit; grens afhankelijk van vermogenspositie	6,1%	2,8%	1,4%	-4,6%	-5,3%
Weerstandsvermogen: EV / Totale baten; ondergrens 5%	30%	23%	24%	22%	17%
Liquiditeit: vlot. activa / kortl. schulden; ondergrens 0,75	3,1	2,7	2,5	2,1	1,6
Signalering mogelijk continuïteitsrisico?	nee	nee	nee	nee	nee

De kengetallen blijven ruim boven de signaleringswaarden. Hieruit blijkt dat er bij SCOH geen mogelijk continuïteitsrisico is. De rentabiliteit is hoog in 2021 en 2022. Dat komt vooral doordat de NPO-bekostiging niet geheel uitgegeven kan worden. In de jaren 2024 en 2025 is er een negatieve rentabiliteit. Hierdoor neemt ook het weerstandsvermogen iets af.

Zie voor een toelichting op het financieel toezicht door de onderwijsinspectie:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/risico-indicatoren-en-signaleringswaarden-financieel-continuïteitstoezicht>

Voor meer kengetallen van de afgelopen jaren en vergelijking met andere schoolbesturen, klik op de volgende link: [Schoolbesturen op de kaart - Bestuur](#)

Signalering bovenmatig vermogen

De onderwijsinspectie heeft een model ontwikkeld om mogelijk bovenmatig vermogen te signaleren. Dit is opgenomen in tabel 3.6. Zie de volgende link voor een toelichting op de berekening van het mogelijk bovenmatig eigen vermogen: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signaleringswaarde>

Tabel 3.6 Signalering bovenmatig vermogen

Is er sprake van een mogelijk bovenmatige reserve? (bovengrens)

Signalering mogelijk bovenmatige reserves (OCW/lvHO, 2020)	2021	2022	2023	2024	2025
A. Feitelijk publiek eigen vermogen					
Eigen vermogen	28.035.270	24.257.236	25.742.236	21.294.236	16.166.236
minus: Privaat eigen vermogen	4.262.629	4.788.912	4.788.912	4.788.912	4.788.912
totaal	23.772.641	19.468.324	20.953.324	16.505.324	11.377.324
B. Signaleringswaarde publiek eigen vermogen					
1.a Boekwaarde materiële vaste activa (excl. gebouwen)	9.960.205	11.830.068	15.391.068	17.509.068	19.715.568
1.b (Aanschafwaarde gebouwen * 50%) * 1,27	1.772.023	2.620.661	2.620.661	2.620.661	2.620.661
2. Liquiditeitsbuffer (5% van de totale baten)	4.674.695	5.234.827	5.256.150	4.873.650	4.827.900
totaal	16.406.923	19.685.556	23.267.879	25.003.379	27.164.129
Signalering mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen als % van totale baten	7.365.718	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	7,9%	-	-	-	-

Uit het model volgt dat SCOH mogelijk een bovenmatig vermogen had per 31 december 2021. Per 31 december 2022 is daarvan geen sprake meer. Dat komt vooral doordat per 1 januari 2022 de nieuwe methode van bepalen van de voorziening onderhoud is toegepast, waardoor het eigen vermogen gedaald is. Daarnaast is het belangrijk om op te merken dat het model er geen rekening mee houdt, dat voor een deel van het eigen vermogen al een specifieke bestemming geldt, zoals bijvoorbeeld de bestemmingsreserve NPO. In totaal zijn de bestemmingsreserves per 31 december 2022 €17,4 miljoen. Deze bestemmingsreserves worden de komende jaren grotendeels ingezet, waardoor het verschil tussen het eigen vermogen en signaleringswaarde van mogelijk bovenmatig vermogen groter wordt.

De analyses om mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen te signaleren zijn niet geschikt om conclusies te trekken over een mogelijk te laag eigen vermogen. Daarvoor moet gekeken worden naar de kengetallen uit tabel 3.5 en de meerjarenontwikkeling van de balans.

De hoogte van het eigen vermogen is jaarlijks onderwerp van gesprek bij de bespreking van de meerjarenbegroting. Dat gesprek vindt plaats met de schooldirecties, Raad van Toezicht en GMR.

3.4 FINANCIËLE PARAGRAAF PASSEND ONDERWIJS

Met het bestuur van Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH) is afgesproken dat ieder schoolbestuur in het jaarverslag verantwoording aflegt over de middelen voor passend onderwijs. SCOH heeft in 2021 en 2022 de onderstaande bedragen ontvangen van SPPOH.

	2022	2021	verschil
onderwerp	bedrag	bedrag	bedrag
1 S(B)O overdracht (wettelijke regeling)	859.671	703.665	156.006
2 basisondersteuning	1.483.165	1.321.529	161.636
3 arrangementen	566.674	668.902	-102.228
4 jonge kind (JOKI)	91.250	110.000	-18.750
5 interne groei regeling	9.086	-	9.086
6 advisering TLV's	161.233	161.867	-634
7 projecten	70.000	125.908	-55.908
8 ondersteuningsplanraad (OPR)	7.200	3.000	4.200
9 overig	11.250	13.552	-2.302
totaal	3.259.529	3.108.423	151.106

Veruit de grootste geldstroom is de basisondersteuning. Scholen ontvangen de basisondersteuning op basis van een vast bedrag per school en een bedrag per leerling. SCOH volgt hierbij de berekeningswijze, zoals SPPOH deze hanteert. Alle middelen worden op schoolniveau ingezet. In hun ondersteuningsplan geven scholen aan hoe ze de middelen voor passend onderwijs inzetten. Daarnaast kunnen scholen arrangementen aanvragen voor zorgproblematiek die ze niet binnen de basisondersteuning kunnen oplossen. In overleg met de ouders en adviseur van SPPOH wordt dit arrangement aangevraagd en uitgevoerd.

Daarnaast is een belangrijke geldstroom de financiering van de sbo's. Dat gaat vooral om de wettelijke overdracht van middelen, extra subsidie voor het jonge kind en advisering voor aanvragen van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's).

In de onderstaande tabel is het aantal arrangementen en TLV's opgenomen dat in het kalenderjaar 2021 en 2022 aan SCOH is toegekend.

	2022	2021	verschil
onderwerp	aantal	aantal	aantal
1 arrangementen	178	175	3
2 TLV SBO	151	152	1-
3 TLV SO	29	42	13-
totaal	358	369	11-

In de schoolgesprekken over resultaten, kwaliteit, personeel en financiën die de bestuurder en sectordirecteuren met de scholen houden, wordt regelmatig aandacht besteed aan de wijze waarop scholen passend onderwijs vormgeven op hun school.

4. VERSLAG INTERN TOEZICHT

4.1 Verslag Raad van Toezicht

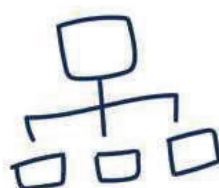
Personele wijzigingen

- Per 1 januari 2022 zijn mevrouw D. Koster en de heer P.J. Dijkman gestart als leden van de Raad van Toezicht. Zij volgden mevrouw R. van Werven en mevrouw J. van den Hul-Omta op die eind 2021 zijn gestopt. Mevrouw Koster neemt binnen de Raad van Toezicht deel aan de P&O-commissie. De heer Dijkman neemt deel aan de commissie Onderwijskwaliteit.
- Per 31 december 2022 is de heer J. Schinkelshoek na het maximum van twee zittingstermijnen gestopt als voorzitter van de Raad van Toezicht. De heer A. van Wijk is met ingang van 1 januari 2023 benoemd als voorzitter.

Code Goed Bestuur

De Raad van Toezicht houdt integraal toezicht op het bestuur van SCOH en richt zich daarbij naar het belang van de Stichting en de aan haar verbonden organisatie. Tot het belang van SCOH wordt gerekend het maatschappelijke belang van kwalitatief goed primair onderwijs in de regio Haaglanden. SCOH onderschrijft de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. De stichting leeft de Code grotendeels na. In 2022 is de integriteitscode vastgesteld en gepubliceerd. In 2022 is ook een start gemaakt met de actualisatie van het toezichtkader. Dit kader wordt in 2023 voltooid. De Raad van Toezicht heeft een interne zelfevaluatie gedaan.

De bevoegdheidsverdeling tussen de voorzitter en het lid van het College van Bestuur is vastgesteld door de Raad van Toezicht, maar vergt nog verwerking in het Reglement College van Bestuur. Dat Reglement wordt in 2023 geactualiseerd.

Stakeholders

De (schriftelijke) verantwoording (naar de samenleving en stakeholders) verloopt via dit verslag. De Raad van Toezicht voerde gedurende het jaar meerdere gesprekken met de verschillende stakeholders, waaronder de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van SCOH en de Ondernemingsraad van SPCP. In mei hebben deze drie organen met elkaar gesproken over de uitdagingen voor de komende jaren voor SCOH en SPCP. Zowel in het voorjaar als in het najaar vonden schoolbezoeken plaats. De leden hebben in totaal elf scholen bezocht.

In juni 2022 heeft de Raad van Toezicht gesproken met de Raad van Toezicht van PCBO (Protestants Christelijk Basisonderwijs) uit Rotterdam. Voor 2023 staat een vervolg op de agenda.

In november vonden de stakeholdergesprekken plaats met delegaties van de GMR, de OR, de schooldirecteuren en het Huis van SCOH. In deze gesprekken kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde: de samenwerking met het College van Bestuur, het anders organiseren van het onderwijs, de samenwerking binnen het Huis van SCOH en tussen het Huis en de schooldirecteuren, het beleid voor de peuterscholen, het lerarentekort en andere algemene ontwikkelingen.

Reguliere vergaderingen

In 2022 kwam de Raad van Toezicht zes keer bijeen voor een reguliere vergadering en één keer voor een vergadering in het kader van de nieuwe strategische koers. Belangrijke onderwerpen die tijdens deze vergaderingen zijn besproken zijn:

- De aanpak en het voortgangsproces rond de ontwikkeling van een nieuwe toekomstvisie en strategische koers 2023 – 2030;
- Het goedkeuren van de begrotingen en jaarverslagen van SCOH;
- Het lerarentekort en ook het groeiend tekort aan schooldirecteuren;
- Het rapport van Leeuwendaal over de manier waarop de samenwerking binnen de organisatie van SCOH het beste vormgegeven kan worden en de uitwerkingsvoorstellen van het College van Bestuur;
- Het bevorderen van innovatie van het onderwijs binnen SCOH. De Stichting tot Behartiging van de Belangen van het Christelijk Onderwijs (SBBCO) doet een dotatie aan het Innovatiefonds, dat onder beheer staat van het College van Bestuur. Scholen kunnen vervolgens een ondersteuningsaanvraag bij het Innovatiefonds indienen;
- De werving en de benoeming van een nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht;
- Identiteit en dialoogschool. De verankering van de christelijke identiteit binnen SCOH is een belangrijk onderwerp voor de Raad van Toezicht;
- De onderwijskwaliteit en de middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Voor iedere vergadering ontving de Raad van Toezicht een voortgangsrapportage over de laatste ontwikkelingen binnen SCOH op het gebied van onderwijs, personeel, financiën, huisvesting, organisatieontwikkelingen en maatschappelijke ontwikkelingen.

Maandelijks overleg voorzitter Raad van Toezicht met het College van Bestuur

Maandelijks heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht een regulier voortgangsoverleg met het College van Bestuur in aanwezigheid van de bestuurssecretaris. Indien nodig, was er vaker contact.

Commissies Raad van Toezicht

Binnen de Raad van Toezicht zijn in 2021 de volgende commissies in de volgende samenstelling actief geweest:

- Financiële commissie: de heer K. van den Boogaard en de heer A. Pijls;
- Commissie P&O (tevens Remuneratiecommissie): mevrouw D. Koster en de heer J. Schinkelshoek;
- Commissie Onderwijskwaliteit: de heer P.J. Dijkman en mevrouw E. Verhoef.

Hierna volgt een beknopt verslag van deze commissies.

Commissie Onderwijskwaliteit

Deze Commissie Onderwijskwaliteit bereidt de besluitvorming in de Raad van Toezicht voor, ook voor SPCP (peuterscholen). De Commissie vervult ook een klankbordfunctie voor het College van Bestuur en zij wordt vanuit SCOH bijgestaan door het lid van het College van Bestuur en de sectordirecteur Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie. De volgende onderwerpen kwamen in de commissievergaderingen aan bod:

- Oekraïense leerlingen en andere nieuwkomers: De Commissie is geïnformeerd over de inspanningen van de gemeente Den Haag en SCOH om de Oekraïense leerlingen, maar ook nieuwkomers uit andere landen zo goed en snel mogelijk van een (onderwijs)plek te voorzien.
- Onderwijskwaliteit: De Commissie heeft gesproken over haar eigen werkwijze en de manier waarop het zicht op de onderwijskwaliteit vergroot kan worden.
- Innovatiefonds: De Commissie heeft de aanvragen voor het Innovatiefonds beoordeeld. Er is aan vijf scholen een bedrag van in totaal € 199.700 toegekend. Dat bedrag komt deels uit de reserves van de scholen en deels uit de Stichting Behartiging. In het Innovatiefonds zijn, naast de leden van de Commissie, ook het lid van het College van Bestuur, de directeur Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie en een drietal schooldirecteuren vertegenwoordigd. De bestuurssecretaris is de secretaris van het fonds.
- SCOH-Academie: Met de Commissie is gesproken over de ambitie het Kenniscentrum te laten groeien. Het Kenniscentrum is in september 2022 omgedoopt tot SCOH Academie.

Commissie P&O (tevens Remuneratiecommissie)

De Commissie P&O bereidt de besluitvorming in de Raad van Toezicht voor. Vanuit SCOH wordt de Commissie bijgestaan door de voorzitter van het College van Bestuur en de sectordirecteur Personeel & Organisatie.

- *Personeelstekort*: In de Commissie waren het lerarentekort en het schoolleiderstekort een terugkerend gespreksonderwerp.
- *Anders Organiseren*: er is veel gesproken over de inspanningen van SCOH om vanwege het personeelstekort, het onderwijs anders te organiseren. Daarnaast zijn de thema's goed werkgeverschap besproken.
- *Toetsingskader*: om het personeelsbeleid te kunnen toetsen zijn bepaalde gegevens nodig. Er is over gesproken dat SCOH nog niet over alle benodigde gegevens beschikt. De gesprekkencyclus zal daarom worden vernieuwd.
- *Leiderschap*: Besproken is dat voor directeuren wordt ingezet op vitaal leiderschap. Het leiderschapstraject start in 2023.
- *Medezeggenschap*: in 2023 wordt ook een medezeggenschapsorgaan voor het Huis van SCOH ingericht.

De Commissie heeft met beide leden van het College van Bestuur een functioneringsgesprek gevoerd. Jaarlijks zal de reguliere vergadering van maart/april in het teken staan van personeelsbeleid.

Financiële commissie

De besluitvorming van de Raad van Toezicht over financiële aangelegenheden wordt voorbereid door de Commissie bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht. Zij worden vanuit SCOH bijgestaan door het lid van het College van Bestuur en de sectordirecteur Financiën.

Bij het bewaken van de doelmatigheid van de uitgaven van de organisatie en het toezicht op de besteding van middelen is de door het College van Bestuur en de sectordirecteur Financiën opgestelde (meerjaren)begroting leidend. De meerjarenbegroting geeft daarbij het meerjarige perspectief; de jaarbegroting is het instrument waarmee aan het College van Bestuur goedkeuring wordt verleend om uitgaven te doen. Deze begroting is door de Commissie besproken met het College van Bestuur en de sectordirecteur Financiën. Vervolgens is de begroting in de Raad van Toezicht besproken en goedgekeurd.

De aannames en veronderstellingen die zijn gedaan in de meerjarenbegroting zijn een essentieel onderdeel geweest van het overleg en de beraadslaging in de Raad van Toezicht. De Commissie kijkt daarbij onder meer naar de doelmatigheid van de uitgaven van de organisatie. Van belang voor de jaarbegroting zijn onder meer de ontwikkelingen van leerlingenaantallen (van de basisscholen en de peuterscholen) en (woning)bouwplannen in de buurt van scholen van SCOH. Voor het doelmatig organiseren van het onderwijs is het namelijk van groot belang dat de capaciteit aan onderwijsgebouwen aansluit bij de (verwachte) leerlingenaantallen. De jaarbegroting is vastgesteld in de Raad van Toezicht, evenals de jaarrekening.

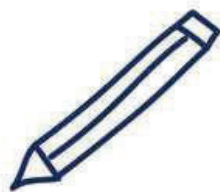
Plannen voor nieuwbouw dan wel verbouw van scholen werden vanwege het langetermijnbeslag op de financiële middelen kritisch gevolgd. De huisvestingsuitgaven worden vanaf 2023 ook opgenomen in de planning- en controlcyclus.

De Raad van Toezicht overlegde verder met het College van Bestuur en de sectordirecteur Financiën over de interne controle- en risicobeheersingssystemen. De risico's die worden onderkend, zijn voorzien van beheersmaatregelen en zijn ook financieel vertaald. Op basis daarvan wordt een reserve in stand gehouden, zodat de risico's zo nodig kunnen worden opgevangen.

De Financiële commissie heeft, voorafgaand aan de behandeling binnen de Raad van Toezicht, de rapportages over de realisatie van de begroting besproken. Daarnaast kwamen aan de orde de managementletter, het accountantsverslag, de jaarrekening en het bestuursverslag.

De Raad van Toezicht constateert dat SCOH praktisch altijd de begrote resultaten behaalt en een gezond vermogen en een toereikende liquiditeit heeft. Een en ander toont aan dat adequaat wordt begroot en dat uitgaven in lijn met de begroting worden gedaan.

In 2022 is het aanbestedingsproces voor accountantsdiensten doorlopen en is de opdracht gegund voor een periode van drie jaar.

4.2 HOOFD- EN NEVENFUNCTIES LEDEN VAN RAAD VAN TOEZICHT

Het betreft de hoofd- en nevenfuncties naast het lidmaatschap van de Raad van Toezicht van de SCOH/SPCP.

Albert van Wijk (voorzitter per 1 januari 2023)

Hoofdfunctie:

- Voorzitter Raad van Bestuur IJsselland Ziekenhuis

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Partners voor Jeugd
- Lid Raad van Toezicht KNVB

Jan Schinkelshoek (voorzitter tot 31 december 2022)

Hoofdfunctie:

- Partner van het communicatie & adviesbureau Schinkelshoek & Verhoog in Den Haag.

Nevenfuncties:

- Voorzitter van het bestuur stichting Zuid-Afrika Huis Nederland [culturele stichting]
- Voorzitter van het bestuur stichting Ons Erfdeel/De Lage Landen [Nederlands-Vlaamse culturele stichting]
- Voorzitter van de stichting Anne Vondeling Prijs [politieke journalistiek]
- Voorzitter van de Raad voor de Plaatselijke Geldwerving [fondsenwerving Protestantse Kerk in Nederland]
- Voorzitter van de commissie voor advies en bijstand van de Academie van Overheidscommunicatie [adviescommissie Ministerie van Algemene Zaken]
- Lid algemeen bestuur VNO-NCW [werkgeversorganisatie]
- Lid van het curatorium van het Internationaal Perscentrum Nieuwspoor
- Adviseur van directie/raad van toezicht KRO NRCV, Hilversum [omroep]

Karel van den Boogaard

Nevenfuncties:

- Secretaris van de Senior Advisors Group te Poeldijk
- Secretaris van de Coöperatieve Vereniging Gooland U.A.
- Penningmeester van de Cantorij van de Protestante wijkgemeente Nootdorp
- Voorzitter van de Beleggingscommissie van de Protestante Gemeente te Nootdorp-Ypenburg

Els Verhoef

Hoofdfunctie:

- Els Verhoef Advies: Coaching voor bestuurders, Strategisch Advies, Governance en Onderwijskwaliteit. Actuele opdracht: Programmaleider bij de Politieacademie mbt nieuwe opleidingsprofielen van de diverse politieberoepen.

Nevenfuncties:

- Voorzitter/Lid van diverse auditpanels van de NVAO.

Arnoud Pijs

Hoofdfunctie:

- Advisor, Advocatenkantoor Clifford Chance, Amsterdam
- Associate professor (part time) Erasmus School of Law, Erasmus Universiteit Rotterdam

Nevenfunctie:

- Redacteur van het Tijdschrift voor Ondernemingsbestuur (uitgeverij Paris).
- Vaste medewerker van het Tijdschrift Ondernemingsrecht (uitgever Wolters Kluwer)
- Lid Raad van Toezicht Stichting Yuverta.

Daniëlle Koster

Hoofdfunctie:

- Managing consultant onderwijs, BMC

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur Festival Classique

Pieter Jan Dijkman

Hoofdfunctie:

- Directeur Wetenschappelijk Instituut voor het CDA

4.3 ROOSTER VAN AFTREDEN RAAD VAN TOEZICHT

Naam	Datum 1e benoeming	Aftreden (ultimo)*	afreeddata 2e benoeming
Dhr. A. van Wijk	01-01-2023	31-12-2027	31-12-2031
Dhr. J. Schinkelshoek	01-01-2015	31-12-2022	betreft tweede periode
Dhr. K. van den Boogaard	01-01-2016	31-12-2023	betreft tweede periode
Mw. E. Verhoef	01-01-2020	31-12-2023	31-12-2027
dhr. A. Pijs	01-01-2021	31-12-2024	31-12-2028
Dhr. P.J. Dijkman	01-01-2022	31-12-2025	31-12-2029
Mw. D. Koster	01-01-2022	31-12-2025	31-12-2029

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Naam:	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
Rechtsvorm:	Stichting
Statutaire zetel:	Den Haag
Vestigingsadres:	Burgemeester Patijnlaan 19, 2585 BE Den Haag
Inschrijfnummer KVK:	41149716
Activiteiten	Primair en voortgezet basis- en speciaalonderwijs voor leerplichtigen Kinderopvang bestaande uit peuteropvang

Deze jaarrekening is opgemaakt conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 van Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving ("RJ-richtlijnen"), waaronder de hoofdstukken 400, 640, 660, de bijlagen bij hoofdstuk 660 en het Besluit modellen jaarrekening zoals opgenomen in hoofdstuk 910 van de RJ-richtlijnen. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met het voorgaande jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Stelselwijziging voorziening groot onderhoud

SCOH heeft in de jaarrekening 2022 een stelselwijziging doorgevoerd in de waardering van de voorziening groot onderhoud. Tot en met 2021 berekende SCOH deze voorziening op basis van de "dotatie-egaliseringsmethode". Dat was een overgangsregeling specifiek voor onderwijsinstellingen. In de jaarrekening 2022 heeft SCOH de voorziening bepaald met inachtneming van RJ-uiting 2023-06 "Verwerking kosten van groot onderhoud door onderwijsinstellingen (definitieve Richtlijn) en wijzigingen als gevolg van aanpassingen in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo)". Op basis van deze RJ-uiting dient de herberekening van de voorziening verwerkt te worden als stelselwijziging. Het effect op het eigen vermogen van de stelselwijziging bedraagt € 6,7 miljoen. Het effect op het resultaat is € 1,4 miljoen (verhoging van de dotatie). In lijn met RJ-uiting 2023-06 zijn de vergelijkende cijfers niet aangepast.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de stichting zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn de veronderstellingen die aan deze oordelen en schattingen ten grondslag liggen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van de SCOH samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin SCOH direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Onderlinge transacties, onderlinge winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op onderlinge-transacties worden ook geëlimineerd tenzij sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

De in de consolidatie begrepen stichtingen zijn:

- Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
- Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen, Den Haag ("SPCP")
- Stichting tot Behartiging van de Belangen van het Christelijk Onderwijs, Den Haag ("SBBCO")

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn verbonden partijen als bedoeld in de door de International Accounting Standards Board vastgestelde en door de Europese Commissie goedgekeurde standaarden. Op grond van art. 2:381 lid 3 BW vermeldt SCOH welke van betekenis zijnde transacties zij niet onder normale marktvoorwaarden met verbonden partijen als hiervoor bedoeld is aangegaan, de omvang van die transacties, de aard van de

betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over die transacties die nodig is voor het verschaffen van inzicht in de financiële positie van SCOH. Informatie over individuele transacties kan overeenkomstig de aard ervan worden samengevoegd, tenzij gescheiden informatie nodig is om inzicht te verschaffen in de gevolgen van transacties met verbonden partijen voor de financiële positie van SCOH. Vermelding van transacties tussen twee of meer leden van een groep kan achterwege blijven, mits dochtermaatschappijen die partij zijn bij de transactie geheel in eigendom zijn van een of meer leden van de groep.

SPCP, SBBCO, de bestuurders van SCOH en managers op sleutelposities binnen SCOH en de hieronder genoemde samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden in ieder geval aangemerkt als verbonden partij van SCOH.

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (vanaf 1 aug. 2014):

SWV Den Haag SPPOH 28-15 (alle SCOH scholen, behalve De Poort)

SWV Passend Onderwijs VO Haaglanden (De Poort)

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Om vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de toelichting in de hierna opgenomen paragraaf.

Hieronder worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Schoolgebouwen en terreinen basisscholen	480	2,5	1.000
Bouwkundige kosten schoolgebouwen (uitbreiding)	360	3,33	1.000
Bouwkundige kosten schoolgebouwen (overig)	240,180 en 120	5, 6,67 en 10	1.000
Woningen	240 en 600	2 en 5	1.000
MFA gebouwen	240	5	1.000
Inrichting gymzalen	96 t/m 240	5 t/m 12,5	1.000

Zonweringen	60 en 120	10 en 20	1.000
Installaties	60 t/m 240	5 t/m 20	1.000
Vervoermiddelen	120	10	1.500
Kantoormeubilair en inventaris	120 en 240	5 en 10	1.000
Schoolmeubilair en inventaris	240 t/m 60	5 t/m 20	1.000
Huishoudelijke apparatuur	60, 144 en 240	5, 8,33 en 20	1.000
Onderwijskundige apparatuur	60,85,171 en 240	5, 7, 14 en 20	1.000
ICT	33,33 t/m 240	5 t/m 33,33	1.000
Leermiddelen	96 en 240	5 en 12,5	1.000
Overige investeringen	120	10	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij eigen investeringen of bij doordecentralisatie van de huisvesting.

Bijzondere waardeverminderingen van Vaste Activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderverslies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het desbetreffende actief. Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de stichting de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Financiële vaste activa

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. SCOH heeft alleen effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking, gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan een jaar.

Operationele Leasing

Bij de stichting kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een overeengekomen verlengde betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van het resultaat gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten

Effecten als onderdeel van de vlottende activa worden op gelijke wijze gewaardeerd als de effecten als onderdeel van de vaste activa.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden zijn aangebracht.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van het resultaat. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de desbetreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 0% (2021: 0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loonkosten van langdurig zieke medewerkers. De voorziening wordt bepaald door per zieke de kans op herstel in te schatten. De loonkosten worden berekend tot het verwachte moment van uitdiensttreding. De loonkosten worden verminderd met eventuele uitkeringen (ziektewet, iva, etc.). WGA-uitkeringen komen niet voor rekening van SCOH, want SCOH heeft daarvoor een verzekering afgesloten.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De stichting least een deel van het wagenpark. Hierbij heeft de stichting grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en

rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

Op de enkelvoudige balans van SCOH is tevens de schuld MFA aan de stichting Belangenbehartiging opgenomen. Dit betreft bijdragen in de multifunctionele accommodaties. De bijdragen in multifunctionele accommodaties worden als langlopende schuld opgenomen op de balans van de stichting als er huuropbrengsten zijn te verwachten. Met de huuropbrengsten worden de schulden MFA afgelost bij de stichting Belangenbehartiging.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schulden.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (ook wel derivaten genoemd) verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het desbetreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde.

Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting onder de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Prijrisico

SCOH loopt risico's over de waardering van effecten, die zijn opgenomen onder "financiële vaste activa en effecten", welke op hun beurt zijn opgenomen onder "vlottende activa". De stichting beheerst het marktrisico door stratificatie aan te brengen in de portefeuille en door limieten te stellen.

Rente- en kasstroomrisico

SCOH loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (waaronder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt SCOH risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Voor vastrentende vorderingen en schulden loopt SCOH risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Voor de vorderingen worden geen contracten afgesloten om het renterisico af te dekken zoals renteswaps.

Kredietrisico

SCOH heeft geen significante concentraties van kredietrisico, daar SCOH geen verkoopactiviteiten heeft en bijna al haar inkomsten via de overheid verkrijgt.

De Liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de winst-en-verliesrekening wordt toegevoegd aan de reserve(s) die door het bestuur is (zijn) bepaald.

Opbrengstverantwoording

Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Giften

Indien baten worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten, worden deze gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. Ook worden dergelijke subsidies als bate verantwoord, wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Materiële vaste activa die uit subsidies zijn bekostigd, worden gelijk verminderd naar 0. Op terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa worden rechtstreeks verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing. Er worden op wettelijke of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105%, vindt geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom heeft het ABP toen een herstelplan opgesteld. Hierin staat wat zij doet om de financiële situatie binnen 5 jaar te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichthouder op de Nederlandse pensioenfonds.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

- Zolang de dekkingsgraad lager is dan 105% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.
- De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkingsgraad (dekkingstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren geldt een tijdelijke herstelopslag voor de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.
- Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is.
- In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP korten op de pensioenen.

Per april 2022 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 123,0%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Indien sprake is van een tekort bij het ABP, bestaat geen verplichting tot het betalen van aanvullende bedragen anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Dividenden

Ontvangen dividenden op aangehouden effecten worden verantwoord zodra de stichting het recht op het ontvangen van dividend heeft verkregen.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig RJ-richtlijn 660 voor Onderwijsinstellingen een segmentatie gemaakt in de winst-en-verliesrekening ten aanzien van de volgende segmenten: PO, VO, Peuters en Overig.

Jaarrekening

Geconsolideerde balans

1 Activa	31-12-2022	31-12-2021	2 Passiva	31-12-2022	31-12-2021
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	2.1 Eigen Vermogen*	39.777.642	46.255.044
1.2 Materiële vaste activa	15.489.076	12.469.505	2.2 Voorzieningen	13.023.999	4.707.849
1.3 Financiële vaste activa	12.164.380	15.086.883	2.3 Langlopende schulden	20.372	27.357
Vaste Activa	27.653.455	27.556.388	2.4 Kortlopende schulden	14.284.062	11.050.564
1.5 Vorderingen	14.504.505	7.936.498			
1.6 Effecten	546.669	200.096			
1.7 Liquide middelen	24.401.447	26.347.834			
Vlottende activa	39.452.621	34.484.428			
Totaal activa	67.106.076	62.040.816	Totaal passiva	67.106.076	62.040.816

*na resultaatbestemming

Jaarrekening

Geconsolideerde staat van baten en lasten

3	Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
3.1	Rijksbijdragen	95.324.004	83.800.697	11.523.307	85.254.838	10.069.166
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	8.994.138	8.451.728	542.410	8.967.072	27.066
3.5	Overige baten	4.010.235	2.987.965	1.022.270	2.955.303	1.054.932
	Totaal baten	108.328.377	95.240.390	13.087.987	97.177.213	11.151.164
4	Lasten					
4.1	Personeelslasten	85.937.880	80.528.072	5.409.808	75.228.565	10.709.315
4.2	Afschrijvingen	2.600.259	2.710.276	-110.017	2.470.316	129.943
4.3	Huisvestingslasten	7.744.339	5.801.859	1.942.480	5.946.743	1.797.596
4.4	Overige lasten	9.674.420	7.513.034	2.161.386	8.021.309	1.653.112
	Totaal lasten	105.956.899	96.553.241	9.403.657	91.666.933	14.289.966
	Saldo baten en lasten	2.371.478	-1.312.851	3.684.329	5.510.280	-3.138.802
5.0	Financiële baten en lasten					
	Saldo financiële baten en lasten	-2.146.339	404.361	-2.550.700	2.442.275	-4.588.614
	Nettoresultaat	225.139	-908.490	1.133.629	7.952.555	-7.727.416

Jaarrekening

Kasstroom uit operationele activiteiten

1	Kasstroom uit operationele activiteiten	31-12-2022	31-12-2021
4.2	Saldo baten en lasten	2.371.478	5.510.280
	Aanpassingen voor:		
4.2	- Afschrijvingen	2.600.259	2.470.316
2.1	- Overige mutaties reserves	-6.702.541	-
2.2	- Mutaties voorzieningen	8.316.149	949.617
		4.213.867	3.419.933
	Veranderingen in vlottende middelen:		
1.5	- Vorderingen	-6.568.007	-1.184.901
1.6	- Effecten	-346.573	209.100
2.4	- Kortlopende schulden	3.233.498	667.836
		-3.681.082	-307.965
	Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
5.1	Ontvangen interest	172.152	98.670
5.5	Betaalde interest	-43.724	-35.011
5.4	Resultaat effecten	-2.274.768	2.378.617
		-2.146.339	2.442.276
	Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-1.613.554	5.554.244

Jaarrekening

Kasstroom uit operationele activiteiten

2	Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.2	Investerings in materiële vaste activa	-5.616.383	-2.968.183
1.2	Desinvesterings in materiële vaste activa	-3.447	-
1.3	Overige investeringen in financiële vaste activa	2.922.504	-1.214.589
	Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.697.326	-4.182.772
3	Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
2.3	Nieuw opgenomen leningen	-6.985	-6.985
2.3	Aflossing langlopende schulden	-	-
	Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-6.985	-6.985
	Mutatie liquide middelen	-1.946.387	6.874.766
	Mutatie liquide middelen		
	Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
1.7	Stand liquide middelen per 1-1	26.347.834	19.473.067
	Mutatie boekjaar liquide middelen	-1.946.387	6.874.767
	Stand liquide middelen per 31-12	24.401.447	26.347.834

Jaarrekening

Toelichting balans

	Aanschaf 2021	Afschr. t/m 2021	Boekwaarde 31-12-2021			
1.2 Materiële vaste activa						
1.2.1 Gebouwen en terreinen	3.440.780	962.373	2.478.407			
1.2.2 Inventaris en apparatuur	18.931.824	10.086.808	8.845.016			
1.2.3.1 Leermiddelen	3.384.924	2.320.406	1.064.518			
1.2.3.2 Overige materiële vaste activa	95.878	14.313	81.565			
Totaal materiële vaste activa	25.853.405	13.383.900	12.469.505			

	Invest. 2022	Desinvest. Aans. 2022	Afschr. 2022	Aanschaf t/m 2022	Afschr. t/m 2022	Boekwaarde 31-12-2022
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.336.438	-	258.002	4.777.218	1.220.375	3.556.843
1.2.2 Inventaris en apparatuur	4.067.561	-	2.039.782	22.999.384	12.126.590	10.872.795
1.2.3.1 Leermiddelen	170.517	-	291.389	3.555.441	2.611.795	943.645
1.2.3.2 Overige materiële vaste activa	41.866	3.447-	11.086	137.744	21.952	115.793
	5.616.383	3.447-	2.600.260	31.469.788	15.980.712	15.489.076

- * De uit eigen middelen bekostigde gebouwen betreffen 5 woningen. Deze woningen zijn met private middelen verkregen. De overige (school)gebouwen zijn juridisch eigendom van de stichting, maar economisch eigendom van de gemeente. Dit betreft: 3 basisscholen, 3 scholen voor speciaal basisonderwijs, 1 school voor speciaal (voortgezet) onderwijs en 1 praktijkschool (VO).
- * SCOH heeft geïnvesteerd in multifunctionele accommodaties (MFA). Deze zijn grotendeels gefinancierd door de gemeente Den Haag. Het restant heeft de Stichting Belangen Behartiging (SBBCO) gefinancierd en dit gedeelte is als materiële vaste activa opgenomen op de balans. De boekwaarde van de MFA is per 31-12-2022 €652.751 (2021: €701.503). Daarnaast heeft de SBBCO 1.2.1 een lening verstrekt, zodat SCOH een aantal extra lokalen bij de Anemaschool kon bouwen. De boekwaarde hiervan is per 31 december 2022 €316.149 (2021: €349.482).
- * De investeringen in 2022 hebben vooral betrekking op:
- investeringen in ventilaties en aanbrengen van installaties.
  - renovatie van 2 woningen. 1 woning is geschikt gemaakt voor woonruimte voor startende leerkrachten. De SBBCO versterkt SCOH jaarlijks een schenking ter hoogte van de afschrijvingskosten, zodat er voor SCOH geen resultaatseffect is. De andere woning zal verhuurd worden. Voor die woning heeft de SBBCO een lening verstrekt.

	2022	2021				
1.3 Financiële vaste activa						
1.3.6 Effecten	12.010.870	14.885.023				
1.3.7 Overige vorderingen	153.510	201.860				
Totaal financiële vaste activa	12.164.380	15.086.883				

	Boekwaarde 31-12-2021	Invest. 2022	Desinvest. 2022	Resultaat 2022	Boekwaarde 31- 12-2022	
1.3.6 Effecten						
1.3.6.1 Obligaties	5.069.200	1.044.735	400.000	-833.680	4.533.682	
1.3.6.2 Aandelen	9.722.816	1.686.394	2.455.855	-1.575.606	7.377.749	
1.3.6.4 Overige	93.007	-	-	6.432	99.439	
Totaal overige effecten	14.885.023	2.731.129	2.855.855	-2.402.854	12.010.870	
	Boekwaarde 31-12-2021	Verstrekt 2022	Afgelost 2022	Boekwaarde 31- 12-2022		
1.3.7 Overige vorderingen						
1.3.7.3 Borgsommen	201.860	74.650	45.881	153.510		
Totaal overige effecten	201.860	74.650	45.881	153.510		
1.3.7 Dit betreft voornamelijk borg voor tablets.						
	2022	2021				
1.5 Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	148.428	373.696				
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-10.422	-11.153				
1.5.2 OCW/EL&I	364.021	2.519.318				
1.5.6 Overige overheden	11.969.458	3.726.966				
1.5.7 Overige vorderingen	96.848	82.774				
1.5.8 Overlopende activa	1.936.172	1.244.897				
Totaal vorderingen	14.504.505	7.936.498				
1.5.3	De rekening courant verhouding wordt alleen gebruikt voor de doorbelasting van kosten aan SPCP en SBBCO. Bij SPCP wordt rente in rekening gebracht (1%).					
1.5.6	1.5.6.3 Er zijn in 2022 3 nieuwe schoolgebouwen opgeleverd, t.w. Vroondaal, Miermeent en W.L. de Coligny. Voor deze 2 laatst genoemde scholen is begin januari 2023 € 7.5 mln ontvangen van de gemeente Den Haag.					
Toelichting						
1.5.6.1 Subsidies	170.302	894.019				
1.5.6.2 ESF-gelden	414.967	261.581				
1.5.6.3 Additionele aanvragen (Huisvesting)	11.198.496	2.571.366				
Overige overheden	11.783.764	3.726.966				

1.5.7.1	Personeel	35.782	39.296				
1.5.7.2	Overige	61.067	43.477				
	Overige vorderingen	96.848	82.774				

1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	1.848.457	1.154.839				
1.5.8.3	Overige overlopende activa	87.715	90.058				
	Overlopende activa	1.936.172	1.244.897				

1.5.8 * 1.5.8.1 De grootste individuele posten zijn: ITS € 148.918, De Rolf Groep € 195.759, APS € 142.482, Snappet € 45.202, Huur pand Burg. Patijnlaan 19 € 58.524, Batenburg installatie techniek € 56.189, St Koorenhuis € 28.901, Kwintessens € 34.241, Veenman € 22.525.
 * De toename is vooral te verklaren door dat meer facturen vooruitgefactureerd worden, zoals licenties en onderhoudscontracten. Verder is hieronder o.a. opgenomen Nog te factureren posten ad € 171.854 en Transitievergoeding € 125.788.
 * Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.6 Effecten							
1.6.1	Obligaties	546.669	200.096				
	Totaal liquide middelen	546.669	200.096				

1.6.1 Betreft obligaties met een resterende looptijd van <1 jaar.

1.7 Liquide middelen							
1.7.1	Kasmiddelen	17.466	11.870				
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	18.383.981	25.335.964				
1.7.3	Deposito's	6.000.000	1.000.000				
	Totaal liquide middelen	24.401.447	26.347.835				

Jaarrekening

Toelichting balans

	Stand 1-1-2022	Resultaat	Overige mut.	Stand 31-12-2022		
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve	19.156.524	-922.042	-11.452.178	6.782.305		
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	4.616.117	3.282.899	4.787.004	12.686.019		
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	11.279.618	-2.465.418	-37.368	8.776.832		
2.1.5 Bestemmingsfonds (privaat)	46.104	-5.000	-	41.104		
2.1.8 Statutaire reserves (st. belangenbehartiging)	11.156.682	334.700	-	11.491.382		
Eigen vermogen	46.255.044	225.139	-6.702.541	39.777.642		

2.1.1 De algemene reserve is per 1 januari 2022 met €6.702.541 afgenomen door de overgang naar een nieuwe methode van bepalen van de voorziening groot onderhoud. Dit is een overheveling van eigen vermogen naar voorzieningen en is verwerkt in de kolom 'overige mutaties'. Zie voor meer informatie het bestuursverslag en de stelselwijziging in de grondslagen.

In de kolom overige mutaties is verder de overheveling verwerkt van schoolreserves naar bestemmingsreserves voor gezamenlijke fondsen (€2.037.004) en huisvestingsreserve (€2.750.000).

2.1.5 Dit fonds dient om aan oud-leerlingen van onze basisscholen studietoelagen voor voortgezette studie toe te kennen. Het destijds ontvangen legaat bedroeg € 11.345. Het meerdere kan worden besteed in het kader van deze doelstelling.

2.1.8 In de geconsolideerde jaarrekening van SCOH heeft € 15.168.241 van het eigen vermogen betrekking op de stichting belangenbehartiging (2.1.8 + 2.1.3.4)

	Uitsplitsing	Stand 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mut.	Stand 31-12-2022		
2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)							
2.1.2.2 Bestemmingsreserve groeiregeling		318.413	26.889	-	345.302		
2.1.2.3 Bovenschools fonds ziektevervanging		250.030	-	-	250.030		
2.1.2.4 Bestemmingsreserve gezamenlijke fondsen		590.341	-287.404	2.037.004	2.339.940		
2.1.2.5 Bestemmingsreserve NPO gelden		3.233.838	3.368.262	-	6.602.100		
2.1.2.6 Bestemmingsreserve Arbeidsmarkttoelage		223.494	-21.303	-	202.191		
2.1.2.7 Bestemmingsreserve ESF		-	196.455	-	196.455		
2.1.2.8 Bestemmingsreserve Huisvesting		-	-	2.750.000	2.750.000		
Bestemmingsreserves (publiek)		4.616.117	3.282.899	4.787.004	12.686.019		

2.1.2.2 SCOH heeft een eigen interne groeiregeling voor scholen die sterk groeien. Besloten is deze reserve te maximeren op € 400.000. Dat komt ongeveer overeen met de lasten van 1 jaar.

2.1.2.3 Bestemmingsreserve is gevormd omdat SCOH eigen risicodragers is en de ziektevervanging niet meer kan declareren bij het vervangingsfonds.

2.1.2.4 Er is een Innovatiefonds opgericht ter stimulering van onderwijskundige vernieuwingen. SCOH scholen leggen hiervoor vanuit hun reserves de helft van het bedrag in. De overige 50% wordt gefinancierd door de stichting Belangen Behartiging. Daarnaast zijn er gezamenlijke fondsen voor 'anders organiseren' en 'uitwerking strategische koers'. Deze fondsen worden gevuld door het afroemen van reserves van scholen die meer dan 30% reserve hebben.

2.1.2 2.1.2.5 Scholen hebben bekostiging ontvangen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Die gelden zijn bedoeld voor het inlopen van achterstanden als gevolg van corona. De bestemmingsreserve betreft het nog niet bestede deel van de ontvangen bekostiging.

2.1.2.6 Scholen met een hoge achterstandsscore hebben een aanvullende rijksbijdrage voor de arbeidsmarkttoelage ontvangen. De bestemmingsreserve betreft het nog niet bestede deel van de ontvangen bekostiging.

2.1.2.7 De bestemmingsreserve wordt gevormd met de gelden die ontvangen zijn uit de ESF-subsidie. Het betreft hier het gedeelte van de ontvangen financiering dat nog niet is besteed.

2.1.2.8 De bestemmingsreserve gevormd voor huisvestingsinvesteringen van de school de Poort.

	Uitsplitsing	Stand 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mut.	Stand 31-12-2022		
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)						
2.1.3.1	Bestemmingsreserve huisvesting	362.970	147.413	-	510.383		
2.1.3.2	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen	3.853.556	421.237	-37.368	4.237.425		
2.1.3.3	Algemene reserve SPCP	531.424	-179.322	-	352.102		
2.1.3.4	Algemene reserve privaat st. belangenbehartiging	6.531.606	-2.854.747	-	3.676.860		
	Bestemmingsreserves (privaat)	11.279.618	-2.465.418	-37.368	8.776.832		

2.1.3 2.1.3.1 Bestemmingsreserve wordt gevormd uit de private huuropbrengsten minus private huurkosten.

		Stand 1-1-2022	Dotatie	Onttrekking	Herber. Componente methode 1/1/2022	Rente mutatie	Stand 31-12-2022
2.2	Voorzieningen						
2.2.1	Personeels voorzieningen						
2.2.1.1	Jubileum	749.766	116.012	69.187	-	-	796.591
2.2.1.2	Langdurig zieken	333.888	24.932	-	-	-	358.820
2.2.1.3	Uitkeringskosten	-	1.016	-	-	-	1.016
2.2.1.4	Duurzame inzetbaarheid	-	23.977	-	-	-	23.977
2.2.3	Overige voorzieningen						
	Onderhoud gebouwen	3.624.196	2.835.285	1.318.426	6.702.541	-	11.843.595
	Voorzieningen	4.707.849	3.001.222	1.387.613	6.702.541	-	13.023.999

2.2.3 Per 1 januari 2022 is SCOH overgegaan op de nieuwe wijze van berekenen van de voorziening groot onderhoud. Hierdoor is de voorziening aanzienlijk gestegen. Voor een toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag en naar de grondslagen (toelichting stelstelwijziging).

		Stand 31-12-2022	< 1 jaar	> 1 jaar	Totaal		
2.2	Looptijd voorzieningen						
2.2.1	Personeels voorzieningen						
2.2.1.1	Jubileum	796.591	50.617	745.974	796.591		
2.2.1.2	Langdurig zieken	358.820	237.894	120.926	358.820		
2.2.1.3	Uitkeringskosten	1.016	1.016		1.016		
2.2.1.4	Duurzame inzetbaarheid	23.977	15.221	8.756	23.977		
2.2.3	Overige voorzieningen						
	Onderhoud gebouwen	11.843.595	1.429.000	10.414.595	11.843.595		
	Voorzieningen	13.023.999	1.733.748	11.290.251	13.023.999		
		2022	2021		< 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
2.3	Langlopende schulden						
2.3.7	Overige langlopende schulden	20.372	27.357		20.372	-	20.372
	Langlopende schulden	20.372	27.357		20.372	-	20.372
2.3.7 Deze post betreft een leaseauto van de Koetsveldschool (2022: €20.372).							
		2022	2021				
2.4	Kortlopende schulden						
2.4.3	Crediteuren	2.961.174	2.255.126				
2.4.4	OCW/EL&I	3.679.262	1.704.183				
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.323.430	2.575.651				
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	792	849.299				
2.4.9	Overige kortlopende schulden	51.862	12.658				
2.4.10	Overlopende passiva	4.267.542	3.653.647				
	Kortlopende schulden	14.284.062	11.050.564				
2.4.4	Deze post bestaat uit € 37.325 geormerkte subsidies, € 795.225 ongeormerkte subsidies en € 2.024.718 subsidie Noodplannen Lerarentekort en een mogelijke terugbetalingsverplichting van € 822.000 als gevolg van dubbel toegekende subsidies aan 26AZ na de splitsing met 31RW.						
2.4.10	2.4.10.8 Hierin zijn opgenomen de post Vakantiegeld € 2.502.000, Reservering bindingstoelage / Loopbaanbudget € 189.551 en Gemeente € 172.000 (waarvan € 168.633 SPCP) en verder Nog te betalen posten waarvan de grootste individuele posten zijn: Loyalis € 66.166, Inholland € 26.077, duurzame inzetbaarheid € 22.116, Misa € 21.023, Wijs accountants € 19.414, Mussen € 16.714 en Inwijs € 16.581.						

	Uitsplitsing						
2.4.7.1	Loonheffing	3.419.002	2.542.707				
2.4.7.2	Omzetbelasting	25.727	21.771				
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	-121.299	11.173				
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.323.430	2.575.651				
2.4.9.1	Netto salarissen	51.862	12.658				
	Overige kortlopende schulden	51.862	12.658				
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW/EL&I	14.904	-				
2.4.10.3	Vooruitontvangen subsidies	171.991	175.194				
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	85.927	51.367				
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	2.863.132	2.548.694				
2.4.10.8	Overige	1.131.588	878.391				
	Overlopende passiva	4.267.542	3.653.647				

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
3 Baten					
3.1 Rijksbijdragen					
3.1.1.1 OCW	85.794.727	75.566.117	10.228.610	74.815.943	10.978.783
3.1.2.1 Geoomerkte subsidies	2.648.625	3.313.281	-664.656	3.690.313	-1.041.688
3.1.2.2 Niet-geoomerkte subsidies	3.342.630	1.688.369	1.654.261	3.492.852	-150.223
3.1.4 Ontvangen doorbetaling rijksbijdr. SWV	3.538.023	3.232.930	305.093	3.255.729	282.294
Totaal rijksbijdragen OCW/EL&I	95.324.004	83.800.697	11.523.307	85.254.838	10.069.166
3.2 Gemeentelijke bijdragen en subsidies					
3.2.1.2 Gemeentelijke bijdragen en subsidies (incidenteel)	8.994.138	8.451.728	542.410	8.967.072	27.066
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	8.994.138	8.451.728	542.410	8.967.072	27.066
3.5 Overige baten					
3.5.1 Verhuur	715.383	653.900	61.483	591.907	123.476
3.5.2 Detachering personeel	175.053	86.409	88.644	94.616	80.437
3.5.3 Schenking	71.842	2.000	69.842	6.629	65.213
3.5.4 Sponsoring	16.922	-	16.922	5.464	11.457
3.5.5.1 Ouderbijdragen Scholen	1.498.749	1.461.523	37.226	1.150.509	348.240
3.5.5.2 Ouderbijdragen SPCP	593.609	564.713	28.896	647.092	-53.482
3.5.6 Overige	938.677	219.420	719.257	459.085	479.592
Overige baten	4.010.235	2.987.965	1.022.270	2.955.303	1.054.932
Totaal baten	108.328.377	95.240.390	13.087.987	97.177.213	11.151.164

3.5.1 Analyse: Het verschil tussen realisatie en begroting alsmede tussen realisatie 2022 en 2021 ontstaat voornamelijk door een toename van de Rijksbaten. Een meer gedetailleerde analyse is opgenomen in het bestuursverslag.

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
4	Lasten					
4.1	Personeelslasten					
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	57.446.276	52.410.764	5.035.512	48.018.170	9.428.106
4.1.1.2	Sociale lasten	7.794.997	7.721.014	73.983	7.380.778	414.219
4.1.1.3	Pensioenpremies	7.997.281	7.808.511	188.770	7.622.922	374.359
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	20.660	18.818	1.842	18.100	2.560
4.1.1.5	Premies Participatiefonds	657.232	1.062.654	-405.422	1.265.828	-608.596
	Lonen en salarissen	73.916.447	69.021.761	4.894.686	64.305.799	9.610.648
4.1.2.1	Dotaties/vrijval personele voorzieningen	96.750	-	96.750	351.240	-254.490
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	4.890.061	4.321.991	568.070	5.320.546	-430.484
4.1.2.3	Overig	7.884.060	7.894.320	-10.260	6.155.910	1.728.150
	Overige personele lasten	12.870.871	12.216.311	654.560	11.827.695	1.043.176
4.1.3	Af: uitkeringen	-849.438	-710.000	-139.438	-904.929	55.491
	Personeelslasten	85.937.880	80.528.072	5.409.808	75.228.565	10.709.315
4.1.2	4.1.2.1 Dit betreffen de onder 2.2.1 genoemde voorzieningen (jubileum, langdurig zieken en WWV voorziening 4.1.2.3. De grootste individuele posten zijn: scholing €1.354.871, schoolbegeleiding €715.047, werkkostenregeling €493.128, werving personeel € 155.813, arbozorg € 99.691 en overige personele kosten, zoals inhuren van externe organisaties voor begeleiding van leerlingen en activiteiten op school. Analyse: De toename van de kosten wordt vooral veroorzaakt door indexering.					

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
4.2	Afschrijvingen					
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	258.002	336.284	-78.282	239.516	18.486
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	2.039.782	2.022.762	17.020	1.915.064	124.719
4.2.2.3	Leermiddelen	291.389	339.281	-47.892	306.791	-15.402
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	11.086	11.949	-863	8.945	2.141
	Afschrijvingen	2.600.259	2.710.276	-110.017	2.470.316	129.943
4.3	Huisvestingslasten					
4.3.1	Huur	539.670	520.882	18.788	500.519	39.152
4.3.3.1	Onderhoud	1.232.278	843.428	388.850	990.802	241.476
4.3.3.2	Overige huisvestingslasten	179.267	431.550	-252.283	391.184	-211.917
4.3.4	Energie en water	1.235.302	1.054.468	180.834	1.076.413	158.889
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.626.592	1.459.794	166.798	1.516.096	110.496
4.3.6	Heffingen	95.946	91.737	4.209	71.730	24.216
4.3.7	Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	2.835.284	1.400.000	1.435.284	1.400.000	1.435.284
	Huisvestingslasten	7.744.339	5.801.859	1.942.480	5.946.743	1.797.596

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
4.4	Overige lasten					
4.4.1	Administratie en beheerslasten	1.281.225	1.170.509	110.716	1.509.314	-228.090
4.4.2.1	ICT	827.002	706.802	120.200	577.150	249.852
4.4.2.2	Licenties lesmethodes	924.032	711.500	212.532	806.543	117.489
4.4.2.3	Overige inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.567.722	1.352.547	215.175	1.404.668	163.054
4.4.4.1	Buitenschoolse c.q. bijzondere activiteiten	1.025.024	595.000	430.024	650.937	374.087
4.4.4.3	Overige	4.049.416	2.976.676	1.072.740	3.072.697	976.719
	Overige lasten	9.674.420	7.513.034	2.161.386	8.021.309	1.653.112
4.4.4.3	De grootste individuele posten zijn: Ambulante begeleiding €913.683, Tussen-/Naschoolse opvang €585.864, Culturele vorming €418.005, Kopieermachines €214.530, Contributies €294.157 en Huishoudelijke kosten €242.984.					
4.4.4	Analyse: De verschillen tussen realisatie en begroting alsmede tussen realisatie 2022 en 2021 van de overige kosten (4.2, 4.3 en 4.4) zijn vooral te verklaren door de toegenomen energiekosten en inflatie. Een meer gedetailleerde analyse is opgenomen in het bestuursverslag.					
	Specificatie accountantskosten					
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	75.432	73.000	2.432	67.911	25.000
	Totaal accountantskosten	75.432	73.000	2.432	67.911	25.000
	Totaal Lasten	105.956.899	96.553.241	9.403.657	91.666.933	14.289.966
	Saldo baten en lasten	2.371.478	-1.312.851	3.684.329	5.510.280	-3.138.802

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
5	Financiële baten en lasten					
5.1	Rentebaten	172.152	53.327	118.825	98.670	73.482
5.3	Koersresultaten	-2.402.854	300.000	-2.702.854	2.206.129	-4.608.983
5.4	Overige (o.a. dividend)	128.086	87.000	41.086	172.487	-44.401
5.5	Rentelasten (-/-)	-43.724	-35.966	-7.758	-35.011	-8.712
	Financiële baten en lasten	-2.146.339	404.361	-2.550.700	2.442.275	-4.588.614
	Resultaat	225.139	-908.490	1.133.629	7.952.555	-7.727.416

Jaarrekening

Segmentatie

	Peuters		VO		PO		Overige		Eliminaties		Geconsolideerd	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
3 Baten												
3.1 Rijksbijdragen	-	5.175	4.398.755	4.037.347	90.925.249	81.212.316	-	-	-	-	95.324.004	85.254.838
3.2 Overige overheids- bijdragen en subsidies	3.361.657	3.729.979	274.053	237.327	5.358.427	4.999.765	-	-	-	-	8.994.138	8.967.072
3.5 Overige baten	1.148.286	793.958	168.730	167.654	3.467.395	2.819.829	-2.137.777	2.500.157	1.363.600	-3.326.296	4.010.235	2.955.303
Totaal baten	4.509.944	4.529.112	4.841.538	4.442.328	99.751.072	89.031.911	-2.137.777	2.500.157	1.363.600	-3.326.296	108.328.377	97.177.213
4 Lasten												
4.1 Personeelslasten	4.052.777	3.867.479	3.462.174	3.083.768	79.053.696	68.890.244	11.226	7.827	-641.993	-620.753	85.937.880	75.228.565
4.2 Afschrijvingen	6.771	5.596	76.822	73.110	2.495.431	2.380.664	21.235	10.946	-	-	2.600.259	2.470.316
4.3 Huisvestingslasten	214.319	201.174	172.529	124.954	7.708.613	5.817.922	-178.177	41.096	-172.946	-238.402	7.744.339	5.946.743
4.4 Overige lasten	407.809	423.270	293.685	238.008	8.444.941	7.141.570	527.985	218.461	-	-	9.674.420	8.021.309
Totaal lasten	4.681.676	4.497.518	4.005.210	3.519.840	97.702.682	84.230.399	382.270	278.330	-814.939	-859.155	105.956.899	91.666.933
Saldo baten en lasten	-171.732	31.594	836.328	922.488	2.048.390	4.801.512	-2.520.047	2.221.827	2.178.539	-2.467.141	2.371.478	5.510.280
5.0 Financiële baten en lasten												
Saldo financiële baten en lasten	-7.589	-7.394	-	-	39.789	-17.472	0	0	-2.178.539	2.467.141	-2.146.339	2.442.275
Nettoresultaat	-179.322	24.200	836.328	922.488	2.088.179	4.784.040	-2.520.047	2.221.827	-	-	225.139	7.952.555

De financiële baten en lasten van de Stichting Belangen Behartiging (overige) gepresenteerd onder 3.5 Overige Baten en geconsolideerd onder 5.0 Financiële baten en lasten, derhalve is de verschuiving in de eliminaties opgenomen.

Jaarrekening

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Er zijn diverse contracten afgesloten met betrekking tot de verhuur van lokalen, gymzaal en woningen. De verwachte huuropbrengst in 2022 voor de SCOH bedraagt € 607.000.

Er zijn diverse contracten afgesloten met betrekking tot de huur van lokalen en kantoren. De belangrijkste onderdelen en lasten in het jaar 2022 zijn:

- 1 225.000 NIBC Bank NV ivm huur ruimte Huis van SCOH.
 Het contract begint op 1 juli 2022 en eindigt op 30 juni 2032. Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt €225.000
- 2 12.000 Haagse Scholen i.v.m. huur ruimte voor Platform PO

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

Leasecontract Veenman inzake kopieermachines (loopt af in juni 2023)

Te betalen:	€
Binnen één jaar	47.000
Tussen één en vijf jaar	0
Meer dan vijf jaar	0

Ultimo boekjaar zijn de overige langlopende verplichtingen als volgt te specificeren:

<u>Door de bank zijn de volgende garantstellingen afgegeven</u>	€
NLHG0019115 t.b.v. Tasman Properties C.V.	42.770
NLHG0079489 t.b.v. NIBC Bank NV	71.384

Erfstellingen en legaten Het legaat Brouwer-Klichmeyer, sedert 1958 in beheer bij het College van Kerkvoogden. Het legaat van € 68.702,- is destijds vermaakt aan de Hervormde Gemeente Den Haag met de bepaling dat de baten ten goede komen aan de scholen der Hervormde Gemeente.

	<u>stand per</u> <u>31-12-2021</u>	<u>Resultaat</u> <u>2022</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Stand per</u> <u>31-12-2022</u>
	€	€	€	€
Legaat Brouwer-Klichmeyer	p.m.	-	-	p.m.

Beroepsprocedure tegen de toekenning van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2022:

SCOH heeft in deze periode circa €3,2 miljoen te weinig bekostiging ontvangen. Voorzichtigheidshalve is dat niet als vordering opgenomen. Voor een toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Jaarrekening

Enkelvoudige balans

1 Activa		31-12-2022	31-12-2021	2 Passiva		31-12-2022	31-12-2021
1.1	Immateriële vaste activa	-	-	2.1	Eigen Vermogen*	24.257.236	28.035.270
1.2	Materiële vaste activa	14.768.899	11.799.365	2.2	Voorzieningen	12.993.883	4.689.762
1.3	Financiële vaste activa	153.510	201.860	2.3	Langlopende schulden	989.273	1.078.342
	Vaste Activa	14.922.409	12.001.225	2.4	Kortlopende schulden	13.725.230	10.510.818
1.5	Vorderingen	14.273.379	7.343.032				
1.7	Liquide middelen	22.769.832	24.969.936				
	Vlottende activa	37.043.211	32.312.968				
	Totaal activa	51.965.621	44.314.193		Totaal passiva	51.965.621	44.314.193

*Na resultaatbestemming

Jaarrekening

Enkelvoudige staat van baten en lasten

3	Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil	Realisatie 2021	Vershil
3.1	Rijksbijdragen	95.324.004	83.800.697	11.523.307	85.249.663	10.074.341
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	5.632.480	4.717.065	915.415	5.237.092	395.388
3.5	Overige baten	3.636.125	3.194.941	441.184	2.987.483	648.642
	Totaal baten	104.592.610	91.712.703	12.879.907	93.474.239	11.118.370
4	Lasten					
4.1	Personeelslasten	82.515.870	76.994.563	5.521.307	71.974.012	10.541.859
4.2	Afschrijvingen	2.572.253	2.650.273	-78.020	2.453.774	118.479
4.3	Huisvestingslasten	7.881.142	5.767.396	2.113.746	5.942.876	1.938.267
4.4	Overige lasten	8.738.626	7.055.777	1.682.849	7.379.578	1.359.048
	Totaal lasten	101.707.892	92.468.009	9.239.882	87.750.239	13.957.653
	Saldo baten en lasten	2.884.718	-755.306	3.640.024	5.724.000	-2.839.282
5.0	Financiële baten en lasten					
	Saldo financiële baten en lasten	39.789	-25.821	65.610	-17.472	57.261
	Nettoresultaat	2.924.507	-781.127	3.705.635	5.706.528	-2.782.021

Jaarrekening

Kasstroom uit operationele activiteiten

1	Kasstroom uit operationele activiteiten	31-12-2022	31-12-2021
4.2	Saldo baten en lasten	2.884.718	5.724.000
	Aanpassingen voor:		
4.2	- Afschrijvingen	2.572.253	2.453.774
2.1	- Overige mutaties reserves	-6.702.542	-
2.2	- Mutaties voorzieningen	8.304.120	947.941
		4.173.831	3.401.715
	Veranderingen in vlottende middelen:		
1.5	- Vorderingen	-6.930.347	-1.215.552
2.4	- Kortlopende schulden	3.214.412	587.761
		-3.715.935	-627.792
	Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
5.1	Ontvangen interest	103.932	19.661
5.5	Betaalde interest	-64.142	-37.133
5.4	Resultaat effecten	-	-
		39.789	-17.472
	Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	497.686	2.756.451

Jaarrekening

Kasstroom uit operationele activiteiten

2	Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.2	Investerings in materiële vaste activa	-5.538.340	-2.855.113
1.2	Desinvesterings in materiële vaste activa	-3.447	-
1.3	Overige investeringen in financiële vaste activa	48.350	-28.769
	Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-5.493.437	-2.883.881
3	Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
2.3	Nieuw opgenomen leningen	6.985	-
2.3	Aflossing langlopende schulden	-96.056	80.014
	Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-89.071	80.014
	Mutatie liquide middelen	-2.200.104	5.676.584
	Mutatie liquide middelen		
	Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
1.7	Stand liquide middelen per 1-1	24.969.937	19.293.354
	Mutatie boekjaar liquide middelen	-2.200.104	5.676.584
	Stand liquide middelen per 31-12	22.769.832	24.969.937

Jaarrekening

Toelichting balans

Algemene toelichting

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld conform conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 van Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving ("RJ-richtlijnen"), waaronder de hoofdstukken 400, 640, 660, de bijlagen bij hoofdstuk 660 en het Besluit modellen jaarrekening zoals opgenomen in hoofdstuk 910 van de RJ-richtlijnen. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling van activa en passiva voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

	Aanschaf t/m 2021	Afschr. t/m 2021	Boekwaarde 2021			
1.2 Materiële vaste activa						
1.2.1 Gebouwen en terreinen	2.790.587	951.427	1.839.160			
1.2.2 Inventaris en apparatuur	18.880.541	10.066.419	8.814.123			
1.2.3.1 Leermiddelen	3.384.924	2.320.406	1.064.518			
1.2.3.2 Overige materiële vaste activa	95.878	14.313	81.565			
Totaal materiële vaste activa	25.151.930	13.352.565	11.799.365			
	Invest. 2022	Desinvest. 2022	Afschr. 2022	Aanschaf t/m 2022	Afschr. t/m 2022	Boekwaarde 2022
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.336.438	-	236.767	4.127.025	1.188.194	2.938.831
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.989.518	-	2.033.011	22.870.060	12.099.430	10.770.630
1.2.3.1 Leermiddelen	170.517	-	291.389	3.555.441	2.611.795	943.645
1.2.3.2 Overige materiële vaste activa	41.866	3.447-	11.086	137.744	21.952	115.793
	5.538.340	3.447-	2.572.253	30.690.270	15.921.371	14.768.899

* De uit eigen middelen bekostigde gebouwen betreffen 5 woningen. Deze woningen zijn met private middelen verkregen. De overige (school)gebouwen zijn juridisch eigendom van de stichting, maar economisch eigendom van de gemeente. Dit betreft: 30 basisscholen, 3 scholen voor speciaal basisonderwijs, 1 school voor speciaal (voortgezet) onderwijs en 1 praktijkschool (VO).

* SCOH heeft geïnvesteerd in multifunctionele accommodaties (MFA). Deze zijn grotendeels gefinancierd door de gemeente Den Haag. Het restant heeft de Stichting Belangen Behartiging (SBBCO) gefinancierd en dit gedeelte is als materiele vaste activa opgenomen op de balans. De boekwaarde van de MFA is per 31-12-2022 €652.751 (2021: €701.503). Daarnaast heeft de SBBCO een lening verstrekt, zodat SCOH een aantal extra lokalen bij de Anemaschool kon bouwen. De boekwaarde hiervan is per 31 december 2022 €316.149 (2021: €349.482).

* De investeringen in 2022 hebben vooral betrekking op:

- investeringen in ventilaties en aanbrengen van installaties.

- renovatie van 2 woningen. 1 woning is geschikt gemaakt voor woonruimte voor startende leerkrachten. De SBBCO versterkt SCOH jaarlijks een schenking ter hoogte van de afschrijvingskosten, zodat er voor SCOH geen resultaatseffect is. De andere woning zal verhuurd worden. Voor die woning heeft de SBBCO een lening verstrekt.

	2022	2021				
1.3 Financiële vaste activa						
1.3.7 Borgsommen	153.510	201.860				
Totaal financieel vaste activa	153.510	201.860				
1.3.7 Dit betreft voornamelijk borg voor tablets.						
	2022	2021				
1.5 Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	130.215	347.646				
1.5.2 OCW/EL&I	364.021	2.519.318				
1.5.3.2 Rekeningen courant Stichting Behartiging	184.605	298.623				
1.5.3.3 Rekening courant SPCP	49.280	97.507				
1.5.6 Overige overheden	11.613.463	2.816.514				
1.5.7 Overige vorderingen	35.782	39.296				
1.5.8 Overlopende activa	1.896.014	1.224.128				
Totaal vorderingen	14.273.379	7.343.032				
1.5.3	De rekening courant verhouding wordt alleen gebruikt voor de doorbelasting van kosten aan SPCP en SBBCO. Bij SPCP wordt rente in rekening gebracht (1%).					
1.5.6	1.5.6.3 Er zijn in 2022 3 nieuwe schoolgebouwen opgeleverd, t.w. Vroondaal, Vliermeent en W.L. de Coligny. Voor deze 2 laatst genoemde scholen is begin januari 2023 € 7.5 mln ontvangen van de gemeente Den Haag.					
Uitsplitsing						
1.5.6.1 Subsidies	-	-16.433				
1.5.6.2 ESF-gelden	414.967	261.581				
1.5.6.3 Additionele aanvragen (Huisvesting)	11.198.496	2.571.366				
Overige overheden	11.613.463	2.816.514				
1.5.7.1 Personeel	35.782	39.296				
Overige vorderingen	35.782	39.296				
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	1.844.362	1.161.553				
1.5.8.3 Overige overlopende activa	51.652	62.575				
Overlopende activa	1.896.014	1.224.128				
1.5.8	* 1.5.8.1 De grootste individuele posten zijn: ITS € 148.918, De Rolf Groep € 195.759, APS € 142.482, Snappet € 45.202, Huur pand Burg. Patijnlaan 19 € 58.524, Batenburg installatie techniek € 56.189, St Koorenhuis € 28.901, Kwintessens € 34.241, Veenman € 22.525. * De toename is vooral te verklaren door dat meer facturen vooruitgefactureerd worden, zoals licenties en onderhoudscontracten. Verder is hieronder o.a. opgenomen Nog te factureren posten ad € 171.854 en Transitievergoeding € 125.788. * Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.					

1.7	Liquide middelen						
1.7.1	Kasmiddelen	16.749	10.564				
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	16.753.083	23.959.372				
1.7.3	Deposito's	6.000.000	1.000.000				
	Totaal liquide middelen	22.769.832	24.969.936				

Jaarrekening

Toelichting balans

	Stand 1-1-2022	Resultaat	Overige mut.	Stand 31-12-2022		
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve	19.156.524	-922.042	-11.452.178	6.782.305		
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	4.616.117	3.282.899	4.787.004	12.686.019		
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)	4.216.525	568.650	-37.368	4.747.808		
2.1.5 Bestemmingsfonds (priv.) Mr. J.AE.A. Lismanfonds	46.104	-5.000	-	41.104		
Eigen vermogen	28.035.270	2.924.507	-6.702.541	24.257.236		

2.1.1 De algemene reserve is per 1 januari 2022 met €6.702.541 afgenomen door de overgang naar een nieuwe methode van bepalen van de voorziening groot onderhoud. Dit is een overheveling van eigen vermogen naar voorzieningen en is verwerkt in de kolom 'overige mutaties'. Zie voor meer informatie het bestuursverslag en de stelselwijziging in de grondslagen.

In de kolom overige mutaties is verder de overheveling verwerkt van schoolreserves naar bestemmingsreserves voor gezamenlijke fondsen (€2.037.004) en huisvestingsreserve (€2.750.000).

2.1.5 Dit fonds dient om aan oud-leerlingen van onze basisscholen studietoelagen voor voortgezette studie toe te kennen. Het destijds ontvangen legaat bedroeg € 11.345. Het meerdere kan worden besteed in het kader van deze doelstelling.

	Uitsplitsing	Stand 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mut.	Stand 31-12-2022		
2.1.2.2	Bestemmingsreserve groeiregeling	318.413	26.889	-	345.302		
2.1.2.3	Best.res. Bovenschools fonds ziektevervang	250.030	-	-	250.030		
2.1.2.4	Best.res. gezamenlijke fondsen	590.341	-287.404	2.037.004	2.339.940		
2.1.2.5	Bestemmingsreserve NPO Gelden	3.233.838	3.368.262	-	6.602.100		
2.1.2.6	Bestemmingsreserve Arbeidsmarkttoelage	223.494	-21.303	-	202.191		
2.1.2.7	Bestemmingsreserve ESF	-	196.455	-	196.455		
2.1.2.8	Bestemmingsreserve Huisvesting	-	-	2.750.000	2.750.000		
	Bestemmingsreserves (publiek)	4.616.117	3.282.899	4.787.004	12.686.019		

2.1.2.2 SCOH heeft een eigen interne groeiregeling voor scholen die sterk groeien. Besloten is deze reserve te maximaliseren op € 400.000. Dat komt ongeveer overeen met de lasten van 1 jaar.

2.1.2.3 Bestemmingsreserve is gevormd omdat SCOH eigen risicodragers is en de ziektevervangings niet meer kan declareren bij het vervangingsfonds.

2.1.2.4 Er is een Innovatiefonds opgericht ter stimulering van onderwijskundige vernieuwingen. SCOH scholen leggen hiervoor vanuit hun reserves de helft van het bedrag in. De overige 50% wordt gefinancierd door de stichting Belangen Behartiging. Daarnaast zijn er gezamenlijke fondsen voor 'anders organiseren' en 'uitwerking strategische koers'. Deze fondsen worden gevuld door het afroemen van reserves van scholen die meer dan 30% reserve hebben.

2.1.2.5 Scholen hebben bekostiging ontvangen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Die gelden zijn bedoeld voor het inlopen van achterstanden als gevolg van corona. De bestemmingsreserve betreft het nog niet bestede deel van de ontvangen bekostiging.

2.1.2.6 Scholen met een hoge achterstandsscore hebben een aanvullende rijksbijdrage voor de arbeidsmarkttoelage ontvangen. De bestemmingsreserve betreft het nog niet bestede deel van de ontvangen bekostiging.

2.1.2.7 De bestemmingsreserve wordt gevormd met de gelden die ontvangen zijn uit de ESF-subsidie. Het betreft hier het gedeelte van de ontvangen financiering dat nog niet is besteed.

2.1.2.8 De bestemmingsreserve gevormd voor huisvestingsinvesteringen van de school de Poort.

	Uitsplitsing	Stand 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mut.	Stand 31-12-2022		
2.1.3.1	Bestemmingsreserve huisvesting	362.970	147.413	-	510.383		
2.1.3.2	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen	3.853.556	421.237	-37.368	4.237.425		
	Bestemmingsreserves (privaat)	4.216.525	568.650	-37.368	4.747.808	-	-

2.1.3 2.1.3.1 Bestemmingsreserve wordt gevormd uit de private huuropbrengsten minus private huurkosten.

		Stand 1-1-2022	Dotatie	Onttrekking	Herber. Componente methode 1/1/2022	Rente mutatie	Stand 31-12-2022
2.2	Voorzieningen						
2.2.1	Personeels voorzieningen						
2.2.1.1	Jubileum	731.679	118.519	67.467	-	-	782.731
2.2.1.2	Langdurig zieken	333.888	8.676	-	-	-	342.564
2.2.1.3	Uitkeringskosten	-	1.016	-	-	-	1.016
2.2.1.4	Duurzame inzetbaarheid	-	23.977	-	-	-	23.977
2.2.3	Overige voorzieningen						
	Onderhoud gebouwen	3.624.196	2.835.285	1.318.426	6.702.541	-	11.843.595
	Voorzieningen	4.689.762	2.987.473	1.385.893	6.702.541	-	12.993.883

2.2.3 Per 1 januari 2022 is SCOH overgegaan op de nieuwe wijze van berekenen van de voorziening groot onderhoud. Hierdoor is de voorziening aanzienlijk gestegen. Voor een toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag en naar de grondslagen (toelichting stelstelwijziging).

		Stand 31-12-2022	< 1 jaar	> 1 jaar	Totaal		
2.2	Looptijd voorzieningen						
2.2.1	Personeels voorzieningen						
2.2.1.1	Jubileum	782.731	50.617	732.114	782.731		
2.2.1.2	Langdurig zieken	342.564	228.651	113.913	342.564		
2.2.1.3	Uitkeringskosten	1.016	1.016		1.016		
2.2.1.4	Duurzame inzetbaarheid	23.977	11.221	12.756	23.977		
2.2.3	Overige voorzieningen						
2.2.3.1	Onderhoud gebouwen	11.843.595	1.429.000	10.414.595	11.843.595		
	Voorzieningen	12.993.883	1.720.505	11.273.378	12.993.883		
		2022	2021		< 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
2.3	Langlopende schulden						
2.3.7	Overige langlopende schulden	989.273	1.078.342		771.753	217.520	989.273
	Langlopende schulden	989.273	1.078.342		771.753	217.520	989.273
2.3.7	Deze post is opgebouwd uit leningen van SBBCO voor: de financiering van multifunctionele accommodaties, extra lokalen en woningen. Zie ook de toelichting op de materiele vaste activa. Daarnaast heeft de Koetsveldschool een leaseauto, waarvan de schuld op deze post is opgenomen (2022: €20.372).						

	2022	2021				
2.4 Kortlopende schulden						
2.4.3 Crediteuren	2.865.196	2.163.406				
2.4.4 OCW/EL&I	3.679.262	1.702.458				
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.248.185	2.512.668				
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen	1.073	849.758				
2.4.9 Overige kortlopende schulden	51.375	10.871				
2.4.10 Overlopende passiva	3.880.139	3.271.657				
Kortlopende schulden	13.725.230	10.510.818				
2.4.4	Deze post bestaat uit € 37.325 geormerkte subsidies, € 795.225 ongeormerkte subsidies en € 2.024.718 subsidie Noodplannen Lerarentekort en een mogelijke terugbetalingsverplichting van € 822.000 als gevolg van dubbel toegekende subsidies aan 26AZ na de splitsing met 31RW.					
Uitsplitsing						
2.4.7.1 Loonheffing	3.344.796	2.479.735				
2.4.7.2 Omzetbelasting	25.727	21.771				
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	-122.338	11.163				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.248.185	2.512.668				
2.4.9.1 Netto Salarissen	51.375	10.871				
Overige kortlopende schulden	51.375	10.871				
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidies OCW	14.904	-				
2.4.10.3 Vooruitontvangen Subsidies gemeente	3.367	-15.397				
2.4.10.3 Vooruitontvangen Subsidies Overig	-0	21.942				
2.4.10.4 Personeel inzake spaarverlof	29.829	-				
2.4.10.5 Vakantiegeld en -dagen	2.733.852	2.414.569				
2.4.10.8 Overige	1.098.187	850.543				
Overlopende passiva	3.880.139	3.271.657				
2.4.10	2.4.10.8 Hierin zijn opgenomen de post Reservering bindingstoelage / Loopbaanbudget € 189.551 en vakantiegeld € 2.502.000 en verder Nog te betalen posten waarvan de grootste individuele posten zijn: Loyalis € 66.166, Inholland € 26.077, duurzame inzetbaarheid € 22.116, Misa € 21.023, Wijs accountants € 19.414, Mussen € 16.714 en Inwijs € 16.581.					

Jaarrekening

Model G Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW/EZ

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule						
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestaties conform subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			uitgevoerd	nog niet afgerond
02GA Subsidie zij-instroom	966896	maart2019	20.000	20.000	X	
16XN Subsidie zij-instroom	966943	maart2019	20.000	20.000	X	
16XN Subsidie zij-instroom	1027392	december2019	20.000	20.000	X	
17RV Subsidie zij-instroom	998033	mei2019	20.000	20.000	X	
17SI Subsidie zij-instroom	1004743	augustus2019	20.000	20.000	X	
17TD Subsidie zij-instroom	998048	mei2019	20.000	20.000	X	
17ZH Subsidie zij-instroom	1027427	december2019	20.000	20.000	X	
17ZS Subsidie zij-instroom	1027428	december2019	20.000	20.000	X	
17ZZ Subsidie zij-instroom	1027395	december2019	20.000	20.000	X	
26AZ Subsidie zij-instroom	994473	april2019	20.000	20.000	X	
07YO Subsidie zij-instroom	1052397	maart2020	20.000	20.000	X	
19VH Subsidie zij-instroom	1052415	maart2020	20.000	20.000	X	
26AZ Subsidie zij-instroom	1052419	maart2020	20.000	20.000	X	
17VA Subsidie zij-instroom	1083249	juni2020	20.000	20.000	X	
17SU Subsidie zij-instroom	1083251	juni2020	20.000	20.000	X	
18XS Subsidie zij-instroom	1083254	juni2020	20.000	20.000	X	
17YA Subsidie zij-instroom	1083255	juni2020	20.000	20.000	X	
16XN Subsidie zij-instroom	1083259	juni2020	20.000	20.000	X	
17ZZ Subsidie zij-instroom	1083260	juni2020	20.000	20.000	X	
19TA Subsidie zij-instroom	1083272	juni2020	20.000	20.000	X	
05OL Subsidie zij-instroom	1097317	november2020	20.000	20.000	X	

16WH Subsidie zij-instroom	1097337	november2020	60.000	60.000	X	
17TN Subsidie zij-instroom	1097339	november2020	20.000	20.000	X	
07YO Subsidie zij-instroom	1097349	november2020	20.000	20.000	X	
16ZP Subsidie zij-instroom	1097401	november2020	20.000	20.000	X	
17XC Subsidie zij-instroom	1097405	november2020	40.000	40.000	X	
26AZ Subsidie zij-instroom	1097420	november2020	20.000	20.000	X	
Inhaal- en ondersteunings programma's onderwijs	IOP-70176- VO	juli 2020	45.900	45.900	X	
Inhaal- en ondersteunings programma's onderwijs	IOP-70176- PO	juli 2020	151.200	151.200	X	
Inhaal- en ondersteunings programma's onderwijs	IOP2-70176- PO	november 2020	1.229.400	1.229.400	X	
02GA Studieverlof	1.177.040	september 2021	6.333	6.333	X	
07MZ Studieverlof	1.165.205	augustus 2021	5.486	5.486	X	
07MZ Studieverlof	1.183.452	november 2021	-5.486	-5.486	X	
17TD Studieverlof	1.165.817	augustus 2021	3.023	3.023	X	
16XN Subsidie zij-instroom	1.183.706	november 2021	20.000	20.000	X	
17PB Subsidie zij-instroom	1.158.988	juni 2021	20.000	20.000	X	
17SI Subsidie zij-instroom	1.183.711	november 2021	20.000	20.000	X	
17SU Subsidie zij-instroom	1.158.990	juni 2021	20.000	20.000	X	
17SU Subsidie zij-instroom	1.183.709	november 2021	20.000	20.000	X	
17TN Subsidie zij-instroom	1.189.627	december 2021	20.000	20.000	X	
17TN Subsidie zij-instroom	1.122.920	februari 2021	20.000	20.000	X	
17TN Subsidie zij-instroom	1.158.979	juni 2021	40.000	40.000	X	
17TN Subsidie zij-instroom	1.183.708	november 2021	20.000	20.000	X	
17TT Subsidie zij-instroom	1.183.713	november 2021	20.000	20.000	X	
17XC Subsidie zij-instroom	1.160.490	juli 2021	20.000	20.000	X	
17YA Subsidie zij-instroom	1.183.716	november 2021	20.000	20.000	X	
17YY Subsidie zij-instroom	1.122.952	februari 2021	20.000	20.000	X	
17YY Subsidie zij-instroom	1.183.712	november 2021	20.000	20.000	X	
18XS Subsidie zij-instroom	1.183.724	november 2021	20.000	20.000	X	
19VH Subsidie zij-instroom	1.183.728	november 2021	60.000	60.000	X	
07MZ subsidieregeling Schoolkracht	SK20-07MZ	april 2021	30.000	30.000	X	

70176 subsidieaanvraag impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210295	december 2021	84.042	63.519	X	
02GA Studieverlof	1277996	augustus 2022	12.960	12.960		X
16WH Studieverlof	1277782	augustus 2022	12.374	12.374		X
16WH Zij-instroom	1263542	juli 2022	20.000	20.000		X
17RV Zij-instroom	1253451	mei 2022	40.000	40.000		X
17TT Zij-instroom	1253355	mei 2022	40.000	40.000		X
17TY Zij-instroom	1253452	mei 2022	20.000	20.000	X	
17UD Zij-instroom	1288138	november 2022	20.000	20.000		X
17VA Zij-instroom	1288141	november 2022	40.000	40.000		X
17ZH Zij-instroom	1288144	november 2022	20.000	20.000		X
17ZZ Zij-instroom	1253455	mei 2022	40.000	40.000		X
19HH Zij-instroom	1263558	juli 2022	20.000	20.000		X
19VH Zij-instroom	1253359	mei 2022	20.000	20.000		X
26AZ Zij-instroom	1253485	mei 2022	20.000	20.000		X
19VH Vaststelling subsidie Internationalisering funderend onderwijs	IFO220027	februari 2022	5.000	5.000		X
02GA Verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-348	november 2022	197.005	197.005		X
26AZ Verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-407	november 2022	431.489	431.489		X
17SI Verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-495	november 2022	130.696	130.696		X
17TN tegemoetkoming opleidingskosten instroom schoolleider po	ISPO22010	november 2022	20.000	20.000		X
19VH Expertisedeling nieuwkomers	SEN22099	november 2022	37.325	37.325		X
02GA Onderwijsassistenten naar opleiding tot leraar	SOOL19302	februari 2020	20.000	15.000		X
19HH Onderwijsassistenten naar opleiding tot leraar	SOOL210202	december 2021	20.000	10.000		X
17PB Onderwijsassistenten naar opleiding tot leraar	SOOL22330	december 2022	20.000	5.000		X
17ZS Onderwijsassistenten naar opleiding tot leraar	SOOL22333	december 2022	20.000	5.000		X
17TD Onderwijsassistenten naar opleiding tot leraar	SOOL22423	december 2022	20.000	5.000		X
17TY Onderwijsassistenten naar opleiding tot leraar	SOOL22691	december 2022	20.000	5.000		X
			3.796.747	3.701.224		

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
3	Baten					
3.1	Rijksbijdragen					
3.1.1.1	OCW	85.794.727	75.566.117	10.228.610	74.815.943	10.978.783
3.1.2.1	Geormerkte subsidies	2.648.625	3.313.281	-664.656	3.685.138	-1.036.513
3.1.2.2	Niet-geormerkte subsidies	3.342.630	1.688.369	1.654.261	3.492.852	-150.223
3.1.4	Ontvangen doorbetaling rijksbijdr. SWV	3.538.023	3.232.930	305.093	3.255.729	282.294
	Totaal rijksbijdragen	95.324.004	83.800.697	11.523.307	85.249.663	10.074.341
3.2	Gemeentelijke bijdragen en subsidies					
3.2.1.2	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies (incidenteel)	5.632.480	4.717.065	915.415	5.237.092	395.388
	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	5.632.480	4.717.065	915.415	5.237.092	395.388
3.5	Overige baten					
3.5.1	Verhuur	831.133	779.900	51.233	775.609	55.525
3.5.2	Detachering personeel	633.062	527.850	105.212	584.785	48.276
3.5.3	Schenking	71.842	2.000	69.842	6.629	65.213
3.5.4	Sponsoring	16.922	-	16.922	5.464	11.457
3.5.5	Ouderbijdragen	1.498.749	1.461.523	37.226	1.150.509	348.240
3.5.6	Overige	584.418	423.668	160.750	464.487	119.931
	Overige baten	3.636.125	3.194.941	441.184	2.987.483	648.642
	Totaal baten	104.592.610	91.712.703	12.879.907	93.474.239	11.118.370
3.5.1	Analyse: Het verschil tussen realisatie en begroting alsmede tussen realisatie 2022 en 2021 ontstaat voornamelijk door een toename van de Rijksbaten. Een meer gedetailleerde analyse is opgenomen in het bestuursverslag.					

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
4 Lasten					
4.1 Personeelslasten					
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	54.978.018	49.866.485	5.111.533	45.657.497	9.320.521
4.1.1.2 Sociale lasten	7.389.017	7.206.769	182.248	6.999.390	389.626
4.1.1.3 Pensioenpremies	7.786.999	7.570.461	216.538	7.405.705	381.294
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	20.660	18.818	1.842	18.100	2.560
4.1.1.5 Premies Participatiefonds	657.232	1.062.654	-405.422	1.265.828	-608.596
Lonen en salarissen	70.831.926	65.725.187	5.106.739	61.346.520	9.485.406
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	84.721	-	84.721	349.564	-264.843
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	4.541.896	4.117.854	424.042	5.024.421	-482.525
4.1.2.3 Overig	7.860.096	7.861.522	-1.426	6.076.604	1.783.492
Overige personele lasten	12.486.713	11.979.376	507.337	11.450.590	1.036.123
4.1.3 Af: uitkeringen	-802.769	-710.000	-92.769	-823.098	20.330
Personeelslasten	82.515.870	76.994.563	5.521.307	71.974.012	10.541.859

4.1.1 Gedurende het jaar 2022 was er gemiddeld 888,6 fte in dienst (2021: 842,0), dit waren gemiddeld 1.177,5 werknemers (2021: 1.112,5).

De kosten nemen toe doordat er meer fte in dienst is en door de gestegen loonkosten (cao en gelijktrekking met VO).

4.1.2 4.1.2.1 Dit betreffen de onder 2.2.1 genoemde voorzieningen (jubileum, langdurig zieken en WW voorziening 4.1.2.3. De grootste individuele posten zijn: scholing €1.354.871, schoolbegeleiding €715.047, werkkostenregeling €493.128, werving personeel € 155.813, arbozorg € 99.691 en overige personele kosten, zoals inhuur van externe organisaties voor begeleiding van leerlingen en activiteiten op school.

Analyse: De toename van de kosten wordt vooral veroorzaakt door indexering.

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

		Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil
4.2	Afschrijvingen					
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	236.767	279.614	-42.847	228.570	8.197
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	2.033.011	2.019.429	13.582	1.909.468	123.543
4.2.2.3	Leermiddelen	291.389	339.281	-47.892	306.791	-15.402
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	11.086	11.949	-863	8.945	2.141
	Afschrijvingen	2.572.253	2.650.273	-78.020	2.453.774	118.479
4.3	Huisvestingslasten					
4.3.1	Huur	510.542	514.700	-4.158	536.255	-25.713
4.3.3.1	Onderhoud	1.223.827	838.350	385.477	988.897	234.930
4.3.3.2	Overige huisvestingslasten	357.015	411.550	-54.535	356.360	655
4.3.4	Energie en water	1.235.302	1.052.350	182.952	1.076.413	158.889
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.626.225	1.459.794	166.431	1.516.096	110.128
4.3.6	Heffingen	92.948	90.652	2.296	68.855	24.093
4.3.7	Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	2.835.284	1.400.000	1.435.284	1.400.000	1.435.284
	Huisvestingslasten	7.881.142	5.767.396	2.113.746	5.942.876	1.938.267
4.4	Overige lasten					
4.4.1	Administratie en beheerslasten	1.192.558	1.109.621	82.937	1.418.084	-225.526
4.4.2.1	ICT	819.506	701.802	117.704	572.865	246.640
4.4.2.2	Licenties lesmethodes	922.092	711.500	210.592	803.841	118.251
4.4.2.3	Overige inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.525.049	1.302.427	222.622	1.359.699	165.349
4.4.4.1	Buitenschools c.q. bijzondere activiteiten	889.032	570.000	319.032	488.111	400.921
4.4.4.3	Overige	3.390.390	2.660.427	729.963	2.736.977	653.413
	Overige lasten	8.738.626	7.055.777	1.682.849	7.379.578	1.359.048

Jaarrekening

Toelichting staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting	Verschil	Realisatie 2021	Verschil	
4.4.4.3	De grootste individuele posten zijn: Ambulante begeleiding €913.683, Tussen-/Naschoolse opvang €585.864, Culturele vorming €418.005, Kopieermachines €214.530, Contributies €294.157 en Huishoudelijke kosten €242.984.					
4.4.4	Analyse: De verschillen tussen realisatie en begroting alsmede tussen realisatie 2022 en 2021 van de overige kosten (4.2, 4.3 en 4.4) zijn vooral te verklaren door de toegenomen energiekosten en inflatie. Een meer gedetailleerde analyse is opgenomen in het bestuursverslag.					
	Specificatie accountantskosten					
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	40.849	43.000	-2.151	37.993	25.000
	Totaal accountantskosten	40.849	43.000	-2.151	37.993	25.000
4.4.1	Het contractueel overeengekomen bedrag bedraagt € 58.856 per jaar voor alle jaarrekeningen tezamen.					
	Totaal Lasten	101.707.892	92.468.009	9.239.882	87.750.239	13.957.653
	Saldo baten en lasten	2.884.718	-755.306	3.640.024	5.724.000	-2.839.282
5	Financiële baten en lasten					
5.1	Rentebaten	103.932	3.000	100.932	19.661	84.271
5.5	Rentelasten (-/-)	-64.142	-28.821	-35.321	-37.133	-27.009
	Financiële baten en lasten	39.789	-25.821	65.610	-17.472	57.261
	Resultaat	2.924.507	-781.127	3.705.635	5.706.528	-2.782.021

Jaarrekening

Overige gegevens

Verbonden partijen (alleen rechtspersonen)*							
Naam	Rechts- vorm	Statut. zetel	Code activi- teiten**	Eigen vermogen 31-12-2022	Resultaat 2022	Verklaring art 2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee
Stichting tot behartiging van de belangen van het Christelijk onderwijs	stichting	Den Haag	4	15.168.241	-2.520.047	nee	ja
Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen	stichting	Den Haag	4	352.102	-179.322	nee	ja
				15.520.344	-2.699.368		
Samenwerkingsverbanden passend onderwijs (vanaf 1 augustus 2014)							
SWV Den Haag SPPOH 28-15	stichting	Den Haag	4	n.n.b.	n.n.b.	nee	nee
SWV Passend Onderwijs VO Haaglanden	stichting	Den Haag	4	n.n.b.	n.n.b.	nee	nee

*De statutaire bestuurders en managers op sleutelposities binnen SCOH (allen natuurlijke personen) worden eveneens als verbonden partij aangemerkt. Zie voor meer informatie de grondslagen (paragraaf Consolidatie).

Gebeurtenissen na balansdatum

geen

Jaarrekening

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Er zijn diverse contracten afgesloten met betrekking tot de verhuur van lokalen, gymzaal en woningen. De verwachte huuropbrengst in 2022 voor de SCOH bedraagt € 607.000.

Er zijn diverse contracten afgesloten met betrekking tot de huur van lokalen en kantoren. De belangrijkste onderdelen en lasten in het jaar 2022 zijn:

- 1 225.000 NIBC Bank NV ivm huur ruimte Huis van SCOH.
 Het contract begint op 1 juli 2022 en eindigt op 30 juni 2032. Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt €225.000
- 2 12.000 Haagse Scholen i.v.m. huur ruimte voor Platform PO

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

Leasecontract Veenman inzake kopieermachines (loopt af in juni 2023)

Te betalen:	€
Binnen één jaar	47.000
Tussen één en vijf jaar	0
Meer dan vijf jaar	0

Ultimo boekjaar zijn de overige langlopende verplichtingen als volgt te specificeren:

<u>Door de bank zijn de volgende garantstellingen afgegeven</u>	€
NLHG0019115 t.b.v. Tasman Properties C.V.	42.770
NLHG0079489 t.b.v. NIBC Bank NV	71.384

Erfstellingen en legaten Het legaat Brouwer-Klichmeyer, sedert 1958 in beheer bij het College van Kerkvoogden. Het legaat van € 68.702,- is destijds vermaakt aan de Hervormde Gemeente Den Haag met de bepaling dat de baten ten goede komen aan de scholen der Hervormde Gemeente.

	<u>stand per</u> <u>31-12-2021</u>	<u>Resultaat</u> <u>2022</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Stand per</u> <u>31-12-2022</u>
	€	€	€	€
Legaat Brouwer-Klichmeyer	p.m.	-	-	p.m.

Beroepsprocedure tegen de toekenning van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2022:

SCOH heeft in deze periode circa €3,2 miljoen te weinig bekostiging ontvangen. Voorzichtigheidshalve is dat niet als vordering opgenomen. Voor een toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Jaarrekening

WNT-verantwoording 2022 Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is, conform de van toepassing zijnde regelgeving, opgesteld op basis van het algemeen geldende maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor SCOH is € 196.000. Dat is het bezoldigingsmaximum conform Onderwijs Klasse F (€196.000)*. Klasse F is opgebouwd uit: 8 punten ivm gemiddelde totale baten per jaar (75 tot 125 mln. euro), 3 punten gemiddeld aantal leerlingen (2.500 tot 10.000) en 5 punten gewogen onderwijssoorten of sectoren (5+). In totaal is dat 16 punten wat leidt tot klasse F. De bezoldigingsmaxima zijn aangepast naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2018 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022				
bedragen x € 1			R.Tromp	J.Snippe
Functiegegevens			Bestuurder*	Bestuurder*
Aanvang en einde functievervulling in 2022			1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			0,95	0,72
Dienstbetrekking?			ja	ja
Bezoldiging				
Beloningen & belastbare onkostenvergoedingen			123.189	103.782
Beloningen betaalbaar op termijn			21.278	16.381
Subtotaal			144.467	120.163
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			186.200	141.120
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			-	-
Bezoldiging			144.467	120.163
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onversch.bet.			n.v.t.	n.v.t.

Jaarrekening

WNT-verantwoording 2022 Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden

Gegevens 2021				
bedragen x € 1		R.Tromp	J.Snippe	
Functiegegevens		Bestuurder*	Bestuurder*	
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1/9 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,9	0,72	
Dienstbetrekking?		ja	ja	
Bezoldiging				
Beloningen & belastbare onkostenvergoedingen		35.429	95.521	
Beloningen betaalbaar op termijn		6.578	16.054	
Subtotaal		42.007	111.575	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		57.156	136.800	
Totaal bezoldiging		42.007	111.575	

* In 2022 had dhr Tromp een aanstelling van 1.0 fte bij SCOH. Vanuit die aanstelling is hij voor 0,05 fte aangewezen als bestuurder van SPCP (in 2021 was dat 0,1 fte). Mevr. Snippe had in 2022 een aanstelling van 0,8 fte bij SCOH en is vanuit die aanstelling 0,08 fte aangewezen als bestuurder van SPCP (in 2021 was dat hetzelfde als in 2022). Dhr Van Drielen had tot 31 aug 2021 een aanstelling van 1.0 fte bij SCOH en was vanuit die aanstelling voor 0,1 fte aangewezen als bestuurder bij SPCP.

In 2022 was de totale aanstelling van de bestuurders 1,8 fte, waarvan 0,13 (7,2%) als aangewezen bestuurder bij SPCP.

Jaarrekening

WNT-verantwoording 2022 Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022				
bedragen x € 1		J. Schinkelshoek	P. Dijkman	K. van den Boogaard
Functiegegevens		Voorzitter	Lid	Vice-voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging		9.315	6.525	6.525
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		29.400	19.600	19.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		-	-	-
Bezoldiging		9.315	6.525	6.525
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2021				
bedragen x € 1		J. Schinkelshoek	J van den Hul-Omta	K. van den Boogaard
Functiegegevens		Voorzitter	Lid	Vice-voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging		9.315	6.525	6.525
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		28.500	19.000	19.000

Jaarrekening

WNT-verantwoording 2022 Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden

Gegevens 2022				
bedragen x € 1		E. Verhoef	A. Pijs	A. van Wijk
Functiegegevens		Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging		6.525	6.525	6.525
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		19.600	19.600	19.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		-	-	-
Bezoldiging		6.525	6.525	6.525
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2021				
bedragen x € 1		E. Verhoef	A. Pijs	R. van Werven
Functiegegevens		Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging		6525	6525	6525
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		19.000	19.000	19.000

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Gegevens 2022				
bedragen x € 1			R.Tromp	J.Snippe
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij SCOH			144.468	120.163
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij SCOH			N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van SCOH			N.v.t.	N.v.t.
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen			N.v.t.	N.v.t.
Subtotaal			144.468	120.163
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging			196.000	196.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging			144.468	120.163
Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021				
bedragen x € 1			R.Tromp	J.Snippe
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij SCOH			42.007	111.575
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij SCOH			N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen van SCOH			N.v.t.	N.v.t.
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen			N.v.t.	N.v.t.
Subtotaal			42.007	111.575
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging			190.000	190.000
Totaal bezoldiging			42.007	111.575

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Gegevens 2022			
R.Tromp is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instellingen als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking met R. Tromp	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Functiegegevens	1-9-2021	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden	144.467
Functiegegevens	1-9-2021	Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen	7.740
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			152.207
Het algemeen bezoldigingsmaximum			216.000
Gegevens overschrijding en eventuele onverschuldigde betaling	N.v.t		
Onverschuldigde betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t		N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t		

J.Snippe is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instellingen als topfunctionaris niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking met J. Snippe	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Functiegegevens	1-9-2020	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden	120.163
Functiegegevens	1-9-2020	Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen	13.383
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			133.546
Het algemeen bezoldigingsmaximum			216.000
Gegevens overschrijding en eventuele onverschuldigde betaling			N.v.t
Onverschuldigde betaald en nog niet terugontvangen bedrag			N.v.t
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t		N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t

Gegevens 2021			
R.Tromp is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instellingen als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking met R. Tromp	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Functiegegevens	1-9-2021	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden	42.007
Functiegegevens	1-9-2021	Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen	4.667
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			46.674
Het algemeen bezoldigingsmaximum			209.000
J.Snippe is werkzaam in dienstbetrekking bij de volgende WNT plichtige instellingen als topfunctionaris niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris	Datum aanvang dienstbetrekking met J.Snippe	Naam WNT-instelling	Totale bezoldiging per WNT-instelling bedragen x € 1
Functiegegevens	1-9-2020	Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden	111.575
Functiegegevens	1-9-2020	Stichting Protestants Christelijke Peuterspeelzalen	12.397
Gecumuleerde totale bezoldigingen bij alle WNT-instellingen gezamenlijk i.v.m. anticumulatie bepaling			123.972
Het algemeen bezoldigingsmaximum			209.000

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Jaarrekening

Ondertekening

Den Haag

Datum

René Tromp
Voorzitter van het College van Bestuur :

Joke Snippe
Lid van het College van Bestuur :

Albert van Wijk
Voorzitter Raad van Toezicht :

Karel van den Boogaard
Vice voorzitter Raad van Toezicht :

Els Verhoef
lid Raad van Toezicht :

Arnoud Pijls
lid Raad van Toezicht :

Daniëlle Koster
lid Raad van Toezicht :

Pieter Jan Dijkman
lid Raad van Toezicht :

Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
Statutaire adres: Burgemeester Patijnlaan 19
Statutaire vestigingsplaats: 's-Gravenhage

Overige gegevens

Jaarrekening

Voorstel bestemming van het geconsolideerde resultaat

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat:

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat

		Resultaat 2022	
	(Voorstel) Bestemming van het geconsolideerde resultaat		
2.1.1	Algemene reserve		
2.1.1	Algemene reserve (PO)	-1.325.672	
	Algemene reserve (VO)	403.630	
	Totaal Algemene Reserve		-922.042
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)		
2.1.2.2	Bestemmingsreserve groeiregeling	26.889	
2.1.2.3	Bestemmingsreserve Bovenschools fonds ziektevervangning	0	
2.1.2.4	Bestemmingsreserve gezamenlijke fondsen	-287.404	
2.1.2.5	Bestemmingsreserve NPO Gelden	3.368.262	
2.1.2.6	Bestemmingsreserve Arbeidsmarkttoelage	-21.303	
2.1.2.7	Bestemmingsreserve ESF	196.455	
	totaal Bestemmingsreserve (publiek)		3.282.899
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)		
2.1.3.1	Bestemmingsreserve huisvesting	147.413	
2.1.3.2	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen (PO)	385.644	
	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen (VO)	35.593	
2.1.3.3	Algemene reserve SPCP	-179.322	
2.1.3.4	Algemene reserve privaat st. belangenbehartiging	-2.854.747	
	totaal Bestemmingsreserve (privaat)		-2.465.418
2.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)		
2.1.5	Fondsen (Mr. J. AE. A. Lismanfonds)		-5.000
2.1.8	Statutaire reserves (st. belangenbehartiging)		
2.1.8	Overige reserve privaat st. belangenbehartiging		334.700
	Totaal resultaat		225.139

Jaarrekening

Voorstel bestemming van het enkelvoudige resultaat

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat:

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat

		Resultaat 2022	
(Voorstel) Bestemming van het geconsolideerde resultaat			
2.1.1	Algemene reserve		
2.1.1	Algemene reserve (PO)	-1.325.672	
	Algemene reserve (VO)	403.630	
	Totaal Algemene reserve		-922.042
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)		
2.1.2.2	Bestemmingsreserve groeiregeling	26.889	
2.1.2.3	Bestemmingsreserve Bovenschools fonds ziektevervangning	0	
2.1.2.4	Bestemmingsreserve gezamenlijke fondsen	-287.404	
2.1.2.5	Bestemmingsreserve NPO Gelden	3.368.262	
2.1.2.6	Bestemmingsreserve Arbeidsmarkttoelage	-21.303	
2.1.2.7	Bestemmingsreserve ESF	196.455	
	totaal Bestemmingsreserve (publiek)		3.282.899
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)		
2.1.3.1	Bestemmingsreserve huisvesting	147.413	
2.1.3.2	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen (PO)	385.644	
	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen (VO)	35.593	
	totaal Bestemmingsreserve (privaat)		568.650
2.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)		
2.1.5	Fondsen (Mr. J. AE. A. Lismanfonds)		-5.000
	Totaal resultaat		2.924.507

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het de raad van toezicht van
Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
Burgemeester Patijnlaan 19
2585 BE 'S-GRAVENHAGE

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022;
- Tevens zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening opgenomen subsidies van de gemeente Den Haag zijn besteed in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening Den Haas 2020, de Verordening personele en materiële voorzieningen onderwijs Den Haag 2014, de Verordening gelijkstelling onderwijs Den Haag 2019 en met de subsidiebeschikkingen van de gemeente Den Haag met de activiteitcodes 01.01.07, 01.01.15, 01.01.16, 01.01.26, 01.03.02, 01.03.09, 02.01.05, 02.02.06, 02.02.08, 02.03.02, 05.01.18, 03.02.01, 03.02.04, 04.01, 05.01.03, 05.01.05, 05.01.10, 05.01.12, 05.04.04, 05.05.03, 05.05.04, 06.05.02 en 08.01.02.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
2. de staat van geconsolideerde en enkelvoudige baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. Tevens is het bestuur verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de ASV en de subsidiebeschikkingen van de gemeente Den Haag met de activiteitscodes 01.01.07, 01.01.15, 01.01.16, 01.01.26, 01.03.02, 01.03.09, 02.01.05, 02.02.06, 02.02.08, 02.03.02, 05.01.18, 03.02.01, 03.02.04, 04.01, 05.01.03, 05.01.05, 05.01.10, 05.01.12, 05.04.04, 05.05.03, 05.05.04, 06.05.02 en 08.01.02.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

accountants
onderwijs & kinderopvang

Beukenlaan 60, 5651 CD Eindhoven
085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

IBAN: NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK: 58941487
BTW: NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 20 juni 2023
Wijs Accountants

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

Kenmerk: 2023.0102.conv

Bijlagen

Bijlage

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden
Adres: Postbus 18546, 2502 EM Den Haag
Telefoon: 070-3118787
E-mailadres: info@scoh.nl
Internetsite: www.scoh.nl
Bestuursnummer: 70176
Contactpersoon: Drs. B. Tukker
Telefoon: 070-3118794
E-mailadres: btukker@scoh.nl

BRIN-nummers:

05OL	ELOUT V SOETERWOUESCHOOL
07YO	BAVINCKSCHOOLO
16WH	VROONDAAL
16XN	ANEMASCHOOL
16ZP	DS W.E. DEN HERTOOGSCHOOLO
17PB	DE ARK
17PQ	PRINSEHAGHE
17QF	WAALSE LOUISE DE COLIGNY
17RI	ORANGE NASSAUSCHOOLO
17RV	O.G. HELDRINGSCHOOLO
17SI	VAN HOOGSTRATENSCHOOLO
17SU	COMENIUS
17TD	DA COSTASCHOOLO
17TN	LEYENBURG
17TT	DS D.A. V.D. BOSCHSCHOOLO
17TY	P. OOSTERLEESCHOOLO
17UD	GERTH VAN WIJKSCHOOLO
17VA	DE VLIERMEENT
17XC	DS D.J. KARRESSCHOOLO
17YA	PAUL KRUGERSCHOOLO
17YO	DE ONTMOETING
17YY	JAN VAN NASSAUSCHOOLO
17ZH	PRINSES IRENESCHOOLO
17ZM	MEESTER SCHABERGSCHOOLO
17ZS	DR M.M. DEN HERTOOGSCHOOLO
17ZZ	DE HORIZON
19TA	DE VUURTOREN
19VH	ORANJESCHOOLO
26AZ	DE GANTEL
31RW	DE WATERLELIE
17TD	DA COSTASCHOOLO HOLLANDERSTRAAT
17TD	DA COSTASCHOOLO SPIEGELSTRAAT
19VH	DE MEERPAAL
16RC	HET MOZAIEK
18XS	DE SPRINGPLANK
19HH	REHOBOTH
02GA	VAN KOETVELDSCHOOLO
07MZ	DE POORT

Bijlage

D4 Reserves per kostenplaats

2.1.1	Algemene Reserve Publiek	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
02GAVSO00	Koetsveldschool	1.186.387	603.993	-376.222	1.414.159
05OLBAO00	Elout v Soeterwoudeschool	277.429	-86.217	-58.083	133.129
07MZPRO00	De Poort	3.885.752	403.630	-2.915.709	1.373.674
07YOBAA00	Bavinckschool	81.328	51.698	-54.642	78.383
16RCSBO00	Het Mozaiek	185.401	129.726	-62.311	252.816
16WHBAO00	De Eshof	301	0	0	301
16WHBAO10	Vroondaal	-177.750	149.201	-15	-28.565
16XNBAA00	Anemaschool	1.964.520	489.655	-1.116.286	1.337.889
16ZPBAA00	Den Hertogschool	206.220	67.315	-56.616	216.918
17PBBAO00	De Ark	131.232	63.115	-71.144	123.203
17PQBAA00	Prinsehaghe	-67.193	56.651	-25.809	-36.351
17QFBAA00	Waalse Louis de Coligny	-97.083	-92.252	0	-189.335
17RIBAA00	Oranje Nassau	-56.833	-64.919	-17.405	-139.157
17RVBAO00	Heldringschool	-54.672	-87.526	-41.291	-183.488
17SIBAA00	Hoogstratenschool	130.952	77.576	-59.264	149.264
17SUBAA00	Comenius	958.461	192.483	-474.360	676.584
17TDBAA00	De Costaschool Hollandstr.	151.675	97.668	-77.377	171.966
17TDBAO10	Da Costaschool Spiegelstr.	-79.637	21.741	0	-57.896
17TNBAO00	Leyenburg	436.183	298.623	-170.785	564.021
17TTBAO00	D.A. v.d. Boschschool	258.618	322.039	-115.491	465.165
17TYBAO00	Oosterleeschool	831.577	28.487	-179.092	680.973
17UDBAA00	van Wijkschool	151.059	394.403	-126.106	419.356
17VABAA00	De Viermeent	247.647	-151.220	-36.901	59.526
17XCBAO00	Ds. D.J. Karresschool	935.344	22.496	-319.566	638.274
17YABAA00	Paul Krugerschool	288.270	91.674	-74.488	305.456
17YOBAA00	De Ontmoeting	779.683	310.614	-407.880	682.417
17YYBAO00	Jan van Nassauschool	1.477.626	-169.694	-273.681	1.034.251
17ZHBAO00	Prinses Ireneschool	1.371.774	258.188	-813.560	816.402
17ZMBAO00	Meester Schabergschool	91.353	118.405	-39.178	170.580
17ZSBAO00	Dr M.M. den Hertogschool	-32.450	18.973	-8.468	-21.945
17ZZBAO00	De Horizon	298.513	164.925	-139.463	323.975
18XSSBO00	De Springplank	987.979	155.391	-318.951	824.419
19HHSBO00	Rehoboth	89.618	59.725	-29.330	120.013
19TABAO00	De Vuurtoren	70.785	19.267	-22.769	67.283
19VHBAO00	Oranjeschool	485.692	464.904	-200.205	750.391
19VHBAO10	De Meerpaal	-54.677	108.739	-15.972	38.090
26AZBAO00	De Gantel	159.797	141.961	-118.708	183.051
31RWBAO00	De Waterlelie	56.958	215.918	-91.916	180.960
94ZZBVS00	GMR	16.596	-4.208	0	12.388
95ZZBVS00	Raad van Toezicht	-615	0	0	-615
97ZZBVS00	Stafbureau	285.185	-114.038	186.102	357.250
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	1.297.516	-5.751.151	-2.729.235	-7.182.870
		19.156.524	-922.042	-11.452.178	6.782.305

2.1.2.2	Bestemmingsreserve groeiregeling	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
92ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	318.413	26.889	0	345.302
		318.413	26.889	0	345.302

2.1.2.3	Best.res. bovens. fonds ziektevervangning	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
93ZZBVS00	SCOH-Invalpool	250,030	0	0	250,030
		250.030	0	0	250.030

2.1.2.4	Bestemmingsres. Fonds onderwijsk. Vernieuwing	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	590,341	-287,404	2,037,004	2,339,940
		590.341	-287.404	2.037.004	2.339.940

De private reserve van het innovatiefonds staat vermeld bij 2.1.3.2 en bedraagt: 41.105

2.1.2.5	Bestemmingsreserve NPO Gelden	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
02GAVSO00	Koetsveldschool	140,323	49,092	0	189,415
05OLBAO00	Elout v Soeterwoudeschool	78,557	83,016	0	161,573
07MZPRO00	De Poort	80,517	250,915	0	331,433
07YOBAA00	Bavinckschool	60,698	59,452	0	120,150
16RCSBO00	Het Mozaiek	26,505	-16,716	0	9,789
16WHBAO10	Vroondaal	73,194	-60,852	0	12,343
16XNBAA00	Anemaschool	235,724	389,992	0	625,716
16ZPBAA00	Den Hertogschool	44,183	49,112	0	93,296
17PBBAO00	De Ark	111,789	95,557	0	207,346
17PQBAA00	Prinsehaghe	38,737	52,262	0	90,999
17QFBAA00	Waalse Louis de Coligny	59,135	83,912	0	143,047
17RIBAA00	Oranje Nassau	4,102	-53,395	0	-49,293
17RVBAA00	Heldringschool	116,763	146,661	0	263,425
17SIBAA00	Hoogstratenschool	35,581	38,643	0	74,225
17SUBAA00	Comenius	116,636	263,195	0	379,831
17TDBAA00	De Costaschool Hollandstr.	3,735	4,885	0	8,620
17TDBAA10	Da Costaschool Spiegelstr.	61,479	60,779	0	122,258
17TNBAA00	Leyenburg	89,528	83,599	0	173,127
17TTBAA00	D.A. v.d. Boshschool	153,857	180,346	0	334,203
17TYBAA00	Oosterleeschool	191,027	215,697	0	406,724
17UDBAA00	van Wijkschool	147,920	44,451	0	192,371
17VABAA00	De Viermeent	111,030	121,486	0	232,516
17XCBAO00	Ds. D.J. Karresschool	111,709	28,410	0	140,119
17YABAA00	Paul Krugerschool	102,135	197,971	0	300,106
17YOBAA00	De Ontmoeting	106,031	187,174	0	293,205
17YYBAA00	Jan van Nassauschool	126,653	166,779	0	293,432
17ZHBAA00	Prinses Ireneschool	111,252	223,398	0	334,651
17ZMBAA00	Meester Schabergschool	87,854	-33,762	0	54,092
17ZSBAA00	Dr M.M. den Hertogschool	-38	126,830	0	126,792
17ZZBAA00	De Horizon	121,647	137,456	0	259,103
18XSSBO00	De Springplank	13,580	50,408	0	63,989
19HHSBO00	Rehoboth	32,128	27,660	0	59,787
19TABAA00	De Vuurtoren	68,775	19,658	0	88,433
19VHBAA00	Oranjeschool	85,982	122,392	0	208,374
19VHBAA10	De Meerpaal	76,072	-54,479	0	21,594
26AZBAA00	De Gantel	130,826	80,576	0	211,402
31RWBAA00	De Waterlelie	78,212	-54,302	0	23,910
		3.233.838	3.368.262	0	6.602.100

2.1.2.6	Bestemmingsres. Arbeidsmarkttoelage	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	223,494	-21,303	0	202,191
		223.494	-21.303	0	202.191

2.1.2.7	Bestemmingsres. ESF	Stand 31-12-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	0	196,455	0	196,455

		0	196.455	0	196.455
2.1.2.8	Bestemmingsreserve huisvesting	Stand 31-12-	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	0	0	2.750.000	2.750.000
		0	0	2.750.000	2.750.000

2.1.3.1	Bestemmingsreserve huisvesting	Stand 31-12-	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	362.970	147.413	0	510.383
		362.970	147.413	0	510.383

2.1.3.2	Bestemmingsreserve privaat, ouderbijdragen	Stand 31-12-	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-
02GAVSO00	Koetsveldschool	105.755	1.049	-5.447	101.357
05OLBAO00	Elout v Soeterwoudeschool	149.110	-18.056	-6.684	124.370
07MZPRO00	De Poort	104.038	35.593	-7.121	132.511
07YOB AO00	Bavinckschool	171.501	14.587	-9.490	176.597
16RCSBO00	Het Mozaiek	-5.514	-706	0	-6.220
16WHBAO10	Vroondaal	-15.153	0	0	-15.153
16XNB AO00	Anemaschool	44.180	9.138	-1.019	52.299
16ZPB AO00	Den Hertogschool	13.712	-2.753	-559	10.400
17PBBAO00	De Ark	150.268	63.674	-10.911	203.031
17PQB AO00	Prinsehaghe	148.691	25.167	-8.867	164.991
17QFB AO00	Waalse Louis de Coligny	16.598	3.697	-1.035	19.260
17RIB AO00	Oranje Nassau	233.636	-1.746	-11.826	220.064
17RVB AO00	Heldringschool	378.886	24.594	-20.578	382.903
17SIB AO00	Hoogstratenschool	115.414	314	-5.902	109.826
17SUB AO00	Comenius	-6.149	0	0	-6.149
17TDB AO00	De Costaschool Hollandstr.	183.154	-1.344	-9.272	172.537
17TDB AO10	Da Costaschool Spiegelstr.	45.267	-863	-2.265	42.139
17TNB AO00	Leyenburg	154.094	0	-7.859	146.235
17TTB AO00	D.A. v.d. Boschschool	-9.803	1.772	0	-8.032
17TYB AO00	Oosterleeschool	41.624	0	-2.123	39.501
17UDB AO00	van Wijkschool	88.876	21.033	-5.605	104.303
17VAB AO00	De Viermeent	101.128	15.705	-5.958	110.874
17XCBAO00	Ds. D.J. Karresschool	114.292	-458	-5.806	108.028
17YAB AO00	Paul Krugerschool	-12.468	0	0	-12.468
17YOB AO00	De Ontmoeting	-2.035	2.980	-48	897
17YYB AO00	Jan van Nassauschool	107.266	-35.099	-3.681	68.486
17ZHB AO00	Prinses Ireneschool	10.833	0	-552	10.280
17ZMB AO00	Meester Schabergschool	-19.856	0	0	-19.856
17ZSB AO00	Dr M.M. den Hertogschool	66.086	977	-3.420	63.644
17ZZB AO00	De Horizon	288.376	20.513	-15.753	293.135
18XSSBO00	De Springplank	-3.710	0	0	-3.710
19HHSBO00	Rehoboth	-4.012	-153	0	-4.165
19TAB AO00	De Vuurtoren	31.145	0	-1.588	29.557
19VHB AO00	Oranjeschool	48.202	12.885	-3.115	57.971
19VHB AO10	De Meerpaal	29.109	4.944	-1.737	32.317
26AZB AO00	De Gantel	314.073	73.083	-19.745	367.411
31RWB AO00	De Waterlelie	231.968	15.246	-12.608	234.607
80ZZBVS00	Innovatiefonds SCOH	135.535	113.730	0	249.266
97ZZBVS00	Huis van SCOH	0	0	41.105	41.105
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	309.438	21.733	112.103	443.274
		3.853.556	421.237	-37.368	4.237.425

2.1.5	Bestemmingsfonds (priv.) Mr. J.AE.A. Lismanfonds	Stand 31-12-	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-
99ZZBVS00	Bestuur/Bovenschoolse act.	46.104	-5.000	0	41.104
		46.104	-5.000	0	41.104

TOT SLOT

WIL JE MEER INFORMATIE OVER SCOH?
NEEM DAN EEN KIJKJE OP ONZE WEBSITE:
WWW.SCOH.NL

